

Kariūnas

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOS ŽURNALAS

ISSN 2029-6053

2011 m. Nr. 2 (109)

KARIŪNAI AVIATORIAI – VGTU AR LKA STUDENTAI?

Krn. Gytis ŠEĖŽDA, krn. Valius URBONAS

KARIŪNŲ TEISINIO TOBULINIMO YPATUMAI

Dr. Vladas TUMALAVIČIUS

O KODĖL NEPABANDŽIUS PABŪTI KARIŪNO KAILYJE? TIKRAI NEBUS SUNKU...

MŪSŲ GINKLAS, MŪSŲ MOKSLAS – LIETUVAI TĖVYNEI

OUR WEAPON, OUR EDUCATION – FOR OUR MOTHERLAND LITHUANIA

REDAKTORIAUS ŽODIS

Ar jaučiate, kaip artėja vasaros atostogos? Tiesiog už kampo tyko. Širdis dainuoja, nes niekas nestovi vietoje. Kaip ir Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos žurnalas KARIŪNAS, kaip metų laikai, besikeičiantys keturis kartus: kovą (pavasaris), liepą (vasara), spalį (ruduo) ir gruodį (žiema).

Jūsų rankose (LKA svetainėje www.lka.lt) – KARIŪNO vasaros numeris.

Norisi poilsio. Atėjus vasarai kariūnai, kaip ir daugybės LKA kursų karininkai, pamazu tampa irzlūs, įsitempę, pradeda dirbti mechaniškai. Ir, lyg tyčia, būtent vasaros pradžioje ateina sesijos metas – pasipila viso semestro užduočių lietus. Egzaminai, kursiniai, baigiamieji bakalauro, magistro darbai – kuo visko daugiau, tuo labiau sukandus dantis plūšama. Rezultatas – dirbama ne visada dėl karybos mokslo, o dėl parašo studijų knygelėje, kur surašyti ir visi vėluojantys atsiskaitymai. Hiperbolizuojame? O gal ne?

Paklauskite draugų, ar jie kursinį, diplominį darbą rašo, nes „reikia“, ar dėl to, kad tikrai nori pasirinktą temą nuodugniai išanalizuoti. Tada to paties paklauskite savęs. Štai jums ir atsakymas.

Atsiskaitymas laukia ir KARIŪNO redakcinės kolegijos, kurią daugiausia sudaro tokie pat kariūnai, karininkai, dėstytojai kaip Jūs. Pasirodžius KARIŪNUI, mūsų „žurnalistai“, „fotografai“, visuomeniniai „redaktoriai idealistai“ ir visi kiti, nuoširdžiai prisidedantys, kad leidinys gyvuotų, energiją bando nukreipti į savo tiesiogines užduotis. O tai sunku, žinant, jog naujo numerio pasirodymas dažnai kelia didesnį pasididžiavimą nei „dešimtukas“, gautas per tarpinę įskaitą. Tikimės, kad džiaugsmo – galbūt ne tiek daug – patiria ir mūsų žurnalo skaitytojai. Antraip koks būtų tikslas apskritai leisti KARIŪNĄ?..

Žinoma, kas mums atrodo įdomu ir reikalinga, nebūtinai pasirodys verta Jūsų, skaitytojų, dėmesio. Kilus tokioms mintims siūlome prisėsti prie kompiuterio ir elektroniniame laiške išdėstyti savo nuomonę, pageidavimus. Skaitykite, domėkitės ir mums rašykite. Jūsų idėjų, pasiūlymų, kritikos ar pagyrimų visada laukiame.

KARIŪNĄ kuriame dėl Jūsų, o ne dėl savęs, tad grįžtamasis ryšys mums labai svarbus.

Ir dar kas man ant širdies. Į perpildytą Tavo el. pašto dėžutę įkrenta dar kelių bičiulių laišukai, kuriuose siūloma „pagaliau“ susitikti. Ir būtinai tai padaryk! Draugystę stiprina ne nuotraukų komentarai virtualaus socialinio tinklo „Facebook“ puslapiuose, o susitikimai, tiesioginis bendravimas, deja, tam (ir savo kolegoms) vis pritrūksta laiko. Didžiausias mūsų turtas – laikas. Tad išmokim išnaudoti realaus gyvenimo realias akimirkas!

REDAKTORIAUS ŽODĮ rašau LKA bibliotekos trečiajame aukšte, neseniai atidarytoje Generolo Jono Galvydžio-Bykausko karinės literatūros skaitykloje. Ką tik šalimais magistro darbą rengiantis majoras atsikvėpė ir tarė sau: „Man baisu, kad tuoj išprotėsiu.“

KARIŪNAS jam ir visiems panašiai besijaučiantiems linki „neišprotėti“, prisiversti susidomėti privalomomis atlikti užduotimis (nes geriausias būdas priešui įveikti – su juo susidraugauti) ir džiaugtis vasara. Pamatysite, pavyks!

Arūnas Štenderis

2 KARIŪNAI AVIATORIAI – VGTU AR LKA STUDENTAI?

Krn. Gytis ŠEĖŽDA, krn. Valius URBONAS
Cadets Aviators – the Students of Vilnius Gediminas Technical University or the Military Academy of Lithuania?

6 KO GALIME PASIMOKYTI IŠ ŽYDŲ? arba AR GERAS PAVYZDYS GALI BŪTI UŽKREČIANTIS?

Mjr. Albertas DAUGIRDAS
What Can We Learn from the Jewish People or Can a Good Example Be Inspiring?

8 GARBINGAS, DRAUSMINGAS IR... GRAŽUS!

Interviu su Garbės sargybos kuopos vadu kpt. Egidijumi ČIŪTU
Honourable, Disciplined and ... Handsome!

Viršelio nuotraukoje
IV kurso kariūnė Irina Lysionok
karinio rengimo pratybose
Pabradės poligone

BE REIKALO NEPAKELK, BE GARBĖS NENULEISK!
YOU SHALL NOT DRAW THE SWORD WITHOUT A CAUSE NOR SHALL YOU SHEATHE IT WITHOUT HONOUR!

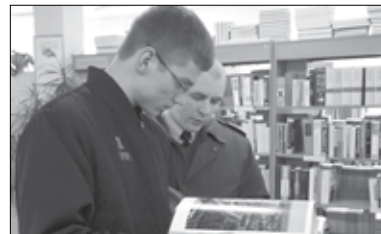
ŠIAME NUMERYJE / Contents

12 KUPINA NUOTYKIŲ IŠVYKA
Krn. Algirdas BILIUTAVIČIUS
Adventurous Trip

20 MANO KELIAS
Krn. Tomas KVIETKAUSKAS
My Way

30 KARIŪNAI ATSAKĖ Į LKA BIBLIOTEKOS ANKETOS KLAUSIMUS
Janina TUPĖNIENĖ
Cadets Filled in the Questionnaire of the Library

14 PAREIGA – KAM TO REIKIA?
Mindaugas NEFAS
Duty – Who Needs It?

22 BAIGIAMASIS ANTRAKURSIŲ ŠOKIŲ VAKARAS AKADEMIJOS RAMOVĖJE
FOTOREPORTAŽAS
Second-year Cadets' Final Evening of Dances at the Military Academy Club

32 KARO AKADEMIJA – KAUNE
Rasa GUDŽIUVIENĖ
Military Academy in Kaunas

34 DAINAVOS APYGARDOS PARTIZANŲ TAKAIS
Nijolė SKAMERAKAITĖ,
krn. Ruslanas FIODOROVAS
On the Paths of the Partisans in Dainava District

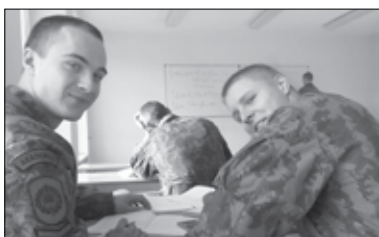
38 KADA BŪSIME PIRMIEJI?
Kęstutis KAIRYS
When Will We Win the First Place?

39 TRENERIO DEŠINĖJE
Krn. Andrius VOLKOVAS
On the Coach's Right

41 DZIUDO KARO AKADEMIJOJE?
Krn. Mykolas RUTKAUSKAS
Judo at the Military Academy?

44 POEMA APIE KARIŪNIŠKĄ DIENĄ
ARCHYVAS / ARCHIVE
Poem about Cadet Day

45 „KARIŪNAS“ PRIEŠ 70 IR DAUGIAU METŲ...
ALBUMAS / ALBUM
Cadet 70 and More Years Ago...

16 KARIŪNŲ TEISINIO TOBULINIMO YPATUMAI
Dr. Vladas TUMALAVIČIUS
Peculiarities of the Cadets' Legal Knowledge Improvement

25 O KODĖL NEPAABANDŽIUS PABŪTI KARIŪNO KAILYJE? TIKRAI NEBUS SUNKU...
Why Not Try to Be a Cadet? It Will Not Be Difficult...

Redakcinė kolegija

Arūnas ALONDERIS
Atsakingasis redaktorius
dr. Vytautas TININIS
Atsakingasis sekretorius
krn. Olegas GROŠEVAS
III kurso kariūnas
mjr. Birutė KRASAVINIENĖ
S–5 skyriaus viršininkė
krn. Evaldas KUČINSKAS
II kurso kariūnas

krn. Irina LYSIONOK
IV kurso kariūnė
kpt. Mantas VALATKEVIČIUS
Kovinės paramos ir kovinio aprūpinimo sekcijos vyr. instruktorius
doc. dr. Manvydas VITKŪNAS
Karo istorijos centro vyr. mokslo darbuotojas

Žurnalą rengia

Nijolė ANDRIUŠIENĖ
Kalbos redaktorė
Loreta KERŠYTĖ
Dizainerė
Kęstutis DIJOKAS
Fotografas

Spausdino Lietuvos kariuomenės karo kartografijos centras
Muitinės g., Domeikava,
LT–54359 Kauno r.
Tiražas 500 egz.
Užsakymas GL–230.
Leidinytis platinamas nemokamai.
Leidžiamas kas trys mėnesiai.
Dėl žurnalo platinimo prašome kreiptis: (8 5) 210 3526,
(8 5) 210 3523

GENEROLO JONŲ ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJA
Šilo g. 5 A, LT–10322 Vilnius
arunas.alonderis@mil.lt
aalonderis@yahoo.com
(8 5) 210 3651, KATT 24 651
vytautas.tininis@mil.lt
(8 5) 210 3680, KATT 24 680

KARIŪNAI AVIATORIAI – VGTU AR LKA STUDENTAI?

Oro pajėgų karininkų bazinio rengimo pratybos turėtų būti organizuojamos atsakingiau, kartu su VGTU Antano Gustaičio aviacijos instituto ir Lietuvos karo akademijos studijų skyriais, kad ateityje nenukentėtų kariūnų – būsimų aviacijos specialistų – karinio rengimo kokybė.

Krn. GYTIS
ŠĖGŽDA

Kaip ir kiti pirmosios laidos būsimi oro pajėgų specialistai, į Lietuvos karo akademiją įstojau 2007 metais. Prisimenu tą dieną, kai turėjau pradėti bazinį kario kursą. Žingsniuodamas pro PP vartus pagalvojau, kad esu vienas iš laimingųjų, vienas iš nedaugelio, kuriems pavyko į šią uždara teritoriją patekti kaip kariūnui. Vis dėlto svajonės mane atvedė tiesiai į LKA. Dabar, jau baigiantis studijoms, galiu pasakyti, kad tą dieną čia atėjęs tikrai nesuklydau.

Praeitį mums, pirmosios laidos aviatoriams – oro pajėgų kariūnams – bazinis kario kursas, kuris vyko Akademijos teritorijoje. Per tą mėnesį teko nemažai iškęsti. Tačiau patirti sunkumai visus mus, 8 kariūnus aviatorius, gerokai užgrūdino ir suvienijo.

Iš pradžių jautėmės nejaukiai: paskaitose A. Gustaičio aviacijos institute sėdėjome uniformuoti, todėl visi į mus atkreipė dėmesį. Dėstytojai nežinojo, kas mes tokie ir iš kur. Kiekvienam teko aiškinti, kaip VGTU ir LKA sutarus mes „gimėme“. Apibendrinamas visus ketverius studijų VGTU metus galiu pasidalyti savo pastebėjimais, atkreipti dėmesį į keletą neigiamų dalykų, kurie labiausiai įstrigo.

Vienas pagrindinių „minusų“ – LKA ir VGTU nevisiškai realus ir konkretus tarpusavio bendradarbiavimas. Apie artėjančią aviatorių savarankiškų studijų savaitę VGTU neinformuodavo LKA. Tą savaitę mums, pirmosios laidos oro pajėgų kariūnams, ne sykį pakartotinai vyko tos pačios karinio rengimo pratybos (ryšių, topografijos, taktikos ir kt.). Todėl LKA Studijų skyriui nuolat keldavome klausimą – kodėl taip yra? Savarankiškų studijų savaitė skirta ne karybos LKA, o aviacijos specialybių VGTU akademinė studijų dalykams studijuoti.

Bazinio oro pajėgų karininkų karinio rengimo programa skirta aviacijos specialistams. Dabar ją pacituosiu: „Kariūnai įgyja teorinių žinių ir praktinių įgūdžių, kurių reikia norint pasiekti nustatytą privalomą karinių oro pajėgų karininko parengties lygį<...> Kariūnai, baigę Bazinio oro pajėgų kari-

ninkų karinio rengimo programą, privalo gebėti atlikti aviacijos specialistams keliamas užduotis.“

Bazinis OP karininkų karinis rengimas tęsiasi ketverius metus. Jį sudaro du etapai. Pirmajame etape (karinio rengimo pradžioje) priimtiems į Karo akademiją kariūnams organizuojamas bazinis kario kursas (tik pirmos penkios savaitės) Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke, antrajame – karinis rengimas vyksta Karo akademijoje.

Šiandien situacija keičiasi ne tik aviatorių karinio rengimo pratybų planavimo ir organizavimo, bet ir akademinė studijų srityje. Kolegos oro pajėgų specialybių kariūnai pirmakursiai ir antrakursiai yra išleidžiami savarankiškai mokyti į namus. Toliau gyvenantys pasilieka čia, Akademijoje, ir važinėja į įvairių VGTU A. Gustaičio aviacijos instituto dėstytojų konsultacijas.

Santykiai su kariūnais „pėstininkais“, studijuojančiais tarptautinius santykius, personalo vadybą ar transporto inžinerinę vadybą, geri. Esame kartu važinėję į poligoną, dalyvavę pažintinėse mokomosiose išvykose, parašutinio rengimo pratybose. Ketverius metus bendravome draugiškai.

Labai didelis „pliusas“ yra tai, kad laikui bėgant Kariūnų batalione atsirado atskiras oro pajėgų kariūnų būrys. Nuo tada kolegų tarpusavio bendravimas tapo ypač nuoširdus.

Ateities viltis, atsisveikinant su Lietuvos karo akademija, mintyse sieju su vėliau čia studijas baigiančiais kariūnais aviatoriais, kuriems nuoširdžiai linkiu visokeriopos sėkmės. Esu įsitikinęs, kad reikėtų patobulinti oro pajėgų kariūnų karinio rengimo studijų programą:

1. Pirmame kurse organizuoti tikslines (pažintines) išvykas po Lietuvos kariuomenės KOP dalinius siekiant supažindinti su jų struktūra, orlaiviais, pasižymėjusiais lakūnais, kurie yra sektinas pavyzdys kitiems, ir pasirinktų specialybių perspektyvomis. Iškart po mokyklos į LKA atėjusių jaunuolių motyvacija, manau, gerokai sustiprėtų. VGTU A. Gustaičio aviacijos institute pirmakursiams dėstoma mažai aviacijos dalykų, todėl reikėtų kitais būdais stiprinti jų profesinę motyvaciją.

2. Oro pajėgų kariūnų karinio rengimo dalykai Akademijoje turėtų būti dėstomi jau pirmame kurse.

3. Pilotavimo specialybės studentai praktiką atlieka nuo antro kurso kiekvieną vasarą, o inžinieriai – tik baigę trečiąjį kursą (vieną mėnesį). Dėl šios didelės nepateisinamos spragos inžinerijos specialybės kariūnai įgyja labai mažai praktinių įgūdžių.

4. Bazinio oro pajėgų karininkų karinio rengimo planas turėtų būti nuolat ir tiesiogiai derinamas su A. Gustaičio aviacijos instituto studijų tvarkaraščiu, kad ateityje nenukentėtų kariūnų – būsimų aviacijos specialistų – karinio rengimo kokybė.

Krn. VALIUS
URBONAS

Karininko kelias viliojo jau seniai. Mano tėtis – karininkas, pulkininkas. Tai tikriausia ir padarė didžiausią įtaką: susižavėjau kariuomene, kario uniforma, troškau išreikšti savo meilę ir pagarbą Tėvynei. Nuo mažens mačiau, kaip gyvena kariai, teko su jais stovėti rikiuotėje, dalyvauti pratybose. Ši trumpa pažintis su kariuomene mane ir atvedė į Lietuvos karo akademiją. Tik studijų sritį pasirinkau šiek tiek neįprastą – aviaciją. Tais metais LKA buvo suformuota pirmoji aviatorių laida. Dabar čia oro pajėgų specialistai rengiami nuo pirmo kurso iki vadinamosios „antpečių gavimo“ dienos.

Pirmoji oro pajėgų aštuonių absolventų laida su plk. ltn. Eltonu Meleckiu praktikos metu

Daug problemų sprendavome patys...

Tai mus užgrūdino, nes buvome pirmieji,

kurie tarp VGTU ir LKA pralaužė „ledus“.

Labai laimingas buvau, kai perskaičiau pranešimą, kad esu kviečiamas studijuoti LKA orlaivių pilotavimo. Į bazinį kursą važiauvau lyg į šventę. Vos tik įžengusį pro vartus pasitiko uniformuoti žmonės. Ir apskritai – kur pažvelgsi – visur vien tik uniformos. Taip pat didelį ispūdį darė karių drausmė, statutinė elgsena.

Pirmąją aviacijos specialistų laidą sudarė aštuoni kariūnai. Per bazinį kursą visi labai susidraugavome, nes žinojome, kad būsimė kartu net ir baigę LKA. Pirmąjį bazinio kurso mėnesį tiek fiziškai, tiek morališkai rengėmės būti kariūnais, o vėliau ir Lietuvos karininkais. Po mėnesio „sausumiečiai“ (nepykit, kad taip vadinu) išvyko į Pabradės poligoną taikyti įgytų teorinių žinių ir tobulinti įgūdžius.

Mes aštuoniese likome LKA: ruošėmės studijoms VGTU. Pailsėję keletą dienų kibome į mokslus. O jie, pasirodo, nelingvi. Per mėnesį, kol nebuvo kolegų, kitų kariūnų, Akademijoje apsiratome, pirmi susipažinome su būsimais vadais, kurie, kaip supratome, jau iš pat pradžių buvo nusiuteikę prieš lengvatas aviatoriams. Tai patyrėme, taip sakant, savo „kailiu“.

Gal ir gerai, kad anksčiau susipažinome su naujais vadais

Tęsinys 4 puslapyje

(turiu galvoje kariūnus vadus). Tai paaiškėjo semestro pabaigoje, kai ir jie pagaliau suvokė, kad nesame „iš kelmo spirti“ ir kad čia būname tik tada, kai miegame. Kartą kuopos vadas pasakė: „Tik aviatoriai dar laiko raumenį įtempę.“ Mane ir kitus ši frazė pamalonino. Nemažai teko patirti ir sunkumų. Bet juk sakoma: „Per kančias – į žvaigždes!“

Tiesa, kartais kildavo sunkumų (sakyčiau, gana menkų) dėl LKA ir VGTU nepakankamo bendradarbiavimo pačiais aktualiausiais ir kartu paprasčiausiais klausimais, pavyzdžiui, dėl laisvų savarankiškų studijų savaitių, dėl to, kad mes – KOP kariūnai – nebuvo įtraukti į VGTU sąrašus, dėl praktikos atlikimo laiko ir vietų. Daug problemų tekdavo spręsti patiems, bet tai, manau, mus užgrūdino, nes buvome pirmieji, kurie tarp VGTU ir LKA pralaužė „ledus“. Sakyčiau, mums tai pavyko. Ir gana gerai – dabar kitos laidos jau žinos, kas ir kada jų laukia. Taigi patys vadovaujame saviems. Yra įkurtas oro pajėgų kariūnų būrys. Jį sudaro 25 oro pajėgų kariūnai. Būrio vadas ir būrininkas – taip pat aviatoriai, tad aktualių mums klausimų sprendimo procesas tapo daug paprastesnis ir nuoširdesnis. Apie mus, buvusius pirmakursius, to negalėčiau pasakyti, nes tada įvairių nesusipratimų buvo „milijonas“. Dabar viskas atrodo kur kas paprasčiau ir suprantamiau.

Daug kas sako, kad aviacijoje nėra tvarkos arba kad, kai kariuomenėje įvedė tvarką, aviacija buvo danguje. Kad aviacija yra danguje – sutinku, bet kad nėra tvarkos – netiesa. Tvarka čia turi būti geležinė. Kai mechanikas prieš skrydį tikrina orlaivį – atsakingai dirba: tai ne šaulio apkasą iškasti, kai gali būti šokia tokia paklaida. Čia kiekvienas varžtelis svarbus ir svarbu, kaip jis įsuktas.

Ne kartą yra tekę kai kurių dalykų (pavyzdžiui, „legendinių“ ryšių ar topografijos) mokytis po tris ir daugiau kartų. Gal ir blogai, kad kai ką buvome priversti keliskart kartoti, o gal tiesiog taip buvo „tobulinamos“ mūsų šios srities žinios, nes ryšiai ir orientavimosi vietovėje įgūdžiai taip pat labai svarbu?

Per studijų metus su kolegomis sutardavome neblogai, bet, kaip ir visur, visko pasitaikė. Iš pradžių ne visi suprato, kas gi tokie – oro pajėgų kariūnai, ką jie veikia, vėliau, kai įsiliejome į LKA bendruomenės gyvenimą, tapo akivaizdu, kad nesame tie, kurie ateina į LKA tik pernakti...

II kurso krn. ARVYDAS
MILIUS

Teigiami dalykai ir įvykiai – pavasario semestro atostogos, tiksliau – savarakiškų studijų savaitė, kuri mums priklausė ir kurią mūsų aviatorių būrys pagaliau gavo. Šią savaitę išnaudojau rengdamasis akademinėi sesijai.

Neigiami dalykai ir įvykiai – visiškai nesuplanuotos karinio rengimo savaitės. Tvarkaraštis kiekvieną kartą būdavo beveik toks pat, skyrėsi tik keletas pratybų. Migloti vasaros planai: vėl tos pačios karinio rengimo savaitės, ir neaišku, ko iš jų tikėtis... Itin daug papildomų užsiėmimų Akademi-

joje, kurie visiškai nesuderinti su Aviacijos instituto studijų programomis. Akivaizdžiai viršijamas kreditų skaičius.

I kurso krn. Rimantas
PAKALNIS

Gerai tai, kad ne toks „subordinuotas“ kolektyvas, draugiškesni aviatorių, kolegų kariūnų ir kariūnų vadų tarpusavio santykiai. Tarp skirtingų kursų mažesnė trintis.

Blogai – kad per daug skiriama pavienių užduočių (nukopijuoti, parašyti – o neveikia kompiuteriai – nunešti, sudaryti sąrašą...), kurios trukdo mokytis. Neaiškus vasaros karinio rengimo pratybų tvarkaraštis, nesinori kelintą kartą grįžti prie tų pačių karybos dalykų, kurių jau mokiausi pirmąjį semestrą...

III kurso krn. Darius
ŠADUIKIS

Per trejus studijų Karo akademijoje metus teko patirti ir šilto, ir šalto. Labiausiai man patinka veiklos įvairovė, sporto komplekso, ramovės, bibliotekos ir kitų padalinių kariūnams teikiamos paslaugos. Labai džiugu, kad yra papildomos veiklos – kariūnų choras, šokių fakultatyvas, jodinėjimo, šuolių parašytu pratybos.

Kalbant apie materialinį aprūpinimą, viskas – puiku. Tačiau labai nepatiko ir dabar nepatinka kariūnų tarpusavio santykiai, kartais netgi pasijuntu lyg atsidūręs vaikų darželyje. Ir pirmame, ir antrame, ir trečiame kurse buvo visko, bet, kaip minėjau, labiausiai nepriimtinas neigiamas kitų kariūnų („pėstininkų“) požiūris į mus, aviatorius. Taip, pirmame kurse buvo labai labai griežta tvarka. Manau, net šiek tiek per griežta. Bet viskas priklauso nuo kariūnų ir jų vadų. Tikiu, kad laikui bėgant, keičiantis kariūnams ir jų vadams padėtis taip pat keisis – viskas bus daroma kur kas profesionaliau ir nuoširdžiau.

P. S.

Aštuoniems Akademijos oro pajėgų būrio absolventams, studijavusiems ketverius metus pagal VGTU ir LKA sutartį Nr. B-2, pasirašytą 2007 m. sausio 3 d., šiais metais baigusiems Antano Gustaičio aviacijos institutą ir įgijusiems bakalauro laipsnį, birželio 22 d. iškilmingoje ceremonijoje VGTU rektorius prof. R. Ginevičius ir LKA viršininkas plk. G. Bagdonas įteikė diplomus.

KARIŪNO inf.

Sveikas, Kariūne!

Jolita KERULYTĖ

Vilniaus universiteto studentė

Manau, kad būtų smagu pasidalyti savo išpūdžiais ir pozūriūriū į LKA, todėl ir rašau šį laišką. Trumpai prisistatysiu: mano vardas Jolita, studijuju Vilniaus universitete, draugauju su vienu iš pirmakursių. Galbūt mano laiškas nebus toks, kokio tikiesi, tačiau tokios šiandien yra mano mintys.

Kas man brangiausia? Hmm... Tai, kas brangiausia, įkainojama laiku, kurį LKA, kaip įnoringa pelėda (nepagalvok nieko bloga, turėjau omeny – siekianti „išspausiti“ maksimumą), atima ne tik iš pirmakursio kariūno, drįsčiau teigti, bet tam tikra prasme ir iš jo artimųjų, mylimųjų, draugų. Savo noru pasinerti į visiškai kitokią ar daugumai gal net nesuvokiamą pasaulį, nuolat Tave kontroliuojančius namus – rizikinga, tiesa? Rizikuoji prarasti save: iš naujo turi peržvelgti savo vertybes, keisti gyvenimo būdą ir dar daugybę kitų dalykų, verčiančių ieškoti išėjimo kartais iš klaidžių minčių labirintų. Rizikuoji prarasti mylimus žmones. Tačiau kaip šis pasaulis savotiškai žavi! Riziką galima pavadinti iššūkiu: tikro draugo, tikro ryšio išbandymu, gal net ir „naujo“ gyvenimo pradžia. Kiekvienam skirtingai. Akademija – ypatinga vieta, nes tiek įtampas vargu ar kitoj mokymo įstaigoj patirsi. Tai kardinalus gyvenimo

būdo keitimas – uždari, griežti naujieji namai, kur laisvės, sakyčiau, ne tiek ir daug?

Vieną savaitgalio popietę svečiavausi Akademijoje (nežinau, kam turėčiau dėkoti už galimybę tai padaryti, nes buvo labai įdomu). Nesupykit, tačiau jaučiausi kaip chameleonas, kurio žingsnius skaičiuoja tvarkos prižiūrėtojai koridoriaus gale. Atrodė, jie tarsi laukia, kada netyčia pamirši pakeisti spalvą ir prisiderinti prie aplinkos. Mačiau, kaip mane jie įtariai stebi, ir galvojau: „O ką padariau blogai? Ar galiu čia sėdėti? Ar leidžiama čia užėiti? Ar galima išgerti arbatos? O nueiti į tualetą?..“ Prie griežtų taisyklių pripratus jautiesi, matyt, gana laisvai (kiek tai įmanoma), tačiau man tokia drausmė svetima ir norisi daugiau žmogiško lankstumo. Beje, Akademijoje nėra vietos svečiams – galbūt dėl to sutrinka tiek „prižiūrėtojai“, tiek „chameleonai“?

Kai pagalvoju, kad kasdien, Kariūne, esi stebimas, privalai laikytis visų taisyklių (kitai būsi nubaustas), pradedu dvejoti – ar Akademija nekuria robotų (kitokio žodžio nerandu)? Bet galbūt taip ir turėtų būti, tik aš nevisiškai tai suprantu? Ko gero, toks ir yra vienas iš tikslų – parengti „žmogų automata“, kuris prireikus besąlygiškai paklustų, nemaištautų, vykdytų visus nurodymus?.. Tačiau, kita vertus, džiaugiuosi, kad paliekama vietos saviraiškai: choras „Kariūnas“, renginiai, kuriuos organizuojat sau ir į kuriuos esat kviečiami... Be to, tarp pirmakursių yra labai kūrybingų ir tikrai įdomių žmonių.

Man lankantis vienas kariūnas pusiau rimtai, pusiau juokais pasakė, jog čia miršta asmenybės. Tačiau, sakyčiau, kad Tavo gyvenime tai – tikrai didelis iššūkis. Linkiu, net ir paklydus, rasti kelią iš minčių labirintų, džiaugtis galimybe būti kitokiam, išskirtiniam, priimti išbandymus ir išspausiti iš savęs tą maksimumą, kurio nori paslaptingoji pelėda – LKA. Kuo geriausios kloties ir ištvėrmės!

KARIŪNAS

LITVANOJI LITVANOJI LITVANOJI
KARIŪNO REDAKCINĖ KOLEGIJA
IR AKADEMIJOS BIBLIOTEKA MALONIAI PRAŠO TURINČIŲ
TARPUKARIO (1932–1940 m.) ŽURNALO (LAIKRAŠČIO) KARIŪNAS
NUMERIŲ (AR JŲ KOMPLEKTŲ), JUOS
PADOVANOTI AKADEMIJAI, KAD SU ŠIAIS RETAIS LEIDINIAIS
GALĖTŲ SUSIPAŽINTI KARIŪNAI, KARININKAI IR VISI KITI
BESIDOMINTYS LIETUVOS KARO MOKYKLOS ISTORIJA IR TRADICIJOMIS.

MIELIEJI SKAITYTOJAI,

KARIŪNO redakcinė kolegija ir Akademijos biblioteka maloniai prašo turinčių tarpukario (1932–1940 m.) žurnalo (laikraščio) KARIŪNAS numerių (ar jų komplektų), juos padovanoti Akademijai, kad su šiais retais leidiniais galėtų susipažinti kariūnai, karininkai ir visi kiti besidomintys Lietuvos karo mokyklos istorija ir tradicijomis.

Dėkojame iš anksto.

Atsakingasis redaktorius

Ko galime pasimokyti iš žydų? arba Ar geras pavyzdys gali būti užkrečiantis?

LKKSS Vilniaus apskr. skyrius, tęsdamas tarpukario Lietuvos tradicijas „remti ir stiprinti Lietuvos kariuomenę“, Lietuvos karo akademijai padovanojo 4 treniruočių ginklus G-36 C ir reikalingos įrangos komplektą. Šie 1980 m. Japonijoje sukurti ginklai šiuo metu paplitę visame pasaulyje. Jie naudojami ir siekiant priartinti karių kovinio rengimo treniruotes prie realių sąlygų.

Mjr. Albertas DAUGIRDAS

LKKSS Vilniaus apskr. skyriaus narys

Man patinka žydų tauta. Ir kuo toliau, tuo labiau, nes... ji suteikia puikios medžiagos pamąstymams... Negaliu atsistebėti jos gebėjimu išlaikyti matomą ir paslėptą įtaką visame pasaulyje, gebėjimu suvienyti savo tautiečius aiškiu strateginiu tikslu, kas sudarė prielaidas 1948 m. sukurti savo valstybę. Maža to, pagarbiai nuteikia ir jų gebėjimas apginti savo žemės lopinėli keliuose karuose su nedraugiškai nusiteikusiais gerokai didesniais kaimynais, nes... neabejodami įvedė visuotinę karo prievolę (taip pat ir moterims) ir savo ginkluotosioms pajėgoms skyrė ypatingą dėmesį.

Neatsistebiu ir patriotinio ugdymo mastais: Izraelio kariams net organizuojamos mokomosios pažintinės išvykos po užsienyje išsimėčiusias žydams brangias vietas, taip pat ir po Lietuvą. Suklusti verčia ir senų žmonių pasakojimai, kad tarpukario Lietuvoje pama-

tyti elgetaujanti žydą buvo beveik neįmanoma. Ne todėl, kad jų nebuvo, bet dėl žydų tarpusavio pagalbos principo – buvo garbės reikalas nepriteklių kamuojamą tautietį priimti ir kuo galint paremti. Žydai tiesiog žavi vidine nuostata duoti – aukoti (plačiaja prasme) – savo valstybei ir tautiečiams...

Vis dėlto man labiau patinka būti žemaičiu, na, gerai, lietuviu, nes... Nes šią savybę – nuostatą „duoti“ – turėjo ir turi ir lietuvių tauta – nuo kryžiuočių laikų išliko liudijimų, kad užsukusį prašalietį, taikių ketinimų vedamą, baltų gentys pavaišindavo ir apnakvindindavo kaip garbingiausią svečią. Elgetaujančių taip pat be duonos kąsnio nepalikdavo.

Pasididžiavimo vertu pavyzdžiu laikytina ir praeitų šv. Kalėdų proga LKA kapeliono mjr. Remigijaus Butkevičiaus inicijuota akcija, kuria buvo siekiama prisiminti labiausiai paramos stokojančius mūsų bendruomenės narius. O štai 2011 m. balandžio 26 d. Karo akademijos rikiuotės aikštėje Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos (toliau – LKKSS) Vilniaus apskrities skyriaus atstovai, tarp kurių yra ir LKA tarnaujančių karininkų, kariūnams padovanojo keturis treniruočių ginklus G-36C ir visą komplektą priedų – ličio baterijų ir jų įkroviklių, apsauginius akinius, gamtos neteršiančių, greitai suyrančių šaudmenų. Pastaroji akcija buvo surengta atsižvelgiant į vieną iš LKKSS nuostatų – „remti ir stiprinti Lietuvos kariuomenę“ – ir tęsiant tarpukario Lietuvos visuomenės tradiciją aukoti kariuomenei lėšų ir dovanoti

ginklų. Kodėl pateikiau šiuos pavyzdžius? Pabandyčiau paaiškinti ir kartu pasidalyti savo samprotavimais, tačiau pradėsiu atgaline tvarka.

Idėja padovanoti ginklų kilo artėjant Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dienai. Sumanymas išskirtinis ta prasme, kad tokia akcija surengta pirmą kartą per pastaruosius aštuoniolika metų, kai 1993 m. buvo atkurta LKKSS, savo šaknimis siekianti 1927 m. Be to, džiugu, kad kartu tęsiama tarpukario organizacijų patriotinės altruistinės veiklos tradicija.

Kita vertus, rūpestį kelia tai, kad pastaruoju metu daugiau yra šnekama ir reikalaujama, o ne daroma ir duodama. Ne išimtis ir LKKSS, kuri dėl įvairių priežasčių iki šiol tenkinosi tik žymių asmenų atminimo įamžinimo darbais, statišku dalyvavimu įvairiuose minėjimuose, savo medalių kūrimu ir teikimu, deklaracijų keliant įvairiausius reikalavimus siuntinėjimu valstybės institucijoms. Ne paslaptis, kad tik tokia „veikla“ nuo šios organizacijos atbaidė ne vieną dešimtį, o gal net ir ne vieną šimtą potencialių narių, žmonių, prisidėjusių prie Lietuvos kariuomenės kūrimo. Todėl Vilniaus apskrities skyriuje išrinkus naują valdybą buvo nutarta kardinaliai keisti situaciją ir pradėti veikti.

Be abejo, organizacijos nariai suvokia, kad keturi treniruočių ginklai (priežastis – net ir 2600 Lt dviem šimtams Vilniaus skyriaus narių yra nemaži pinigai) iš esmės mokymo kokybės būsimų karininkų kalvėje nepagerins. Tačiau reikėtų atkreipti dėmesį

į sumanymo esmę. Pirmiausia siekiama iš letargo miego pažadinti pačius Lietuvos kariuomenės kūrėjus ir priminti jiems, kad prieš dvidešimt metų niekas taip dažnai kaip šiandien nekar-tojo frazės „Tai turi duoti mums valstybė“. Kitas siekis – parodyti praktinį pavyzdį dar penkiolikai visuomeninių organizacijų, deklaruojančių, kad jos remia Lietuvos kariuomenę ir rūpinasi Nepriklausomybės įtvirtinimu. Ir galiausiai – tikimasi, kad šis veiksmas išjudins ir paskatins veikti ir pačią profesinės karo tarnybos karių ir kariūnų bendruomenę. Juk plika akimi matyti, kad net smarkiai sumažėjus krašto apsaugos finansavimui darbo užmokesčio fondas beveik nenukentėjo. Ir tai pavyko padaryti visuotinės finansų krizės sąlygomis ir sparčiai didėjant nedarbui!

Tačiau kariai, matyt, to neįvertino, nes faktiškai yra praradę norą savo iniciatyva prisidėti prie kariuomenės stiprinimo. Beje, tai ypač pastebima lyginant šiandienos situaciją ne tik su 1991–2000 m. laikotarpiu, kai kariai, norėdami tinkamai atlikti pareigas, už savo pinigus pirkdavo ne tik ekipuotę, bet ir šaudmenis, popierių, sporto inventorių, sausus davinius, kompiuterius ir pan. Akis dar labiau bado tarpukario Lietuvos karininkijos sąmoningumas. Už jos paaugotus pinigus buvo pastatyta 1 270 000 Lt kainavusi

Gal atėjo laikas ir kitoms visuomeninėms

organizacijoms, remiančioms krašto apsaugą, iš

prašinėtojų tapti donoremis ir realiais darbais

paremti Lietuvos kariuomenę.

Kauno karininkų ramovė, o Palangoje nupirkti du sklypai ir poilsio vila – objektai, kuriais ir dabar kaip vienintelė teisėta šeimininkė naudojasi Lietuvos kariuomenė. Pagaliau sektinas pavyzdys turėtų būti ir tarpukario kariūnų iniciatyva. 1934 m. (taip pat ekonominės krizės laikotarpiu) viena kuopa iš savo kuklių, tik 5 Lt siekiančių, stipendijų Karo mokyklai nupirko 500 Lt kainavusią tuometės technologijos naujovę – radiją. Tegul KARIŪNO skaitytojas pats palygina šių dienų kariūnų finansines galimybes, kai vidutinė stipendija yra apie 250 Lt...

Tad kur gi prapuolė mūsų sąmoningumas, kuo virto deklaracijos, garsios kalbos apie pareigą, motyvaciją, patriotizmą ir poreikį rodyti pavyzdį, be kurio neišsivaizduojama, kaip būtų galima įgyvendinti lyderystės misiją? Ar keli šimtai kariūnų ir karių nesugebėtų palengva sukaupti tokios pinigų sumos, kad pakaktų viso būrio treniruočių ginklų komplektui įsigyti? Ar pati akademinė bendruomenė negalėtų paro-

dyti supratingumo ir, jei jau LKA neišgali nupirkti nešiojamosios įgarsinimo įrangos, tiesiog būtinos rengiant šokių pamokas, mokomasias pažintines išvykas, atvirų durų dienų ir kitus renginius, surinkti tam lėšų savo iniciatyva? Ar daugiau kaip penkis šimtus žmonių vienijanti LKA bendruomenė nesugebėtų paaugoti savo nariams paremti kur kas daugiau nei 970 Lt, kaip kad per minėtą puikią kapeliono organizuotą akciją?..

Ko galime pasimokyti iš žydų? O gal vis dėlto geriau būtų paklausti: ko galime pasimokyti iš savo pačių istorijos, tradicijų, papročių ir patirties? Gal jau laikas nustoti klausinėti, o tiesiog pradėti veikti „vardan Tos“ ir patiems parodyti pavyzdį šiais visuotinio nusivylimo laikais? Kita vertus, kiekvienas iš mūsų gali pasirinkti, į ką norėtų būti labiau panašus – į žydus ar į lietuvius (gerąją prasme), į katalikus ar pagonis (taip pat gerąją prasme), į M. Mikuta-vičiaus apdainuotą pilietį ar į dvasios elgetas... ■

Iškilmingos ginklų dovanojimo ceremonijos metu (iš kairės): dim. vyr. eil. G. Juškevičius, vėliavininkas, dim. vyr. srž. R. L. Čeburnis, mjr. R. Grėsius, plk. R. Gasparavičius, dim. plk. ltn. B. Juozaitis, ats. ltn. dr. V. Račkauskas (2011 04 26)

Garbingas, drausmingas ir.. gražus!

Tą pačią dieną, kai manęs, Garbės sargybos kuopos gr. Mato ASTRAMSKIO, parašius laišką „Gyvenimas, pakoregavęs mano svajones“ KARIŪNO žurnalui (2010 m. Nr. 4), jo atsakingasis redaktorius paprašė parengti interviu su Garbės sargybos kuopos vadu kpt. Egidijumi ČIŪTU, nedvejodamas sutikau su juo pasikalbėti, nes labai didžiuojuosi savo kuopa, gerbiu jos vadą. Klausimus pateikė kariūnai.

➔ **Ar tarpukario Lietuvos kariuomenėje buvo panašus į dabartinę Garbės sargybos kuopą padalinys?**

Mano žiniomis, tarpukariu garbės sargybos funkcijas dažniausiai atlikdavo kariūnai, miestų ir miestelių įgulų kariai, tačiau tam skirto padalinio nebuvo.

➔ **Iš kur kilo pavadinimas – Garbės sargybos kuopa? Kaip jis susijęs su garbės samprata?**

Tokia tarnybos forma (garbės sargyba) egzistavo jau viduramžiais, kai valdovai turėjo asmenines kariaunas. Į jas buvo atrenkami geriausiai nuauge, stipriausi krašto vyrai. Jų ginkluotė ir ekipuotė taip pat buvo pavyzdinė. Įvairių švenčių ir svečių vizitų metu ši sargyba buvo išstatoma pilyje. Ji turėjo atlikti ne tik savo tiesioginę funkciją – saugoti tą tvirtovę ar stovyklą, bet kartu ir demonstruoti valstybės galybę. Ilgainiui išsirutuliojo protokolinės ceremonijos, o valdovo (valstybės vadovo) sargybai liko labiau simbolinė – re-

prezentacinė – funkcija, kuriai nebuvo taikomi protokolo reikalavimai. Taigi, paprastai kalbant, istoriškai susiklostė, kad garbės sargyba rikiuojama valstybės vadovams ir jų svečiams pagerbti.

➔ **Šiek tiek papasakokite apie savo padalinio dienotvarkę. Kokia jo kasdienybė, kiek laiko kuopos kariai praleidžia pratybose rikiuotės aikštėje?**

GSK dienotvarkė nepaprastai įtempta. Per metus kuopa dalyvauja apie 300 protokolinių ceremonijų, iš kurių apie 75 proc. neplanuotos. Joms nuolat rengiamasi. Mano skaičiavimais, vidutiniškai per savaitę rikiuotės aikštėje kariai praleidžia apie 10–20 val. Parodomasis būrys, rengdamas programą, rikiuotės aikštėje įgūdžius tobulina apie 30 val.

➔ **Ar būna taktikos ir šaudybos pratybų poligone?**

Taip. Šios pratybos taip pat vyksta gana intensyviai: mūsų padalinio struktūra – kaip pėstininkų kuopos, jam keliamos tam tikros kovinės už-

duotys. Tad turime vykdyti ir visus koviniam daliniui keliamus karinio rengimo reikalavimus.

➔ **Kaip vyksta padalinio karių rotacija?**

Kuopą sudaro 8 būriai, kurie skirstomi dar smulkiau. Į kuopą paskirtas karys iš pradžių visada tarnauja Mokomajame būryje. Pasibaigus bandomajam laikotarpiui jis, įvertinus motyvaciją, ūgį ir kitus duomenis, perkeliamas į kurį nors kitą būrį. Tik Parodomajame būryje tarnavę kariai yra skiriami į vadų pareigas. Taigi, šis būrys yra tarsi „elitinis“. GSK kariai dažnai kviečiami tarnauti ir kituose padaliniuose – Karo policijoje, „Geležinio Vilko“ brigadoje, jie sėkmingai dalyvauja atrankose į Specialiųjų operacijų pajėgas.

➔ **Ar dažnai GSK kariai išleidžiami į miestą? Kokios jų buitinės, gyvenimo sąlygos?**

GSK kariai privalo laikytis tokio pat režimo kaip ir kiti PKT kariai. Kareivinėse gyvenama tik vykstant

mokymams ir atliekant įvairias užduotis. Būriui skiriamos atskiros patalpos, kuriose yra erdvūs kambariai kiekvienam skyriui, seržantams, būrio vadui.

➔ **Kokie Garbės sargybos kuopos karių ir čia pradėjusių tarnauti ką tik Akademiją baigusiu leitenantų santykiai?**

Paskutinį kartą leitenantas į kuopą buvo paskirtas prieš beveik 2 metus, todėl sunku ką nors konkrečiau šiuo klausimu pasakyti. Kariai pastaruoju metu labai keitėsi – daugelis jų kuopoje tarnauja 3–4 metus. Todėl šiuo metu vadams keliami kur kas aukštesni reikalavimai. Esu įsitikinęs, kad jaunesiems karininkams bus nemenkas iššūkis pelnyti patyrusių karių autoritetą. Tačiau galiu teigti, kad Karo akademijos auklėtiniams, bent tiems, kuriuos pažįstu, tai pavyks.

➔ **Sklinda gandai, kad dalis GSK vyks į tarptautinę misiją. Kaip juos pakomentuotumėte?**

GSK kariai yra dalyvavę beveik visose Lietuvos kariuomenės tarptautinėse misijose. Tačiau tuo metu jie buvo priskirti kitiems padaliniais. Dėl atskiros GSK padalinio, kaip struktūrinio vienetą, dalyvavimo nieko pasakyti negaliu, nes dabar vyksta tik preliminarūs diskusijos. Aišku tik viena – kariai to nori ir turi galimybių.

➔ **Ar skiriasi PKT karių ir karininkų atrankos į Garbės sargybos kuopą kriterijai?**

Pagrindinis – išvaizdos kriterijus. Reikalaujamas ūgis – nuo 182 iki 194 cm, pagal jį atitinkamas svoris, taisyklinga laikysena. Neturi būti didelių randų ar pigmentinių dėmių, tatuiruočių ir pan. Renkantis karininkus siekiama atsižvelgti į asmenines savybes, nes jiems teks didžiąją atsakomybę – organizuoti ceremonijas ir joms vadovauti.

Bet kokia klaida čia gali virsti valstybiniu ar net tarptautiniu skandalu.

➔ **Kaip vertintumėte LKA kariūnų žygiavimą per paradus, į kokius rikiuotės elementus ar ypatumus reiktų kariūnams atkreipti dėmesį?**

Iš pradžių vertėtų pasakyti, kad kariūnų rikiuotės įgūdžiai yra palyginti geri. Atkreipčiau dėmesį į kariūnų laikyseną ir išvaizdą. Būsimi vadai privalo būti pasitempę – ne laikas to mokytis baigus Akademiją. O dėl rikiuotės – kiekvienais metais į akis krinta tie patys dalykai – per mažas atstumas tarp eilių (dėl kurio kariūnai, stengdamiesi neminti ant prieš juos einančiųjų kojų, žygiuoja išsiskėtę) ir nuleista galva atliekant rikiuotės veiksmus. Vadovauti rikiuotei taip pat reiktų ryžtingiau.

➔ **Matome, kad per šventinius paradus žygiuojantys GSK kariai labai skiriasi nuo kitų kariuomenės dalinių: griežta (ir graži) karių laikysena, darnus žingsnis. Tačiau šiuos renginius stebint iš šalies, ypač jei esi šalia civilių, dažnai išgirsti replikų apie kitų dalinių rikiuotes: iš karių eisenos nematyti, kad tai – žygio žingsnis, jog jie pasitempę, ne visada tvarkinga uniforma, nuvalyti batai, pastebima „kančios“ išraiška kai kurių akyse... O gal aš klystu? Ar tai ne įvairių lygių vadų asmeninio požiūrio į rikiuotę ir ceremonijas problema? Gal karių rikiuotės, iškilmingi paradai – jau praeitis, kariuomenės istorijos dalis, nes šiandien svarbiausia, kad karys taikliai šaudytų, išmanytų taktiką, gerai kalbėtų angliškai ir t. t.?**

Ačiū už gražius GSK skirtus žodžius. Šiandienos rikiuotės aktualu-

mas – labai platus klausimas, į kurį nėra vienareikšmio atsakymo. Dauguma išsivysčiusių šalių kariuomenių išgyvena postmodernizmo laikotarpį – kario profesija pradeda suvokti kaip bet kuri kita (vadybininko, diplomato ir pan.), viskas vis dažniau vertinama pragmatiškai. Kadangi neturime gilių šaknų, vidinė organizacijos kultūra sunkiai skinasi kelią. Iš tiesų dažnai pastebime tą kančios išraišką žygiuojančių karių veiduose. Tai – vertybinio ugdymo spragos.

➔ **Turbūt Jūsų tarnyboje buvo ir įtampas, ir linksmų istorijų, nuotykių, ir lemiamų akimirklų, kai teko susidurti su *force majeure*? Kaip pavykdavo išsisukti?**

Bet kokia tokia „linksma istorija“ gali turėti didžiulį rezonansą, todėl šiuo aspektu esame kiek paranojiški. Paprastas pavyzdys – Lietuvos Respublikos Prezidento vizito Ispanijos Karalystėje metu rikiuotėje nualpo vienas *Guardia Real* karys. Lietuvoje apie tai buvo rodoma visuose žinių reportažuose, o Ispanijoje tikriausiai dar plačiau. Nutinka visko, tačiau net ir tada, kai tai baigiasi laimingai, mums nebūna juokinga. Galiu pasakyti tik tiek, kad yra tekę dideliu greičiu važiuoti autobusu prieš eismą, treniruotis su karstu visiškoje tamsoje vidury nakties ir pan. Įtempto siužeto istorijų netrūksta, tačiau jos – ne spaudai.

➔ **Kaip dažnai išvykstate už šalies ribų?**

Kariai dalyvauja įvairiose ceremonijose Lietuvos ambasadose užsienio šalyse, esame kviečiami į bendras ceremonijas kaimyninėse šalyse, grandiozinius paradus didžiosiose Europos valstybėse. Sunkmečiu šių kelionių sumažėjo, tačiau kasmet tenka išvykti 3–4 kartus.

Tęsinys 10 puslapyje →

Gr. Mato Astramskio nuotraukos

← Pradžia 8 puslapyje

Kpt. Egidijaus Čiūro nuotraukos

➔ Žinome, kad daugelis užsienio valstybių kariuomenių turi savo reprezentacines kuopas, kaip Lietuvos kariuomenė GSK. Jūsų nuomone, kurių šalių padaliniai ypač išsiskiria savo žygiu, rikiuote, apranga, laikysena ir tradicijomis, ko iš jų galėtume pasimokyti?

Be Azijos šalių, išskirčiau Norvegijos ir JAV kariuomenių garbės sargybos dalinius. Tai du visiškai skirtingi modeliai, du visiškai skirtingi būdai, kuriuos taikant siekiama aukštos reprezentavimo kokybės. Nepaisant to, juos vienija vienas dalykas – didelės išlaidos.

➔ **Glaustai apibūdinkite, Jūsų**

nuomone, pavyzdinę Garbės sargybos kuopos kari.

Garbingas, drausmingas ir... gražus!

➔ **Kokias tradicijas puoselėja, kokias šventes švenčia Jūsų vadovaujamas kolektyvas?**

Nors šiemet kuopa skaičiuoja tik 20-uosius savo veiklos metus, gražių tradicijų turime. Kai kurios jų pamirštos nebelikus šauktinių, kai kurios – pakito. Didžiausia mūsų šventė – kuopos gimtadienis. Kiekvienais metais vyksta kėglių čempionatas, kurio metu varžomasi dėl pereinamosios taurės. Jau treči metai rengiamas rikiuotės čempionatas geriausia rikiuotės bū-

1 | 2

Kariai atlieka parodomąją programą *defilė*

riui išaiškinti. Kas pusmetį, išlaikius fizinio parengtumo normatyvus, geriausiai pasirodžiusiam būriui įteikiama pereinamoji stipriausio būrio taurė. Šiuo metu kiekvienas būrys kuria savitas tradicijas – kariai sveikinami sutuoktinių, atžalų gimimo ir kitomis progomis. Savo tradicijas turi kuopos seržantų ir karininkų kolektyvai. ■

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

III kurso kariūnas

Povilas Vosylius

➔ **Jūsų credo**

Tai, kas geriausia, – ateityje

➔ **Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?**

Tėtis

➔ **Jeigu galėtumėte keliauti „laiko mašina“, kokį mūsų / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?**

1945 m. mūsų dėl Berlyno

➔ **Mėgstamiausia vieta Akademijoje**

Žinoma, mano kambarys

➔ **Filmas, kurį norėtumėte pažiūrėti dar kartą**

„Brolis“, „Brolis 2“

➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?**

Išgyvenimo kurso instruktore

➔ **Kada pirmą kartą išgirdote apie Joną Žemaitį-Vytautą?**

10-oje klasėje

➔ **Jeigu nebūtumėte tapęs kariūnu, būtumėte**

Eilinis mirtingasis – studentas

➔ **Ko niekada nesutiktumėte padaryti?**

Parduoti savo įsitikinimų už pinigus

➔ **Užbaikite sakinį: „Mane išveda iš pusiausvyros, kai...“**

Pastebiu akivaizdžią neteisybę

➔ **Didžiausia silpnybė?**

Biliardas, geros sporto rungtynės

➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate**

Savo gimtadienio

➔ **Ko palinkėtumėte savo kolegoms kariūnams?**

Nenukabinti nosių ir net kvailiausiose ar sunkiausiose situacijose įžvelgti kažką teigiamą, kas motyvuotų judėti pirmyn

➔ **Dėl ko yra buvę gėda?**

Dėl neištesėto pažado

➔ **Paskutinė mintis prieš miegą**

Sunku pasakyti – tegul tai bus paslaptis

➔ **Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti**

KJP specialistai įgytas žinias taikys savo darbe

Karo akademijoje įgyvendinant iš-
tęstinių bakaluro studijų individualaus
atsiskaitymo programą buvo pasiūlyta
priartinti dėstytojus prie Karinėse jūrų
pajėgose tarnaujančių karininkų klau-
sytojų, kad jiems būtų lengviau įsisa-
vinti taikomosios matematikos kurso
medžiagą. Į Klaipėdą komanduotas
Taikomųjų mokslų katedros docentas
Albertas Pincevičius savaitę dirbo su
8 klausytojais. Per paskaitas-pratybas
buvo aiškinamasi, nagrinėjami teori-
niai klausimai, sprendžiami uždaviniai,
atliekamos kontrolinės užduotys, verti-
namos klausytojų žinios. Kasdien tam
buvo skiriama po 6 valandas.

Docento nuomone, darbinga nuo-
taika, tinkama darbo aplinka leido per
trumpą laiką pasiekti neblogų rezulta-
tų. Nors buvo matyti, kad taip inten-
syviai dirbti grupei studijuojančiųjų
nėra lengva (kai kas net prasarė per
tą savaitę numetęs svorio), klausytojai
pareiškė norį toliau mokytis tokia for-
ma. Susitarta, kad jie savaitei atvyks į
Karo akademiją ir doc. A. Pincevičiaus
padedami rengsis socialinės statisti-

kos egzaminui. Klausytojai suvokė,
kad savarankiškai ruoštis matematikos
dalykų egzaminams ir įgyti reikalingų
žinių gana sunku. Be to, kompiuteri-
nės algebros paketu *Maple* atliekamos
praktinės užduotys padeda geriau su-
vokti dalyką, suteikia galimybę įgytas
žinias taikyti savo praktiniame darbe.
Šia patirtimi galbūt bus pasinaudota
ir rengiantis kitų taikomųjų dalykų,

pvz., fizikos, egzaminams, tai prisidės
prie studijų kokybės gerinimo Lietu-
vos karo akademijoje.

Viešnagės Klaipėdoje metu ne tik
dirbta – vieną popietę docentas buvo
pakviestas apžiūrėti Karinio jūrų lai-
vyno laivų. Už tai jis dėkingas savo
klausytojų grupei. ■

KARIŪNO inf.

Doc. Albertas Pincevičius dirba su klausytojais

Pažaislio vienuolynas

➔ Kvailiausias poelgis gyvenime?

Tokių buvo daug, vienas iš jų – šuolis iš an-
tro aukšto su skėčiu

➔ Kai visiškai nieko nežinai, tai

Nežinau, retai taip būna

➔ Užgaida, kurią sau leisite šią vasarą

Pakeliauti po Europą

➔ Praeities asmenybė, kuria žavėtės

Aleksandras Makedonietis

➔ Kada paskutinį kartą verkėte iš juo- ko?

Hmm... gal balandį?

➔ Kur pasaulyje labiausiai norėtumėte apsilankyti?

Bahreine

➔ Gyvenimas yra gražus, nes...

Suteikia mums galimybę patirti tiek daug
paprastų, bet kartu nuostabių dalykų, ku-
rių per savo darbus dažnai nepastebime

➔ Neįsivaizduoju dienos be...

Juokingos situacijos

➔ Praeities asmenybė, kuria labiau- siai piktinatės

Tokios nėra, nes sunku spręsti apie įvyku-
sias tragedijas, teisti žmogų ar žmones, ne-
žinant konkrečios to laikotarpio situacijos,
aplinkybių

➔ Ko Jums trūksta Akademijoje?

Kovinio šaudymo

➔ Žmogus, kuris visada Jums yra sek- tinis pavyzdys?

Mano tėtis

➔ Knyga, kurią patartumėte perskai- tyti draugams

Gunter K. Koschorrek „Neužmiršk erškė-
čių meto“

➔ Pirma mintis pabudus ryte

Keiktis juk negalima...

➔ Trimis žodžiais apibūdinkite save

Komunikabilus, linksmas, užsispyręs

➔ Apie kokią profesiją svajojote mo- kydamasis mokykloje?

Rodos, advokato

➔ Ko pasimokote iš savo sėkmių ir ne- sėkmių?

Įsitikinu, kad viskas praeina, todėl nereikia
sustoti, būtina stengtis kuo sėkmingiau ju-
dėti į priekį, nesizvalgant atgal

➔ Akademijoje Jus labiausiai džiugina

Juokingos situacijos, kuriozai, kurie visada
pakelia nuotaiką

➔ Įsivaizduokite, kad Jūs – Karo aka- demijos viršininkas. Jūsų pirmasis įsa- kymas

Pakeisti reitingavimo sistemą!

➔ Kaip įsivaizduojate save po 10 metų?

Abstrakčiai: išsilavinęs, savo tikslų siekian-
tis, šeimą sukūręs žmogus. Konkrečiau pro-
fesiniu požiūriu: logistikos srityje dirban-
tis kapitonas

Kupina nuotykių kelionė

Krn. Algirdas

BILIU TAVIČIUS

Pavasariškai šiltą penktadienio rytą nekantraujantis patirti nuotykių II kursas išsiruso į išvyką. Ir ne bet kur, o į svarbias istorines ir kultūrines Lietuvos vietas: Bijotus, Kaltinėnus, Medvėgalį, Varnius ir Kražius.

LKA autobusas „Ikarus“ – jau nebe pirmos jaunystės, tiesą sakant, perkopusi ne vieną dešimtį, bet vis dar riedanti transporto priemonė, tad iki pirmos numatytos aplankyti vietos vykome bene pustrėčios valandos. O tai kariūnams netgi patiko. Šį laiką jie leido savo nuožiūra: kas snaudė, kas užkandžiavo, kas muzikos klausėsi ar pokštavo. Važiuodami iki pirmos lankytinos vietos – Bijotų – greitkelio gėrėjomės kraštovaizdžiu – kuo jau kuo, o gražia savo šalies gamta tikrai galime didžiuotis.

Bijotuose visas kursas, vedamas dėstytojo doc. R. Batūros, patraukė apžiūrėti Dionizo Poškos gimtinės. Nors čia vyko statybos ir įvairūs atnaujinimo darbai, nė vienas neatsisakė eiti apžiūrėti šioje sodyboje esančių dviejų brolių – Poškos baublių. Doc. R. Batūra mums papasakojo, kad vienas Baublys buvo padarytas iš Vyšniakalnyje šimtus metų džiūvusio ąžuolo. Išskobęs jo

vidų, uždengęs šiaudiniu stogu, padaręs duris ir langus, Poška įsirengė kambarėlį, kuris, kruopščiai triūsiant, buvo paverstas biblioteka. Čia D. Poška laikė etnografinę, istorinę medžiagą, archeologinius radinius. Vėliau atsirado dar vienas, tiesa, kiek mažesnis, Baublys, o abu Baubliai virto muziejumi.

Išklause įdomų pasakojimą apie Baublius ir D. Poškos gyvenimą, pasukome prie autobuso. Priėję arčiau, pamatėme po juo gulintį ir kažką darantį žmogų. Vairuotojo Viktoro Kiselio, kuris, užsimetęs kasdienę striukę, apsimojęs darbo pirštines ir pasiėmęs veržliaraktį, jau sukiniėjo kažkokių varžtus, paklausėme, kas nutiko. Iš jo sužinojome, kad sugedo mūsų autobusas „Ikarus“ ir būtinai reikia suvirinimo aparato, kitaip negrįšime namo. Tuoj pat atsirado kariūnų, kurie „parodė iniciatyvą“ – išėjo į Bijotus jo ieškoti. Kiti susidomėjo šalia vykstančiomis statybomis.

Netikėtai vienas čia triūsiantis darbininkas pasiūlė vairuotojui padėti išimti trūkusią detalę. Kai tai buvo padaryta, ją pasiėmę vyrai patraukė pas vieną geriausių miestelio meistrų. Žmogus, pasirodo, tikrai vertas šios šlovės: negaišdamas jis suvirino kelionės neatlaikiusią detalę. Iš miestelėnų sužinojome, jog nagingas mechanikas savomis rankomis gali surinkti net traktorių. Suvirintą dalį sugrįžęs vairuotojas, padedant vienam kariūnui,

sėkmingai įstatė atgal į reikiamą vietą. Kaip tik tuo metu kiti kariūnai baigė statybos darbus. Tada visi nusiplovė rankas ir, padėkoję padėjusiems darbininkams ir su jais atsisveikinę, sulipo į autobusą. Daugeliui buvo įdomu, ar pataisyta detalė teisingai įdėta ir ar mūsų transporto priemonė toliau riedės. Pasirodo, paleidus variklį, vėl galima buvo važiuoti. Kariūnai nudžiugo ir audringomis ovacijomis padėjo vairuotojui.

Iš Bijotų pasukome link Kaltinėnų – vienos pagrindinių Medvėgalio pilies priedangų. Čia palaidotas Dionizas Poška. Prieš kopdami į Kaltinėnų piliakalnį apėjome „šventą ratą“, kurį žymi siauras keliukas ir daugybė ratu išdėstytų akmenų, iškalėtų įvairių skulptūrų. Retas kariūnas prie jų nenorėjo įsiamžinti.

Užkopę ant Kaltinėnų piliakalnio klausėmės pasakojimo apie mūsų protėvių kovas su Kryžiuočių ir Kalavijuočių ordiniais. Jo kalba buvo tokia įtikinama, verčianti susimąstyti ir kartu žadinanti vaizduotę, kad norėjosi persikelti į tuos laikus ir visa tai patirti.

Ilgai ten neužsibuvę, pajudėjome link Medvėgalio piliakalnio, kuris, pasak doc. R. Batūros, yra labiausiai apipinta legendomis ir padavimais, dažniausiai minima kronikose kaip turinti gana gerą apsaugą iš visų pusių vieta. Atvykę prie šio piliakalnio, pirmiausia linksmai užkopėme ant šalia

stūksančio Medvėgalio kalno ir valandėlę gėrėjomės išpūdingu Lietuvos kraštovaizdžiu. Po to, kūlversčiais nuo jo nusirite, laiptais pakilome į legendų išgarsintą ir protėvių krauju aplaistytą Medvėgalio piliakalnį. Deja, ilgai negalėjome grožėtis panorama – reikėjo skubėti į Varnius.

Čia atvykę, apžiūrėjome paminklą žemaičių vyskupui Motiejui Valančiui, kuris bene labiausiai puoselėjo šį miestelį, reorganizavo Varnių kunigų seminariją, skatino blaivybę, rūpinosi kraštiečių švietimu paėmęs į rankas plunksną ir steigdamas mokyklas. Vieno šio miestelio gyventojų dėka paminklas buvo paslėptas po grindiniu, paskui vėl netikėtai atsirado. Jis išliko iki šių dienų kaip vienos iš daugiausiai ne tik Varniams, bet ir visai mūsų tautai nusipelnusių asmenybių atminimo įamžinimo ženklas.

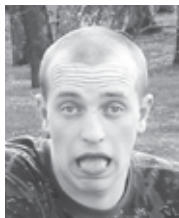
Pakeliui į Vilnių užvažiuojame ir į Kražius. Apsilankėme Kražių kolegijoje, kuri šiuo metu yra tarsi viešbutis. Čia įrengtos didžiulės konferencijų salės, muziejus, biblioteka. Apžiūrėjome šalia bažnyčios esančią aikštę, kurioje vyko vadinamosios Kražių skerdynės. Apie jas mieliai mums pasisiūlė papasakoti kariūnas Karolis Pakalnis.

Apibendrinęs kelionės išpūdžius doc. R. Batūra susilaukė gausių plovimų už įdomią ir kupiną nuotykių išvyką ir mums, būsimiems karininkams, perteiktas istorijos žinias. ■

Antrakursių pažintinės mokomosios išvykos po Žemaitiją akimirks

PASAKA apie dviejų dienų darbą per vieną valandą

Krn. Mindaugas
VITKAUSKAS

Krn. GYTIS
SUZANOVIČIUS

Už jūrų marių, miškų miškelių, klonių ir laukų neaprėpiamų, kur buvę, kur nebuvę, Lietuvos karo akademijoje gyvena antro kurso kariūnai. Gyveno gražiai, tiesą sakant, visai linksmai. Nieko jiems netrūko, tačiau vieną dieną kažkur visi išrūko...

Rytas ankstus. Pirmasis saulės bučkis saldus, vėjo gūsis gairvus. Ryto tyła... Pala pala, o kur šaunieji antro kurso kariūnai? Kur jų juokas smagus? Nežinot? Tai leiskit paporint, kur dingę šie šaunuoliai, kur buvo, kur nebuvo, ką matė ir ko akyse neregėjo.

Pasirodo, iš pat ryto juos pačiupo ir surišo toks dėstytojas Batūra. Pamaitino, susodino plieno žirgo viduriuos ir, išvežęs už ribų, mums matytų žinomų, sako: „Šiandien bus kultūros diena išvien. Tad klausykit, tik už skverno netampykite. Lietuvos istorija didinga – patys pamatysit!“ Plieno žirgo viduriuos kilo šnekos, šurmuly. Visi spėjo, galvas suko, ką gi jie ten pamatys. Tai bus linksma, tai smagu, juk pabėgom iš paskaitų.

Taip linksmai visi keliavom – kas miegojo, kas gandrų skaičiavo, – plieno žirgo viduriuos lingavom, pro langus panelėms mojavom ir net nepastebėjom, kaip į mažą kaimelį atsuoliavom. O saulytė šviečia ir išlipti meiliai kviečia. Tuos, kam ji nepašvietė ir kurių išlipti nepakvietė, apšvietė, o po to tiesiog lauk iš plieno žirgo vidurių iššveitė antro kurso karvedys – kapitonas, tikras karo vilkas, Vidas Venckus. Tai jis mus toj kelionėj ganė. Tad kvailysčių prasi-mant net nemanėm.

Tam kaimuke buvo du maži namukai. Pavadino juos gražiai: viens ir kits – abu Baubliai. Apžiūrėjom, per stiklą pačiupinėjom, nes prie jų net nepriėjom.

Dėstytojo kalbą išklausė, informacijos klotus smegenėse sukaupe, manėm toliau kur sau brauksim... Tik štai bėda! Neganda nelaukta – plieno žirgas pavirto metalo krūva!

Nieks nežino, kas įvyko: ar susirgo, ar užspringo, ar nevirškina, ar šiaip nedirba... Nejudą. Nors tu ką! Ir kalbėjo ten su juo ir dėstytojas, ir karvedys, kapitonas, tikras karo vilkas, nesiklausė plieno žirgas jų kalbų. O mums baisu. Kur mes? Gal užpuls kas iš pasalų? Nesuprasi tų kaimo žmonių! Štai vienas, štai kitas, jau visas jų pulkas link mūsų ritas. Drąsiai kariūnai į priekį išėjo, mūšin stoti norėjo, draugus, kolegas ginti. Bet kautis nereikėjo: kaimo žmonės mums padėt atėjo, plieno žirgo viduriuos krapštyt pradėjo.

Kol sutaisė, kol sukrapštė, ogi žiū – kariūnai kažkur išsilakstė! O kariūnai sau linksmi veža žvyrą tekini. Į statybietę atėję dviejų dienų darbą jie pradėjo. Dirbo, plušo, triūsė ir po valandos sukluso. Žiū, dviejų dienų darbą per valandą padarė. Tad su vietiniu statybininku sutarę atvažiuot į įkurtuves ir atvežti lauktuves, šoko plieno žirgo viduriuosna, pataisytuos ir naujuosna, ir išrūko, ir nukūrė... Žemaitijos pamatyt.

Ir aš toj kelionėj buvau, gandrų skaičiavau. Daug nuotykių mačiau, o dar daugiau – pražiopsojau, nuo Medvėgalio kūlversčiais nusiridenau, net nepastebėjau, kaip Akademijon grįžau. ■

Pareiga – kam to reikia?

Lietuvos šaulių studentų korporacijos „Saja“ vadas straipsnyje diskutuoja vertybių ugdymo klausimais, aktualiais šalies aukštosioms ir bendrojo lavinimo mokykloms, pateikia idėjų, kaip jas spręsti.

Mindaugas NEFAS

Vienas iš Lietuvos šaulių sąjungos ideologų Vladas Putvinskis-Putvyvys rašė, kad visi piliečiai, visa Tauta, turi tapti dvasios aristokratais ir Tėvynės gynėjais. Šie jo žodžiai savo reikšmės ne tik kad neprarado, bet šiandien tikriausiai yra dar aktualesni, įgyja dar daugiau naujų prasmių. Lietuvos krašto apsaugos sistemos pertvarka tik truputį palietė vertybinius klotus, todėl kalbėti apie vertybes krašto gynėjams tikrai reikia.

Kaip ši pertvarka susijusi su ciutuotais V. Putvinskio-Putvio žodžiais? Tikriausiai niekada negalėsime turėti kariuomenės, kuri atbaidytų visus pikta linkinčiuosius vien savo dydžiu ar naujais ginkluote, bet, mano galva, to ir nereikia. Geriausia krašto gynyba – bendras kariuomenės ir visuomenės darbas kiekvieną dieną stiprinant mūsų Tautą ir Valstybę.

Dvasios aristokratais tapti galėtų daugelis. Reikia tik kelių dalykų: pirma – to norėti, antra – kiekvieną dieną kantriai ir sąžiningai dirbti Tėvynės labui (o tai labai sunku, nes šiais laikais daug lengviau į Valstybės kūrimą ir stiprinimą numoti ranka ir kelti lygį užsienyje), trečia – niekada nenusitoti tobulintis.

Mūsų Valstybei reikia išsilavinusių ir labai stiprių vertybiniu požiūriu žmonių. Tokių žmonių reikia ir kariuomenei, todėl verta apie tai kalbėti rengiant ir ugdant jaunąją Lietuvos kariuomenės kartą – karininkus, kurie ateityje vadovaus savo šalies kariuomenei ir bus atsakingi už nepaprastai svarbų dalyką – mūsų Valstybės apsaugą. Dalykinės žinios, fizinės savybės – labai svarbu, tačiau ugdymo procese dar svarbiau – nuolat kryptingai stiprinti vertybines nuostatas. Gaila, kad

šiandien Lietuvos aukštosios mokyklos į tai mažai kreipia dėmesio. Tačiau yra ir kitokių mokymo institucijų, pavyzdžiui, Lietuvos karo akademija, kurioje sukurta kariūnų vertinimo ir reitingavimo sistema siekia apimti visą kariūno – būsimo karininko – rengimą, įvaizdį. Ir ji nuolat tobulinama. Tačiau parodykite man nors vieną sistemą, kuri neturi trūkumų: net ir daugybės lentelė, naudojama neįgudusio mokyklinuko, sprendžiant uždavinį nepateikia galutinio atsakymo.

Aukštosios mokyklos rengia būsimus Lietuvos specialistus: nuolat reikalaujama gausinti dalykines ir praktines žinias, tačiau negirdėti, kad tiek pastangų būtų dedama ugdant vertybes. Kokios yra ir gali būti svarbiausios vertybės? Mano nuomone, pirmiausia – pareigos jausmas, nes ateities Tautos ir Valstybės kelias bus tiesiamas buvusių studentų jėgomis. Ar ir kaip mes suprantame pareigą? Ar tai tik prievolė nevēluoti į paskaitas, atlikti skirtas užduotis, klausyti dėstytojų? O gal ši sąvoka (kaip ir jausmas) gerokai platesnė?

Atsakymų į šį klausimą gali būti daug, tačiau aš jums pateiksiu savąjį. Pareiga – tai jausmas, kuris skatina kurti, o ne griauti. Tai jausmas, kuris neleidžia tapti avių bandos, sekančios paskui piemenį, dalimi, o skatina tapti piemeniu, kuris rodo jai kelią. Pareiga – tai nuostata laikytis savo žodžio. O to taip trūksta šiandien – globalizacija, sumaterialėjimas šį bruožą keičia. Gal tai ir natūralu? Bet nuo teorinių pasvarstymų grįžkime prie realių veiksčių ir praktinių dalykų.

Dažnai savo gimnazistų klausiu: „Kokia yra pagrindinė piliečio pareiga?“ Iš pradžių jie beveik choru šauk-

davo: „Mokytis!“ Taip, teisingai. O jei žiūrėsime plačiau, palikdami nuošalyje piliečio amžių? Čia jau sudėtingesnis klausimas, todėl reikia mokytojo pagalbos. O mano atsakymas paprastas – sąžiningai ir pareigingai tarnauti Tėvynei. Nesvarbu kokį darbą dirbsite, svarbiausia, kad jis būtų naudingas Tėvynei, padėtų kurti jos gerovę.

Apie tai reikia kalbėti ne tik su mokiniais, bet ir su studentais (kariūnai taip pat studentai, tačiau daugelis tai pamiršta). Daugelis linkę manyti, kad kariūnams šie klausimai daug svarbesni, nes jie visą gyvenimą turės pareigingai tarnauti Tėvynei. Tačiau ar tarnyba Tėvynei tik kario pareiga? Ar neturi uoliai tarnauti jai mokytojas, politikas, bankininkas, pardavėjas ar kiemsargis? Turi, bet lengviau to nedaryti.

Dalyvaudamas Lietuvos šaulių sąjungos (LŠS) veikloje, kuri yra pagrįsta savanoriškumo ir pareigos principais, tenka pripažinti, to pasigendu. Atsisakymas, kolokviumas ar kitas darbas tampa oficialia dingstimi veiklą Šaulių sąjungoje palikti kažkur nuošalyje. Ne išimtis ir kariūnai. Žinoma, visi užimti, visi nori pailsėti, tačiau dabartiniai Karo akademijos kariūnai turi du pukių pavyzdžius. Tai žmonės iš jų tarpo, dabar jau Lietuvos kariuomenės leitenantai – Tomas Šyvokas ir Alminas Sinevičius. Šių dviejų jaunų, sakyčiau, dvasios aristokratų pareiga Tėvynei, žinoma, ir rimtos dalykinės studijos, buvo ir yra sektinas pavyzdys ne tik kariūnams, bet ir kitiems studentams. Net ir šiandien jie labai aktyvūs šauliai, visą savo laisvalaikį skiriantys Tėvynei stiprinti. O kur kiti? Kur kariauna tokių dvasios aristokratų? Nėra, pesimistai sakys, ir nebus, o optimistai, tokie kaip

aš, teigs – atsiras, išaugs, subręs!

Labai svarbu, kad Šaulių sąjungoje, korporacijos „Saja“ gretose, turime ne tik civilines specialybes studijuojančių studentų, bet ir kariūnų. Taigi yra impulsas veikti ir veiklos įvairovė. Tik suvienijus visų šaulių studentų ir jiems prijaučiančiųjų jėgas įmanoma atlikti Tėvynei reikalingus darbus. Juk šaulių studentų judėjimas 2007 m. atgijo būtent Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje ir išaugo į Lietuvos šaulių studentų korporaciją „Saja“. Pavadinimas simbolinis. „Saja“ – tai, kas mus sieja, – Tėvynės meilė ir priklausomybė šauliams („šauliškumas“). Vienas iš LŠS ideologų V. Putvinskis-Putvys rašė: „Tikrasis šauliškumas gimsta iš tikrojo tautiškumo ir yra vyriausias tautos laisvės gynėjas.“

Lietuvoje tarpukariu buvo leidžiami labai gražūs plakatai, kuriuose puikavosi šūkis: „Eikime tautos didvyrių keliais!“ Juose pavaizduoti žymūs tautiškumo kėlėjai: Vytautas Didysis, M. Valančius, S. Daukantas, V. Putvinskis-Putvys ir daug kitų visuomenės

veikėjų. Gaila, bet šiandien, bent jau masinėje prekyboje, nesu tokių užtikęs. Užkrečiamas pavyzdys labai svarbus. Šaulių judėjimas Lietuvos karo akademijoje kyla, todėl raginu šaulius kariūnus ir visus kitus, dar nepriklausančius šiai organizacijai, pagalvoti, ar

Baliukevičius-Dzūkas rašė: „Kas moka pilnai ir šventai pasiaukoti, tas, aš laikau, yra laimingas žmogus, nes jis nugalėjo save, t. y. didžiausią kliūtį pasaulyje; todėl jis jaučia tikrą laimę, tikrą pasiaukojimo, kančios saldumą, didingumą, ir visa tai jį iškelia aukščiau

Šiandienei Lietuvai reikia tikrų DVASIOS ARISTOKRATŲ,

pareigingai tarnaujančių ir visą savo laisvalaikį

skiriančių Tėvynei stiprinti.

viena iš kasdienių jūsų pareigų negalėtų tapti ir veikla Šaulių sąjungoje? Gerai pagalvojus, ne taip jau ir sunku pradėti veikti.

Laikas, kurį į ją investuosite, vėliau atsipirks – įgysite neįkainojamos patirties ir, svarbiausia, pajusite tą nuostabią saldų jausmą, kad triūsiate Tėvynės labui. Tereikia visai nedaug – pasiaukoti Tėvynei. Pavyzdys yra – tai mūsų Laisvės kovotojai. Lionginas

kitų.“ Galbūt šie žodžiai neskambėtų taip svariai, jei nežinotume, kokiomis aplinkybėmis jie parašyti – gyvenant po žeme, kovojant dėl Tėvynės laisvės, jos praeities, dabarties ir ateities.

Pavyzdžių, kaip reikia pareigingai tarnauti Tėvynei, daugybė. Reikia tik imti ir daryti. Tai sunkus, tačiau šventas ir labai reikšmingas darbas, kadangi Lietuvai reikia tikrų DVASIOS ARISTOKRATŲ! ■

Lietuvos šaulių studentų korporacijos „Saja“ aktyvas (pirmas dešinėje straipsnio autorius Mindaugas Nefas)

Kariūnų teisinio tobulinimo ypatumai

Dr. Vladas TUMALAVIČIUS

Straipsnyje analizuojamos kariūnų teisinio rengimo problemos, aktualios ugdant karininką lyderį ateities sąlygomis, stiprinant nacionalinį šalies saugumą. Pateikti ir apibendrinti kariūnų apklausos rezultatai, suformuluotos išvados.

Šiandien kyla būtinybė stiprinti visuomenės ir kariuomenės sąsajas. Tai iš esmės padėtų jaunimui teisiškai suvokti valstybės ir visuomenės raidą. Globalizacijos plėtra ir jos veiksniai daro įtaką mokymo įstaigų vidaus aplinkai, nuo kurios iš esmės priklauso jauno žmogaus pasirengimas pasirinkti kario profesiją. Šiuo atveju svarbus ir valdžios institucijų politinis ir teisinis sprendimas – kokią ateities karių rengimo ir šalies saugumo užtikrinimo strategiją valstybės ir visuomenės lygiu renkames.

Galimos įvairios strategijos alternatyvos: jaunų ir sveikų žmonių privaloma tarnyba pagal šalies Konstituciją,

alternatyvi tarnyba ir sutarčių pagrindu organizuojama kariuomenė.

Kitų valstybių patirtis rodo, jog egzistuoja visos išvardytos kariuomenės organizavimo formos, tačiau, kad jos būtų įgyvendintos, reikia turėti profesionalių karininkų, vadinasi, privaloma juos rengti, kaip daroma ir Lietuvoje. Pagrindinė mūsų karininkų lyderių rengimo bazė – Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija, kurioje studijuojantiems kariūnams suteikiama ir teisės žinių.

Kariūnų būriai nėra tapačios sudėties ir vienodo lygio. Tai priklauso nuo daugelio veiksnių: jų motyvacijos, amžiaus, gyvenimo patirties, iki stu-

dijų Akademijoje įgyto išsilavinimo, individualių psichologinių savybių, pasirengimo studijuoti aukštojoje karo mokykloje ir kt.

Praktika rodo, kad visi šie veiksniai turi įtakos ir kariūnų teisinio tobulinimo procesui. Nuostata tobulintis teisės srityje lemia jų elgesio modelį ir poziciją siekiant šio tikslo ir įgyvendinant nustatytus uždavinius. Todėl organizuojant kariūnų teisinio tobulinimo procesą būtina atsižvelgti į bendrą akademinį studijų profesinę orientaciją (personalo vadybos, tarptautinių santykių, transporto inžinerinės vadybos kryptis) ir mokomųjų karinio rengimo dalykų nustatytus

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

BKK Taktikos ir ginkluotės sekcijos vyresn. instruktorius štabo seržantas

Deividas Putramentas

➔ Jūsų credo

Kas mūsų nenužudo, tas mus padaro stipresnius (Friedrich Nietzsche)

➔ Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?

Chuckas Norris

➔ Jeigu galėtumėte keliauti „laiko mašina“, kokį mūšį / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?

Kasmetį pomidorų mūšį Ispanijoje ☺

➔ Mėgstamiausia vieta Akademijoje

Sporto kompleksas, tinklinio aikštelė

➔ Filmą, kurį norėtumėte pažiūrėti dar kartą

„Narsioji širdis“ (mačiau gal 6 kartus, bet man vis nenusibosta)

➔ Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?

Ką nors, kas moka daryti alų ir degtinę, Jamiesą Oliverį (užkandai), Jacką Sperou (Karių piratą), nes jis visada turi minčių, kaip išten dingti, ir, žinoma, savo draugę

➔ Kada pirmą kartą išgirdote apie Joną Žemaitį-Vytautą?

Academijoje

➔ Jeigu nebūtumėte tapęs kariškiu, būtumėte

Turbūt statybininkas

➔ Ko niekada nesutiktumėte padaryti? Iššokti iš lėktuvo be parašiuto

➔ Užbaikite sakinį „Mane išveda iš pusiausvyros, kai...“

Kariūnai pradeda piktnaudžiauti gerumu, t. y. piktybiškai nevykdo nurodymų

➔ Didžiausia silpnybė?

Sportas

➔ Šventė, kurios labiausiai laukiate

Atlyginimo diena

➔ Ko palinkėtumėte kariūnams?

Pratybose atiduoti 100 % jėgų, nes, to ven-giant, instruktorius jus privers atiduoti 200 %

➔ Dėl ko yra buvę gėda?

Dėl Lietuvos Vyriausybės požiūrio prieš futbolo varžybas LIETUVA–ISPANIJA

tikslus. Siekiant efektyviai tobulinti kariūnų teisės žinias, atitinkamai juos rengti, itin svarbus jų pačių kūrybiškumas, aktyvumas ir nuoseklus darbas. Akivaizdu, kad dėstytojas, spręsdamas šį uždavinį, turi ugdyti ir plėtoti kariūnų teisinio tobulinimosi poreikį, visapusiškai palaikyti ir skatinti šią veiklą. Galima teigti, kad, nustatčius stojančių į Karo akademiją abiturientų teisinio pasirengimo lygį ir jį išanalizavus, lengviau nuspręsti, ar šį procesą būtina tęsti Akademijos sąlygomis, aktyvinant individualias jų nuostatas. Visa tai susiję su abiturientų motyvacijos ugdymu ir teigiama jų nuostata įgyti kuo daugiau teisės žinių.

Ilgalaikiai stebėjimai ir jų analizė rodo, kad pirmųjų kursų kariūnų nuoseklumą tobulintis teisės srityje lemia: nuoseklus, kryptingų ir planingų darbo poreikis siekiant kelti asmeninę teisinę kultūrą; stabilus interesas tobulinti tam tikras asmenybės savybes; siekis organizuoti tobulinimosi procesą atsižvelgiant į ilgalaike perspektyvą ir užtikrinti sėkmingą tolesnę profesinę karjerą.

Ugdant teisinio tobulinimosi poreikį būtina atsižvelgti į skirtingų šio proceso elementų abipusių ryšių ir galimybių įvairovę, prognozuoti jų pokyčius, kurie įvyktų dėl naujų veiksnių. Pavienio kariūno ar kariūnų būrio teisinio tobulinimosi poreikis dėl naujų veiksnių įtakos gali sumažėti arba, atvirkščiai, padidėti. Šio poreikio

raidos procesas sudėtingas ir gausus prieštaravimų. Galima skirti šiuos teisinio tobulinimosi poreikio formavimo etapus: teisinio tobulinimosi būtinybės suvokimas ir šios sampratos plėtra; idealiai ir suprantamai suformuluoto poreikio transformavimas į teisinio tobulinimosi stimulą. Šie etapai atspindi natūralų poreikio ir veiklos abipusių ryšių, kur poreikis pradinėje etape yra sąlyga pradėti tobulinimosi darbą.

Pastebėta, kad daugelis kariūnų žino, jog, norint ugdyti savo asmenybę, būtina tobulinti ir teisės žinias, tačiau ne visi jų suvokia teisinio išsilavinimo svarbą. Paklausus „Kokias asmenines savybes Jums svarbu formuoti ir tobulinti?“, daugelis atsakė, kad jiems sunku į šį klausimą atsakyti, arba į jį visai neatsakė, tik keletas paminėjo vadovavimo įgūdžius, lyderystę, patvarumą, ištvermingumą ir kitas savybes, taip pat ir teisinį tobulinimąsi. Todėl pirmųjų kursų kariūnų praktikoje ypač svarbu sukonkretinti tobulinimosi būtent šioje srityje poreikį. Kariūnų teisinio tobulinimosi poreikio ugdymas – viena svarbiausių šio proceso krypčių. Kariūnų siekis įgyti kuo daugiau teisės žinių grindžiamas jų susidomėjimu profesija, būsima veikla. Tačiau kartu tai rodo ir dėmesį teisiniams dalykams. Kuo didesnis kariūnų susidomėjimas, tuo įvairesnis ir spalvingesnis šios srities žinių įgijimo procesas, tuo aktyviau ir planingiau jie rengiasi šiam darbui.

Studijuojančiojo susidomėjimą teisiniu tobulinimosi sudaro du elementai – racionalusis (leidžiantis suvokti šio proceso svarbą) ir emocinis (keliantis teigiamas emocijas, stiprinantis pasitikėjimą ir pasitenkinimą savimi). Todėl šis kariūnų interesas formuojamas plėtojant ir stiprinant minėtus elementus: iš pradžių sužadinamas laikinas susidomėjimas, kuris vėliau perauga į stabilų. Pirmuosiuose kursuose suvokus teisės žinių, teisinio lavinimosi reikšmę, aukštesniuose kursuose toliau vykstantis tobulinimasis būna efektyvesnis. Kartu šis procesas įgyja individualių skiriamųjų požymių ir tampa daug stabilesnis, ne taip priklausomas nuo išorės įtakų. Atsižvelgiant į tai, teisinis tobulinimas, kurio turinys tampa įvairesnis, įgyvendinamas naujomis formomis.

Akademinių studijų ir ugdymo procesų stebėjimo analizė rodo, kad aukštesniųjų kursų kariūnų teisinis tobulinimasis prasideda nuo praktinių teisės problemų sprendimo, kas suteikia jiems papildomą stimulą gilintis į šią sritį ir padeda šį procesą valdyti. Be to, šio proceso stebėjimas parodė, kad aukštesniųjų kursų kariūnų teisinio tobulinimosi aktyvumo augimas priklauso nuo jo visapusio stimuliavimo masto. Naujame mokymosi Akademijoje etape stimuliavimo pobūdis ir

Tęsinys 18 puslapyje

➔ Paskutinė mintis prieš miegą

Tai priklauso nuo to, darbo ar nedarbo diena laukia. Dažniausia mintys nekokios

➔ Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti

„Akropolis“ ir Gariūnai ☺

➔ Kvailiausias poelgis Jūsų gyvenime

Dar tik bus

➔ Kai visiškai nieko nežinai, tai

Bandai kažką sužinoti

➔ Užgaida, kurią sau leisite šią vasarą

Atostogos

➔ Praeities asmenybė, kuria žavėtės

Napoleonas Bonapartas

Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko ?

Kai su vrš. S. Korkinu Pabradėje pirmą kartą pamatėme tripirštį lokį (kas tai – nekomentuosiu, kas žino – supras, apie ką aš)

➔ Kur pasaulyje labiausiai norėtumėte apsilankyti?

Japonijoje, Las Vegase

➔ Gyvenimas yra gražus, nes...

Mirtis yra baisi

➔ Neįsivaizduoju dienos be...

Sunkaus ryto, dar sunkesnės dienos ir gero vakaro

➔ Praeities asmenybė, kuria labiausiai piktinatės

Josifas Stalinas

➔ Ko Jums trūksta Akademijoje?

Baseino

➔ Žmogus, kuris visada Jums – sektinas pavyzdys?

Tėvas

➔ Knyga, kurią patartumėte perskaityti draugams

Ken Kesey „Skrydis virš gegutės lizdo“, Paulo Coelho „Šviesos kario vadovas“

➔ Pirmą mintis pabudus ryte

Keiktis turbūt negalima? Tai nekomentuosiu

➔ Trimis žodžiais apibūdinkite save

Užtenka ir vieno – TOBULAS

➔ Apie kokią profesiją svajojote mokydamasis mokykloje?

Profesionalaus sportininko

➔ Ko pasimokote iš savo sėkmių ir nesėkmių?

Svarbiausia – ne ko, o PASIMOKYTI!

➔ Akademijoje Jus labiausiai džiugina

Kasmečiai mokymo programų pakeitimai, vienu žodžiu – STABILUMAS

➔ Įsivaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Jūsų pirmasis įsakymas

Skirti budėti visų LKA teritorijoje esančių padalinių karius

➔ Kaip įsivaizduojate save po 10 metų?

Cosmo diskas – ant nugaros, Levino juostelės – ant sąnarių, dideli akiniai... Aš – kokio nors sandėlio viršininkas

← Pradžia 16 puslapyje

turinys priklauso nuo tobulinimosi veiklos turinio. Būtent tam įtakos turi motyvacija, kuri apibrėžiama kaip reikšmingas ir objektyvus stimulus siekiant tikslo, skatinantis asmenį imtis aktyvių veiksmų. Stimulus, kaip motyvas, skatinantis kariūnus aktyviai dirbti, reikalingas teisinio tobulinimosi paklausai palaikyti, asmenybės teigiamai tolesnio ugdymo motyvacijai įtvirtinti. Daugelis mokymo ir ugdymo veiklos būdų ir formų Akademijoje yra objektyvios motyvuojamosios įtakos priemonės.

Mokymo ir ugdymo procesas, visų jo dalyvių teisinė kultūra, griežta kariška drausmė teigiamai veikia kariūnų teisinį lavinimąsi, jį aktyvina. Tačiau norint tai pasiekti, reikėtų laikytis tam tikrų teisinio tobulinimosi psichologinių ir pedagoginių reikalavimų: visi vadovai turi suprasti jo reikšmę ir tikslą, suvokti skatinimo esmę; naudotis skatinimo galimybėmis mokant ir rengiant kariūnus; optimizuoti tobulinimosi procesą; nustatyti adekvačius savęs vertinimo kriterijus. Aukštesniųjų kursų kariūnų skatinimo teisiškai tobulintis pagrindas dažniausiai yra stabili teigiama nuostata gerinti savo teorines žinias ir įgūdžius, teisingai suprasti karininko profesijos keliamus reikalavimus, ugdyti atitinkamas asmenybės savybes, kelti savo teisinę kultūrą.

Kariūnų vadų ir dėstytojų užduotis – skatinti teisinio tobulinimosi procesą – gali būti sprendžiama įvairiais būdais. Apskritai reikėtų daryti stimuluojamąjį poveikį. Viena iš šio poveikio priemonių yra atitinkamų profesinio mokymo kokybės reikalavimų nustatymas ir aiškinimas. Gebėjimas kaskart pateikti vis naujus ir įvairius reikalavimus – viena iš šio tikslo sėkmingo įgyvendinimo sąlygų, kaip ir atitinkamų norminių teisės aktų (įsakymų, nurodymų, instrukcijų, taisyklių ir kt.) praktinis rengimas. Šis kariūnų savarankiškas darbas leistų jų vadams ir dėstytojams objektyviai įvertinti teisinio rengimo veiksmingumą, kiekvieno kariūno teisinę kultūrą, nustatyti jo tolesnio teisinio tobulinimosi kryptį.

Labai svarbi kariūnų teisinio tobulinimosi sąlyga – būtinybė visapusiškai, smulkiai ir išsamiai būsimeims Akademijos absolventams išaiškinti keliamus reikalavimus. Dėstytojai turi dides galimybes iš kariūnų reikalauti atitinkamo profesinio pasirengimo. Jų įtaka efektyviai vadovaujant teisinio tobulinimosi procesui bus didesnė, jeigu reikalavimai bus aukštesni. Kariūnams taikomi reikalavimai turi būti vienodi ir skatinti juos teisiškai tobulintis. Kariūnai privalo ne tik gerai išmanyti studijuojamus dalykus, bet ir gebėti studijų metu įgytas žinias taikyti kasdienėje tarnyboje, kitos konkrečiose jų veiklos srityse: mokymosi,

kultūros, laisvalaikio. Akivaizdu, kad mokslinis šių veiklos rūšių organizavimas ir planavimas turės įtakos aukštesniųjų kursų kariūnų teisinio tobulinimosi kokybei ir efektyvumui.

Asmeninės savybės sėkmingiau ugdomos, kai tam yra tinkamos vidaus ir išorės sąlygos. Aukštesniųjų kursų kariūnų mokomojoje veikloje atsiranda naujų komponentų – jiems tenka rengti kursinių projektus, rašyti referatus, kursinius, bakalauro baigiamuosius ir kitus rašto darbus. Todėl šiame studijų etape kariūnai jau gana aktyviai dalyvauja mokslo tiriamajame darbe, kas sudaro palankias sąlygas jiems toliau teisiškai tobulintis. Tirdami ir analizuodami kursiniuose ir baigiamuosiuose darbuose iškeltas mokslines problemas, kariūnai turi taikyti įgytas teisės žinias.

Kursinių ir baigiamųjų darbų vadovų užduotis – padėti nebijoti klaidų ir sąmoningai skatinti kariūnus, taikant įgytas teisės žinias, kelti savo, kaip būsime vadų, teisinę kultūrą. Tačiau reikėtų nepamiršti, kad kai kurie iš jų mokslo tiriamajame veikloje dalyvauja tik dėl įvertinimo, kitaip sakant, dėl pažymio. Toks požiūris į mokslo tiriamąjį darbą neskatina kariūnų darbštumo ir nedaro teigiamos įtakos jų teisinio tobulinimosi galimybėms.

Galima teigti, kad mokslo tiriamasis darbas skatina kariūnus tobulintis teisės srityje, kai: jie patys yra aktyvūs, kūrybiškai žiūri į mokslo

STUDIJOS | PERSONALO VADYBA

Sėkmingai perprantama derybų teorija ir praktika

Prof. habil. dr. Antanas MAKŠTUTIS

Studijų proceso tobulinimas – vienas svarbiausių Karo akademijos darytinių ir ateities uždavinių.

Bakalauro testinių ir magistrantūros studijų klausytojams Akademijos bibliotekoje ir nuotolinių studijų elektroninėje duomenų bazėje jau galime pasiūlyti elektroninę atnaujintą

Personalo (bakalauro) ir Žmonių išteklių (magistrantūros) vadybos studijų programų versiją, taip pat studijų dalykų informacinių šaltinių pagrindinę medžiagą. Manau, kad tai padės efektyviau organizuoti studijas, nuolat tobulinti studijuojančiųjų ir Akademijos dėstytojų komunikavimo studijų klausimais sistemą, dėl ko iš esmės turėtų pagerėti tiek bakalauro, tiek magistro baigiamųjų darbų, jų pristatymo ir viešojo gynimo kokybė.

Personalo vadybos bakalauro die-

tiriamąją veiklą, siekia gausinti ir gilinti turimas teisės žinias, nori ir moka jas taikyti; mokslo tiriamųjų darbų vadovų reikalavimai yra aukšti ir principingi; atliekami moksliniai tyrimai glaudžiai susiję su praktine ir profesine veikla; teisės žinios taikomos sprendžiant tyrimų problemas.

Apskritai aukštesniųjų kursų kariūnų teisinis tobulinimasis stimuliuojamas profesinių teisinių savybių ugdymo proceso pabaigoje surengus individualų pokalbį su kariūnu. Jo metu įvertinami kariūno darbo privalumai, nurodomi trūkumai, analizuojamos jų priežastys, aptariami jų šalinimo būdai. Tokie individualūs pokalbiai turi labai didelę reikšmę. Galima išskirti du individualių pokalbių etapus: geras, leidžiantis visapusiškai pažinti kariūną, pasirengimas pokalbiui; principingas jo pasiekimų ir trūkumų įvertinimas. Svarbu, kad pokalbis būtų geranoriškas ir nuoširdus. Aukštesniųjų kursų kariūnai teisiškai gali lavintis tik tada, kai šis darbas yra visapusiškai skatinimas. Tai turi vykti dviem kryptimis: kuriant atitinkamas išorės sąlygas ir darant poveikį kariūnų individualioms nuostatomis ir požiūriui į teisinį tobulinimąsi. Išorės sąlygos suprantamos kaip nuoseklus Akademijos vidaus tvarkos taisyklių ir krašto apsaugos statutų reikalavimų laikymasis, mokslinė metodinė ir teisinė kariūnų darbo organizavimo tvarka, kariūnų būrio teisinio mikrokli-

mato kūrimas, jų įtraukimas į aktyvią teisės žinių taikymo veiklą.

Kariūnų teisinio tobulinimosi nuostatomis daromas poveikis turi sustiprinti kiekvieno iš jų psichologinį nusiteikimą dalyvauti šiame procese. Jie aktyviau teisiškai tobulintųsi ka-

goginį procesą – nuo poreikio teisiškai tobulintis ugdymo, teisinio išsilavinimo plėtros iki kariūnų mokymo taikyti įgytas žinias krašto apsaugos sistemoje ir savo teisinės kultūros lygiui kelti.

Teisinė kultūra kuriama siekiant išspręsti keletą dialektiškai tarpusavy-

„Mokymas yra svarbiausias kariuomenės prioritetas. Jis

paruošia mus kovai. Kaip vadovų, mūsų šventa pareiga

užtikrinti, kad nė vienas tinkamai parengtas karys kovoje

nežūtų.“ Gen. Carlos E. Vuono

rybos ir profesinių studijų metu, jei visi šio proceso dalyviai būtų gerai tam pasirengę, suvoktų psichologinį ir pedagoginį tobulinimosi mechanizmą, gebėtų atskirti subjektyvių ir objektyvių veiksmų poveikį, galėtų pasirinkti tinkamas formas ir metodus, mokėtų juos taikyti ir teikti kariūnams metodinę pagalbą, būtų įgudę vykdyti pedagogiškai pagrįstą kariūnų teisinio tobulinimosi proceso eigos kontrolę ir kelti darbo kokybės reikalavimus, taip pat patys būtų sektini pavyzdžiai teisinės kultūros ir tobulinimosi srityje.

Apibendrinant kariūnų teisinio tobulinimosi galimybes galima padaryti keletą išvadų: teisės studijos yra svarbi jų karinio ir profesinio rengimo dalis, apimanti kryptingą ir nuoseklų peda-

je susijusių uždavinių, kurie atspindi esminius ir procesinius etapus: teisės žinių atnaujinimo, jų tikslinimo ir praktinio įtvirtinimo; teisinių įgūdžių ir gebėjimų ugdymo ir plėtros; kariūnų teisinio rengimo tobulinimo siekiant kvalifikuotai spręsti kasdienėje tarnyboje kylančias problemas.

Kariūnų teisinis tobulinimas turi vykti nepertraukiamai visų studijų (mokymo ir ugdymo proceso) Akademijoje metu. Jų teisinio rengimo analizė rodo, kad tai – sudėtinga tarpusavyje susijusių objektyvių ir subjektyvių veiksmų – elementų, kurie sudaro vientisą, nepertraukiamą procesą, sistema, padedanti atskleisti ir ugdyti kariūnų asmenybės savybes, kurios padės jiems toliau sėkmingai tarnauti. ■

ninėse studijose 2011 m. II pusmetį pradėta taikyti nauja metodika dėstant derybų teoriją IV semestrą III kurso 081 ir 082 būrių kariūnams. Šį darbą paspartino 2011 m. išleista mokomoji knyga „Derybų teorija“, kurios elektroninė versija dabar prieinama visiems studijuojantiems Akademijoje.

Pagal Derybų teorijos studijų dalyko programą paskaitos buvo skaitomos taikant įdomaus pranešimo metodą, o seminarai vedami atvejo analizės metodu. Per pratybas, siekiant parengti realioms deryboms, buvo sprendžiamos aktualios problemos.

2011 m. gegužės 12 d. buvo surengtos 081 ir 082 būrių kariūnų komandų praktinės derybos dėl pažintinės poilsinės išvykos į Trakus ar Kernavę organizavimo. Derybų rezultatai buvo

apibendrinti, abi derybininkų komandos gegužės 19 d. pasirašė formalų susitarimo protokolą, kuriuo buvo įformintas derybų rezultatas – sprendimas šiais metais surengti pažintinę poilsinę išvyką į Trakus, o 2012 m. – į Kernavę.

Gegužės 26 d. pagal VI semestro egzaminų sesijos tvarkaraštį 081 ir 082 būrių kariūnai raštu atsakė į testo klausimus, o bendras vertinimas buvo įrašytas derybų teorijos diferencijuotos įskaitos žiniaraščiuose E-406 ir E-418.

29 kariūnams, perpratusiems derybų studijų teoriją, sėkmingai dalyvavusiems pratybose ir derybose, buvo įteikti vardiniai pažymėjimai (anglų kalba *Certificate*), kuriuose įvardyti jų derybų teorijos studijų rezultatai ir praktiniai gebėjimai. Šis teisinis doku-

mentas liudija, kad baigęs Akademią karininkas turi realių derybininko gebėjimų ir gali būti įtrauktas į derybų komandą įvairioms tarp šalių kilusioms problemoms spręsti.

Būtina pažymėti, kad visi kariūnai, dalyvavę studijų procese, buvo aktyvūs, siekė būti lyderiai, kaip derybų komandų nariai ir ekspertai, rengiantys derybų medžiagą ir savarankiškai vedantys derybas pagal patvirtintą darbotvarkę formalioje aplinkoje. Tai matyti ir nuotraukose.

Pasiekti rezultatai nudžiugino mane, kaip dėstytoją, ir abiejų būrių kariūnus. Šią studijų proceso tobulinimo metodiką ir jos metodus numatyta taikyti ateityje. ■

Krn. T. Kvietkauskas su tėvais ir broliais LKA ramovėje po kariūnų priesaikos ceremonijos 2010 m. spalio 10 d.

Į Karo akademiją stojau, kaip ir daugelis mano bendrakursių, įsitikinęs, kad tai vieta, kur galėsiu geriausiai atskleisti ir pritaikyti savo gebėjimus, kur aukštinamas patriotiškumas, meilė Tėvynei, kur ugdomi tikri Lietuvos piliečiai – lyderiai tiek tarnyboje, tiek asmeniniame gyvenime. Tačiau, kaip visi žinote, čia patekti nėra labai lengva: to reikia siekti, tam būtina rengtis iš anksto.

Kaip klostėsi mano gyvenimas, iki čia įstojau? Kokie esminiai įvykiai turėjo įtakos tokiam mano sprendimui?

Augindami mane tėvai daug dėmesio skyrė pagrindinėms moralės vertybėms – sąžiningumui, darbštumui, dosnumui, atkaklumui siekiant užsibrėžto tikslo – ugdyti ir, kas, mano nuomone, svarbiausia, mokė, jog su kitu žmogumi reikia elgtis taip, kaip norėtum, kad su tavimi būtų elgiamasi. Be to, turiu vyresnę seserį ir du jaunesnius brolius, kuriais dažnai tekdavo rūpintis, todėl dar vaikas būdamas puikiai suvokiau, ką reiškia atsakomybė. Tėčio ir mamos auklėjimas dažnai skyrėsi. Natūralu, kad tėtis daugiau dėmesio kreipė į tokius dalykus, kurie iš berniuko išugdytų tikrą vyrą, pavyzdžiui, sportą, darbštumą, o mama diegė gėrio ir grožio sampratą.

Taigi galiu teigti, kad mano moralės pamatus, į kuriuos dabar tvirtai remiuosi, paklojo tėvai – teisingas auklėjimas padarė didžiausią įtaką mano, kaip doro Lietuvos piliečio ir asmenybės, raidai.

Didelis čia ir mokyklos, kurioje įgijau vidurinę išsilavinimą, mokytojų nuopelnas. 2010 m. baigiau Panevėžio Juozo Miltinio gimnaziją. Ši mokykla apibūdinama kaip bendruomenė, auginanti laisvą, pasirengusį savarankiškam gyvenimui žmogų, pakanti nuomonių ir pažiūrų įvairovei, padedanti kiekvienam savo nariui nustatyti individualų santykį su pasauliu ir kitais žmonėmis. Gimnazijos direktoriaus Vytauto Raišio, mokytojų ir kitų darbuotojų pastangomis buvo

Mano kelias

Kad dabar studijuojau Akademijoje, didžiausias tėvų, kurie padėjo tvirtus moralinius mano gyvenimo pamatus, indėlis, mokyklos, kurioje įgijau daugybę žinių, praverčiančių ir dabar, nuopelnas.

Krn. Tomas

KVIETKAUSKAS

sukurta tokia aplinka, kad moksleiviai jaustųsi jaukiai, tarsi namie.

Esu dėkingas savo klasės auklėtojai Genovaitei Misevičiūnei, lietuvių kalbos mokytojai Romai Matusevičiūtei, teatro mokytojai Juliui Tamošiūnui, istorijos mokytojai Sigitai Lapinskienei, užsienio kalbų mokytojoms Zitai Žukauskienei, Daivai Mackevičiūnei ir Laurai Škutienei, kitiems gimnazijos pedagogams, kuriuos be galo gerbiu už profesionalumą, atsidavimą profesijai ir geranorišką bendravimą.

Tik tokių mokytojų lavinami moksleiviai gali susikrauti tokių žinių bagažą, kad užtektų visam gyvenimui. Juliaus Tamošiūno dėka turėjau galimybę vaidinti Panevėžio Juozo Miltinio dramos teatre kartu su tokiais žymiais Lietuvos aktorais kaip Donatas Banionis, Valerijus Jevsejevas, Ligita Kondrotaitė ir kitais.

Galiausiai mano asmenines savybes ugdyti padėjo ir boksas, narystė Šaulių sąjungoje. Boksuotis išmoksi paskatino tėtis (kaip minėjau, jis rūpinosi „vyriška“ veikla). Sportuoti pradėjau 2005 m., vadovaujamas Lietuvoje gerai žinomų, nusipelnusių trenerių Petro Prokofjevo ir Juliaus Kibo, kuris išugdė ir dar vieną mano trenerį – Europos čempioną, pasaulio vicečempioną boksininką Vitalijų Karpačiauską. Per šešerius intensyvaus sportavimo metus esu iškovojęs nemažai medalių skirtingų amžiaus grupių Lietuvos čempionatuose ir tarptautiniuose turnyruose. Boksas, mano nuomone, yra sporto šaka, gerinanti ne tik fizinius duomenis, bet ir ugdomi pasitikėjimą savimi, ryžtą, drąsą, atkaklumą, pagarbą savo varžovui, o šios vertybės ir savybės neabejotinai reikalingos norint tapti tikru lyderiu.

Į Akademiją patekti tikrai gali ne kiekvienas. Ir vietą čia reikia išsikovoti, reikia jos siekti, tačiau dažnai vien asmeninės motyvacijos nepakanka. Asmeninės savybės, reikalingos būsiamam karininkui, turi būti ugdomos nuo mažens. ■

Kpt. Robertas RUDZEVIČIUS

Drąsa gali būti įgimta arba išugdyta. Lyderiui ši savybė labai svarbi. Visi norime būti drąsūs. Drąsus žmogus nėra bebaimis – ir jam reikia įveikti save, savo baimę. Kuo greičiau su tuo susidoroji, tuo esi drąsesnis. Todėl bandydamas su ja kovoti stiprėji psichologiškai.

Savo drąsą galėjo patikrinti kariūnai per karininko (lyderio) pratybas, kurios vyko Lietuvos policijos Kinologijos skyriuje. Šiose pratybose ir aš dalyvavau. Iš pradžių Kinologijos skyriaus viršininkas papasakojo apie jo veiklą, tinkamas tarnybai šunų veisles, jų treniruotes, taip pat ką reikia daryti užpuolus šuniui. Buvo smagu matyti, kad kariūnai įdėmiai klausosi, kad užduoda įvairių klausimų. Tai rodo, jog jie tikrai tuo domisi.

Vis dėlto šiek tiek sunerimę laukėme susitikimo su šunimis. Su šiuo, kol kas dar nestipriu, baimės jausmu kiekvienas kovojo savaip.

Netrukus atsidūrėme prie šunų treniruočių aptvaro (lojimas darėsi vis garsesnis, tolygiai didėjo ir mūsų nerimas). Čia buvome instrukuoti, kaip ir ką daryti su treniruojamu tarnybiniu šunimi. Kariūnų, štabo seržanto Gintaro Širinsko ir manęs, nekantraujančių išbandyti save kaip kinologų partnerių, laukė neminkas iššūkis. Kiekvienas, aprūpintas apsaugos nuo įkandimų priemonėmis, galėjo pamėginti sulaukyti šunį. Jutome nerimą – kas bus, jei šuniukas griebis ne ten, kur buvo išmokytas. Tačiau jis nuslūgdavo, kai tik šuo įsikabindavo į rankovę, t. y. ten, kur ir turėjo įsikabinti.

Kariūnai – šaunuoliai: nė vienas neatsisakė tapti kinologų partneriu. Labai jais pasitikėjome. Šie pareigūnai įdėjo daug darbo treniruodami savo augin-

tinius. Tarnybinių šunys puikiai buvo išmokyti sulaukyti nusikaltėlius. Pagal ES standartus jie sulaikomąjį gali griebti tik už rankos arba menties. O mūsiškiai tai atliko nepriekaištingai. Kiekvienam bent po porą kartų teko pabūti „nusikaltėliu“. Mane ypač sužavėjo mūsų kariūnių drąsa ir entuziazmas. Jos tiesiog veržėsi kuo geriau susipažinti su „šuniukų“ galimybėmis ir kartu susidoroti su savo baimėmis.

Manau, tokio tipo užsiėmimai šia prasme labai svarbūs. Jų metu galima patirti pojūčių, kurie sustiprina psichologiškai. Ekstremalioje situacijoje baimės jausmas žmogų gali sužlugdyti arba mobilizuoti. Todėl reikėtų sudaryti daugiau situacijų, kuriose būtų siekiama įveikti savo baimę, neryžtingumą. Kinologijos pratybos ir sudaro sąlygas išbandyti save, įgyti daugiau drąsos. Kai buvau kariūnas, panašios į šias buvo tik šuolių parašiuo pratybos. ■

Plačiau apie pratybas skaitykite rudens numeryje

Trečiakursiai su Lietuvos policijos Kinologijos skyriaus instruktoriais Stasiu Abukevičiumi, Giedriumi Mulevičiumi, Zbignevu Bobrovskiu lyderio ugdymo pratybose

BAIGIAMASIS ANTRAKURSIŲ ŠOKIŲ VAKARAS AKADEMIJOS RAMOVĖJE

2011 m. gegužės 10 d.

Svečiuose – Lenkijos kariūnai

Krn. Eglė

STANKEVIČIŪTĖ

Neseniai Lietuvos karo akademijoje lankėsi Generolo Tado Kosciuškos sausumo pajėgų karo akademijos (Lenkija) delegacija. Į Vilnių atvyko trys kariūnai ir aukštas karininkas. Su jais kpt. R. Rudzevičius, krn. P. Vosylius ir aš bendravome visą savaitę. Svečius supažindinome su Lietuvos lankytinomis istorinėmis vietomis, kultūros paminklais,

kariuomenės daliniais, tačiau, svarbiausia, užmezgėme šiltus dalykinius ir asmeninius ryšius ir juos palaikome iki šiol.

Smagu, kad čia apsilankę kariūnai Marta, Darekas ir Aleksas puoselėja savo tautos vertybes. Jie labai didžiuojasi bendra mūsų istorija, savo kariuomene ir siekia tapti gerais karininkais.

Diskusijų metu lyginome abiejų karo akademijų studijų programas: radome ir panašumų, ir skirtumų. Pavyzdžiui, Lenkijos kariūnai jau po pirmojo kurso pasirenka kariuomenės pajėgas, kuriose norėtų tarnauti baigę akademiją, ir specializuojasi pasirinktoje srityje. Jie mokosi penkerius metus ir iš karto įgyja magistro laipsnį, o mes – ketverius, tačiau absolventams suteikiamas tik bakalauro laipsnis. Priėmimo į Generolo Tado Kosciuškos karo akademiją tvarka taip pat šiek tiek skiriasi. Atkreipėme dėmesį į tai, kad Lietuvoje keliami fiziniai reikalavimai yra kur kas didesni, todėl mūsų kariūnų fizinis parngtumas tikrai turėtų būti geresnis. Taigi buvo ko pasimokyti iš kolegų lenkų, ir jie, manau, iš mūsų išgirdo daug įdomių dalykų.

Kiekvieną vakarą stengėmės applankyti kuo daugiau gražiausių Vilniaus vietų, supažindinti svečius su lietuvių tradicijomis, patiekalais, parodyti sostinės klubus (dalyvavome net karaokės vakare). Džiaugiamės, kad Lietuvos ir kitų Europos karo akademijos bendrauja, ir tikimės, jog ateityje bendradarbiavimo formų tik daugės. ■

Nuotraukose Lenkijos karo akademijos delegacijos viešnagės Lietuvoje akimirkos

O kodėl nepabandžius pabūti kariūno kailyje? Tikrai nebus sunku...

„Seniai nebuvo matę tokių išsilavinusių, žinančių, ko nori iš gyvenimo, ir visa širdimi atsidavusių Tėvynei jaunuolių.“ Jūsų dėmesiui Vilniaus ir Mykolo Romerio universitetų studentų, kovo – balandžio mėn. vykusio studentų mainų projekto dalyvių, įspūdžiai.

GRETA

RAMANAUSKAITĖ

„Kuopa – RIKIUOK!“ „Juokus pa – LIKT!“ „Kalbas pa – LIKT!“ Labai dažnai girdėjome šias frazes. Ir viską prisiminiau su šypsena. Nesuklysiu, jei pasakysiu, kad mano gyvenime tai buvo geriausia, gražiausia – tiesiog nepakartojama – savaitė. Kodėl? Nes kažko išmokau. Jei išmoksti nors vieno dalyko, ir tai naudinga...

Per šį gana trumpą laiką išmokau vertinti poilsį, karštą arbatą (nes praktiškai neturėjome laiko pasėdėti prie garuojančio puodelio). Išmokau drausmės, atsakingumo, paklusnumo, net tvarkingai susilankstyti drabužius (nustebino tvarka spintoje, kambaryje). Prisipažinsiu – savęs tiesiog neatpažinau. Pirmiausia, grįžusi namo, persiklojau lovą. Tikiuosi, tai taps gražia mano kambario tradicija. Dabar, jei kas man sakytų, kad kareiviai – tik dideli berniukai, turintys didelius raumenis ir mažai proto, 100 % tai galėčiau paneigti!!!

Seniai nebuvau mačiusi tokių išsilavinusių, žinančių, ko nori iš gyvenimo, ir visa širdimi atsidavusių Tėvynei jaunuolių. Ar daug tokių žmonių liko? Žmonių, kurie nuoširdžiai švenčia Kovo 11-ąją ir Vasario 16-ąją? Juk nesuklysiu sakydama, kad dažnas geriau „pašvęs“ Valentino dieną, kuri, mano galva, yra perdėm komercinė, nei mūsų valstybės šventes, kurias turėtume minėti garsiai ir didžiudamiesi savo tauta. O aš pažadu ateityje visada jas švęsti. Niekada dar nebuvo taip gera, kaip giedant „Tautišką giesmę“. Jautiesi toks svarbus ir kartu toks menkas. Nežinau, tai žodžiais neapibūdinama, tai reikia pajusti. Ir daryti iš visos širdies. O jie daro ir jaučia.

Man labiausiai patiko praktiniai užsiėmimai. Jei pasirodydavom neblogai, mus pagirdavo. Žinau, kad iki tobulumo

mums – labai toli, o tobulumui ribų nėra... Tačiau karininkai negailėjo gražių žodžių, o tada norisi padaryti dar geriau, nei gali ar sugebi. Ir pamatai, kad sugebi kur kas daugiau, nei įsivaizdavai. Tikiuosi, kad visi mainuose dalyvavę studentai pasinaudojo proga ugdyti savo kantrybę. Tai labai svarbi savybė.

Jau kitą dieną, pasibaigus mainų savaitei, atsikėliau šeštą valandą ryto ir išsigandau: o kas dabar? Kada čia reikės bėgti, žygiuoti pusryčiauti, kelti vėliavą... Ei, atsigauk, jau nebėra taip, kaip buvo! O norėčiau. Įsitikinau, kad svajonės turi vieną ypatingą savybę – jos gali tapti realybe.

Taip, LKA buvo mano svajonė. Klausiat, kodėl nebandžiau čia stoti? Turbūt ir pati dabar negalėčiau aiškiai atsakyti: gal labai ir nenorėjau, o gal bijojau, kad regėjimas pakiš koją. Bet dabar, jei svarstote (tik svarstote!), bandyti ar nebandyti, stoti ar nestoti... sakau: TAIP! TAIP!! TAIP!!! Jei nori, visada bandyk, nes paskui bus per vėlu, ir liks tik prisiminimai.

Kas dar patiko? Patiko dienvartė, nes iki pietų gali padaryti tiek darbų! Dabar, tai priiminusi, pagalvoju, kad dažnai pramiegu pusę gražios dienos ir nenuveikiu nieko naudinga.

O dėl paskaitų – tai viskas kaip ir pas mus, universite, labai panašūs reikalavimai, atsiskaitymai. Dar kartą pakartosiu – pratybos buvo įdomios ir naudingos, sužinojome daug naujų dalykų, prireikus net ginklą išardyti mokėtume. Kariūnai atsakė į dominuosius klausimus ir apie tai pasakojo plačiau.

Norėčiau padėkoti organizatoriams už tokius nepakartojamus mainus, o kariūnams – už kantrybę ir kartu atsiprašyti už mūsų juokus, pokalbius ir įvairius trukdžius per pratybas. Tikiuosi, jus truputį pralinksminome ir pajauvinome LKA savaitę. Noriu padėkoti už galimybę pajusti, ką reiškia būti kariūnu, išbandyti savo jėgas, galbūt įgyvendinti savo svajonę – taip, kaip man buvo.

Tai uždaryk mane, Tėvyne, savyje,

Kaip giesmę gerklėje mirtis uždaro,

Taip, kaip uždaro vakarą naktis.

O tu man atsakai: „Aš tavo laisvė.“

Suprantu ir aš, kokia brangi Tėvyne ir kas yra laisvė. Stiprybės ir sėkmės kariūnams. Dar kartą sakau AČIŪ. Turėdama galimybę spausiu mygtuką „Pakartoti“...

KRISTINA
SELEZNIOVA

Tegul nesupyksta kariūnės, bet per visą savaitę su jomis pabendrauti taip ir neteko, o ir šiaip čia – vaikinų dauguma, todėl norėčiau papasakoti apie Karo akademijos naudą vyriškajai pusei. O mano pačios prisiminimai, viešnagės Karo akademijoje išpūdžiai – patys geriausi. Sužinojau daugybę dalykų, apie kuriuos anksčiau net nesusimąstydavau, ir supratau, ką reiškia visą savaitę taip dažnai kartota frazė, kad „karininkas – ne profesija, o gyvenimo būdas“. Bet apie viską iš eilės...

Pirmiausia man patiko drausmė ir griežtas dienos režimas, visai kitoks nei mūsų studentiško gyvenimo. Anksti atsikėlė kariūnai už mus, miegalius, kur kas pranašesni – ir diena ilgesnė, ir, išmintingai paskirsčius laiką, daugiau galima nuveikti. Šitaip gyvendami žmonės gali lengviau planuoti savo laiką ir turėti pakankamai laisvalaikio. Po šios savaitės supratau, kad už Akademijos sienų gyvenimas sudėtingesnis – ne viskas priklauso nuo mūsų norų ir sudarytų planų, nes aplinkiniai dažnai juos pakoreguoja. Be to, kariūnai žino tikslų savo pusryčių, pietų ir vakarienės laiką, o kai kurie studentai kartais pavalgyti iš viso pamiršta.

Tvarka – išskirtinis Akademijos bruožas ir privalumas. Viskas savo vietoje, kiekvienas žino savo pareigas, tvarkomas tiek kambarys, tiek bendrosios patalpos. Kariūnai patikino, jog ir jų namuose panaši tvarka. Su mama dalijomės išpūdžiais – anksčiau vyrai to išmokdavo kariuomenėje, o kariūnai – Akademijoje, kurioje griežta tvarka ir drausmė – įprastas dalykas. Nuostabu! Vis dėlto kur dingsta vyrų pomėgis tvarkytis vėliau?

Dar vienas dalykas, kuris patiko, – aprūpinimas nuo galvos iki kojų. Aišku, „kerzai“ nebuvo labai patogūs, bet, kaip supratau, prie visko priprantama. O aprangos didžiausias privalumas tai, kad visi išoriškai tampa vienodi – jokios diskriminacijos. Užtat kariūnams tenka nepaprasta užduotis – atsiskleisti kaip asmenybėms – o tam jie taip pat turi daugybę būdų: teatrą, chorą, šokių pamokas, sportą, karines pratybas – visur galima parodyti savo sugebėjimus. Bendraudami su kariūnais matėme skirtingas asmenybes, ir tai labai džiugino – tokie panašūs išoriškai, bet tokie skirtingi dvasiškai.

Kalbant apie studijas, labai sužavėjo privalomos šokių pamokos antrakursiams. Manau, jog kiekvienas dėmesio vertas vyras turi gebėti šokti. Taip pat puikus sumanymas pavasarį surengti ataskaitinį pasirodymą, kuris, kiek suprantu, tapo tradiciniu ir visų laukiamu renginiu. Stengtis dar labiau skatina ir jo metu teikiami apdovanojimai.

„Lyderystė“ – stebuklingas žodis, taip dažnai kalamas į galvas jaunajai kartai. Man pasirodė labai įdomu, kad kariūnai išeina lyderio ugdymo kursą. Labiausiai intriguojanti yra jo praktinė dalis – psichofizinis lavinimas. Iš kariūnų pasakojimų supratau, kad šių užsiėmimų tikslas – padėti įveikti savo baimes. Tokio pobūdžio pratybos būtų naudingos kiekvienam motyvuotam studentui.

Be šių, labiausiai įsiminė karinio rengimo pratybos. Todėl, kad tokių Vilniaus universitete niekada nebuvo ir ne-

bus. Jas vedė patys kariūnai. Apskritai laiką leidome labai aktyviai: maskavomės veidus, galėjome rankose palaikyti šautuvą ir pistoletą ir viską apie juos išsiklausinėti, mokėmės šaudymo pozicijų – visi veiksmai įstrigo į atmintį ilgam. Gaila tik, kad nebuvo galimybių iš tikrųjų pašaudyti... Bet, jei mūsų mokymo įstaigos toliau bendradarbiaus, gal tokių progų dar bus.

Per savaitę Akademijos pažinti neįmanoma. Tai suprato ir mes, tai vis pabrėždavo ir kariūnai. Vis dėlto džiaugiuosi, kad čia buvau, nes galėjau iš labai arti susipažinti su karių gyvenimu, apie kurį nieko nežinojau. Girdėdavau, kad aplinkiniai jį sieja tik su kareiviška koše (šis mitas buvo sugriautas) ir griežta drausme, kuri mums nepasirodė jau tokia neištverinama. Taigi mainai pavyko – grįžome patyrę nepaprastų išpūdžių, o kai kurie ir įgiję naujų įpročių. Kariūnai taip pat liko patenkinti, nes įgijo naudingos vadovavimo patirties. Manau, nebuvome tokie jau nepakenčiami. Tikimės, kad ir toliau glaudžius ryšius palaikys tiek studentai, tiek universitetai ir galbūt čia grįšime kitąmet.

LAURA
STEPONAVIČIŪTĖ

22:00. Trikampiu sulankstytos pagalvės, dešinysis apklo to kraštas lygiuoja su lovos galu, vakarinis patikrinimas atliktas, o nuvargę jaunųjų kariūnų kūnai laukia nuo 6:00 ryto užtarnauto poilsio. Viskas – pagal griežtai nustatytas taisykles, tačiau juntū, jog kažkas čia ne taip. Sunerimstu. Lyg sprogstančios granatos atplaišos šokinėja įvairios mintys, prisiminimai, apmąstymai. Prieinu prie sandariai uždaryto lango, nužvelgiu vizualiai tuščią ir kartu kažko neapčiuopiamo užpildytą kiemą, plevėsuojančias vėliavas, tvirtus, lyg kariūnai, betoninius mūrus, linkstančius nuo vėjo medžius ir greitosiomis fiksuoju per tvorą besibraunančius civilinio gyvenimo vaizdus. Kažkas tarsi papurto mane. Staiga pasisukusi matau tik užmerktas kolegijų akis ir tuščią kambarį. Nieko nėra. Netikėtai užplūsta mintys, jog tai aš esu tas kareivis, kurio suvaržyta laisvė, kuriam „primestos“ taisyklės, kuris kartu yra kupinas patriotinių idėjų ir giliai išgyvena dėl savo Tėvynės.

Susimąstau ir prisimenu XX a. parašytas knygas, tokias kaip „Vakarų fronte nieko naujo“ ir „Kelias atgal“. Jose kalbama apie „asmenybės sulaužymą“, pasiaukojimą, atsidavimą, pamirštą baimės jausmą, sąžinę ir visuomenę, kuriai priklausai ir kuriai atstovauji. Šiandien, šimtmečiu vėliau, aš visa tai matau šiame kieme, tik čia nešvilpia kulkos, negirdėti žmonių klyksmo ir žiauraus kapralo Himelštoso balso. Niekada nebuvau susimąsčiusi apie karių gyvenimą, atsidavimą ir ryžtą. Kariai, žemai lenkiu galvą prieš Jus.

Visą savaitę Akademijoje dalyvavau mainų programoje. Išties per trumpas laikotarpis, kad galėtum pajusti, ką čia vyrai ir merginos patiria per ketverius metus. Tačiau kariūnų dėka bent kelioms akimirkoms tapau jų likimo drauge ir kolege. Pirmasis išpūdis – lyg ir labai nesiskiriantis nuo studentiškos kasdienybės gyvenimas: patogiai įrengtos gy-

venamosios patalpos, šiuolaikiškos dušų kabinos, efektyviai organizuojamos paskaitos, šiek tiek labiau sustiprintas fizinis rengimas.

Vėliau atkreipiau dėmesį į tiksliai sustyguotą dienotvarkę, rytinius ir vakarinius ritualus, keistas taisykles dėl sėdėjimo ant lovų, drabužių lankstymą ir kreipimosi į aukštesnį vadą „maniera“. Kita vertus, visa tai suprantama, juk ugdomi kariai, o ne eiliniai civiliai. Įpusėjus savaitei ir mums visiškai įsijautus į mainų programą, nutiko keisčiausias dalykas – vieno rytinio vėliavos kėlimo metu visi kariai trumpam tarsi „pamiršo“ įprastas taisykles, pareigas. Tuo metu jų akyse pamaciau nesuvaldintą pagarbą ir ištikimybę plevėsuojančiai Trispalvei ir sava motyvacija grindžiamą patriotiškumą. Tai buvo nepaprastas reginys man, televizijos bulvaru „prikimštai“ civiliai, kuriai nuolat brukamas netikras patriotizmas, populistų kalbos ir iškreipta Tėvynės samprata. Tai buvo akimirka, kai supratau, kokį didį darbą atlieka čia dirbantys žmonės – dėstytojai, karininkai, kiek daug jie yra išgyvenę.

Mums, studentams, vieną parą taip pat teko įsijausti į pratybų, kurios čia rengiamos išstisus metus, dalyvių vaidmenį, atlikti įvairius veiksmus, kuriuos, žinoma, kariūnai atlieka kur kas profesionaliau. Išmokome maskavimosi meno, praplėtėme savo akiratį žiniomis apie naujus ginklus, nuoširdžiai bandėme išlaikyti rankose ginklą ir taisyklingai nusišauti į priešais lūkuriuojantį taikinį. Be to, visi studentai galės pasigirti atlikę neeilinę užduotį – perėję basomis per sudaužytų stiklų krūvą. Drauge su kariūnais vieną vakarą išgyvenome Makso Manuso tragediją, vykusią Antrojo pasaulinio karo metu, o kitos dienos popietę kartu su Akademijos bendruomene prisiminėme paskutinį Aukštaitijos partizaną Antaną Kraujelį. Tą savaitę daugelis studentų spėjo net ir pakimti nuo traukiamų lietuvių liaudies dainų ir rytais giedamo himno. Visą laiką matėme darnią komandą, todėl kariūnų pavyzdžiu bandėme sekti ir mes – Lietuvos studentai.

Patirtį, kurios įgijau Karo akademijoje, galėčiau apibūdinti kaip neįkainojamą, o ši gyvenimo laikotarpį – kaip padėjusį susikurti kitą tikro karininko etaloną, savitą patriotiškumo koncepciją ir naują asmenybės sampratą. Suprantu, ne visi galėtų ir gebėtų tapti šios bendruomenės nariais, tačiau ji turėtų būti pavyzdys, kuriuo vadovautųsi šiuolaikinė iškreiptų vertybių visuomenė.

INGRIDA
RAMANAUSKAITĖ

O kodėl nepabandžius pabūti kariūno kailyje? Tikrai neturėtų būti sunku! Tokia buvo pirmoji mintis, gavus pasiūlymą dalyvauti LKA mainų programoje. Juolab kad Lietuvos kariai visuomenės nėra jau taip aukštai vertinami, retkarčiais girdėti net neigiamų kalbų.

Šiandien kitaip žiūriu į kariūnus, nes jie ne tik drąsūs ir stiprūs, bet ir pagrindines vertybes puoselėjantys žmonės. Neįtikėtina, kad vėliava, himnas, tauta jiems gali tiek daug reikšti. Neįtikėtina ir tai, kad jie dėl savo žemės pasirengę tiek daug atiduoti. Kartais pagalvodavau, kad mums, studentams, turėtų būti gėda vilkėti žaliomis kariūnų unifor-

1

1 Št. srž. Deividas Putramentas (kairėje) su studentais Pabradės poligone pratybų metu

2

2 Iš kairės: Justina Pilkauskaitė, Greta Ramanauskaitė, krn. Titas Čerikas ginkluotės ir šaudybos pratybose

3

3 MRU studentai su pratybų vyresnioju krn. Šarūnu Jampolcevu (centre)

Nuotraukos Šarūno Jampolcevo

← Pradžią 26 puslapyje

momis, juk atėjome čia tik linksmai praleisti laiko, o ne dėl tikrų patriotinių jausmų, kurie, regis, dar labiau sustiprėja vilkint maskuojamąją aprangą. Aš nemanau, kad visi širdyje yra tokie, kokiais juos moko būti.

Iš pat pradžių susidaręs įspūdis – rėkimu ir baime gauti nuobaudų dirbtinai „skatinama“ mylėti savo šalį. Tai man pasirodė nepriimtina. Juk šios vertybės turi būti puoselėjamos visą laiką, perduodamos savo vaikams. Tas netikrumo jausmas, persekiojęs pirmą dieną, man net pačiai keista, greitai išgaravo. O jo vietą užėmė pagarba. Jei nusivilkęs uniformą kariūnas lieka kariūnu – tai ir yra geriausias dalykas. Vadinaisi, jis – tikras Lietuvos patriotas ne tik pagal pažymėjimą, bet ir širdyje. O kad tokių žmonių yra, supratau iš karto. Griežti, reiklūs, atsakingi, išsilavinę, nuoširdūs, užjaučiantys. Tai tik keletas būdvardžių, kuriais galima juos apibūdinti. Savybių, kurias turėtų turėti kiekvienas, tikrai yra daugiau.

LKA aš pamačiau tikrą komandą, tikrą bendradarbiavimą, jutau tarpusavio pasitikėjimą, kuris liudija, koks reikšmingas yra kiekvieno asmeninis indėlis ir kartu vienybės jausmas, patvirtinantis, jog iš tikro čia esi svarbus. Vienintelis šūkis – „Visi už vieną, vienas už visus!“ Komandinį darbą ir vienybę – tai, apie ką studentai mokosi universitetuose, pamačiau čia, pamačiau, kaip ištikrųjų tai turi atrodyti.

Mieli kariūnai, Jūs pažadinote manyje pagarbos jausmą Lietuvai, ir tuo jausmu aš didžiuojuosi.

JAUNĖ
STADALNYKAITĖ

Ankštų balandžio 19-osios rytą mes, 27 ištis nedaug apie kariuomenę išmanantys skirtingų Lietuvos universi-

tetų ir kolegijų studentai, susirinkome prie Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos vartų dalyvauti projekte „Tėvynės gynėjas“. Visi buvome puikiai nusiteikę ir šiek tiek susijaudinę, nes nekantraudami laukėme, kada pagaliau prasidės mūsų nuotaikinga kelionė į Pabradės poligoną.

Akademijoje pirmiausia gavome aprangą ir kitus reikalingus daiktus – amunicijos diržus, šalmsus, kuprines, miegmaišius, gertuves. Visus asmeninius daiktus palikome saugiai užrakintus. Ir štai didysis nuotykis prasidėjo!

Pirmiausia turėjome išmokyti elementarių komandų, kurias puikiai moka kiekvienas karys. Vis dar buvome gana triukšmingi – atrodė, neįprasta laikytis visų taisyklių, nustatytos tvarkos. Pirmą kartą išsirikiavus netilo šurmuly. Tačiau jau nuo pat pradžių mūsų vadai, LKA kariūnai, stengėsi vadovauti griežtai. „Jums čia ne skautų stovykla“, – sykį pasakė būrininkas. Ir iš tiesų, gana greitai supratome, kad projektas daug rimtesnis ir tvarka daug griežtesnė, negu įsivaizdavome.

Po rikiuotės ir žygiavimo pratybų mus suskirstė į du būrius, supažindino su sistema, vadais. Keista, gal net šiek tiek juokinga iš pradžių atrodė, kai į vienmečius ar keleriais metais vyresnius kariūnus turėjome kreiptis „tamsta“. Prirėikė šiek tiek laiko kiekvieno pareigoms įsiminti ir įgusti pagal taisykles su jais bendrauti.

Bet grįžkime prie mūsų laukusių išbandymų...

Išklausę 3 labai įdomias paskaitas Akademijoje, po pietų, baigėme krauti daiktus ir išvažiavome į Pabradės poligoną.

O čia jau kiekviena diena buvo tarsi iššūkis. Keltis 6 val. ryto, po mankštos žaibiškai pasirengti rytiniam patikrinimui, tvarkingai stovėti rikiuotėje, drąsiai giedoti himną, valgyti greitai ir netriukšmingai, atsakingai saugoti savo daiktus, rūpintis ne tik savimi, bet ir kitais, naktį keltis ir eiti į tarnybą nevēluojant pavyko ne iš karto. Reikėjo laiko, kol pripratome prie tokios tvarkos. Tačiau mūsų vadams puikiai sekėsi padėti pajusti kariūnų gyvenimo dvasią ir išmokyti elgtis, kaip dera. Nors dar darėme daug klaidų, pripratome prie griežtos tvarkos, tapome drausmingesni.

Jau po pirmųjų, paprasčiausių, pratybų miške jautėmės pavargę. Tiek daug įsiminti reikėjo, viską daryti greitai ir

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Kariūnų bataliono
vyr. instruktorius kapitonas

Robertas Rudzevičius

- ➔ **Jūsų credo –**
Sėkmė pati neateina, ją reikia pasiekti
- ➔ **Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?**
Knygų skaitymas
- ➔ **Jeigu galėtumėte keliauti „laiko mašina“, kokį mūšį / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?**
Žalgirio mūšį – tada įsitikinčiau, ar lietuviai atsitraukė, ar buvo atliktas manevras
- ➔ **Mėgstamiausia vieta Akademijoje**
Krepšinio salė
- ➔ **Filmas, kurį norėtumėte pažiūrėti dar kartą**
„Santa Barbara“ – dar kokius 15 metų būtų ką žiūrėti... ☺
- ➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?**
levą
- ➔ **Kada pirmą kartą išgirdote apie**

Joną Žemaitį-Vytautą?

Studijuodamas LKA

- ➔ **Jeigu nebūtumėte tapęs karininku, būtumėte**
Laisvo oro direktorius ☺
- ➔ **Ko niekada nesutiktumėte padaryti?**
Išduoti savo principų
- ➔ **Užbaikite sakinį: „Mane išveda iš pusiausvyros, kai...“**
Esu kaltinamas tuo, ko nepadariau
- ➔ **Didžiausia silpnybė**
Šokoladas
- ➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate**
Kada eisiu į darbą
- ➔ **Ko palinkėtumėte savo kolegoms kariūnams?**
Turėkite svajonių ir jų siekite!
- ➔ **Dėl ko yra buvę gėda?**
Dėl netinkamo tautiečių elgesio
- ➔ **Paskutinė mintis prieš miegą**

taisyklingai atrodė neįmanoma. Vis kažkur klydom, o už kiekvieną klaidą pasportuoti tekdavo. Pradėjome suprasti: jei klysta vienas – klysta visi, tad stengėmės ne tik dėl savęs, bet ir dėl draugų. Kas kartą grįžus iš miško buvo juntamas vis didesnis nuovargis, o dar tiek daug padaryti reikėjo...

Per pratybas išmokome tikrai nemažai. Trečiadienį turėjome pirmą progą parodyti, kaip įsisavinome žinias – laikėme GVT (ginklo valdymo testą), o po jo kiekvienas galėjome pabandyti šaudyti iš AK 4.

Ketvirtadienio laukėme dar labiau jaudindamiesi. Po pietų prasidėjo smagiausia, tačiau kartu ir daugiausia jėgų reikalaujanti užduotis, kurią turėjome nepriekaištingai įvykdyti. Beveik parai išėjome į mišką. Mūsų misiją sudarė 4 etapai – turėjome infiltruotis (prasiskverbti) į priešų teritoriją, surengti pasalą, įkurti trikampę patrulio bazę, joje praleisti naktį, o kitą rytą užimti priešų bazę. Pagrindinis mūsų tikslas buvo iš priešų atkovoti slaptą ginklą. Visi misijos etapai buvo įveikti gana sklandžiai. Dėjome visas pastangas, kad nesuklystume. Mūsų vadai dėl to taip pat labai stengėsi, visą laiką mus palaikė.

Vykdydami užduotį supratome, dėl ko reikėjo taip atsakingai mokytis. Visa informacija, kurią gavome per pratybas, buvo reikalinga, viską, ko išmokome, pritaikėme praktiškai. Kiek gerų emocijų sukėlė užduoties vykdymas, kai aplink aidėjo šūviai, kiek adrenalino užplūdo, kai prieš save išvydome „priešą“, ir kaip gera buvo įveikus vieną iš etapų. Kai misija buvo baigta, netvėrėme džiaugsmu, emocijos liejosi per kraštus, nes mums pavyko įgyvendinti tai, kam ilgai ir rimtai rengėmės.

Šio projekto metu išmokome tikrai daug. Dabar jau galim per 5 minutes apsirengti ar užsimaskuoti, išardyti ir surinkti ginklą, eidami visą informaciją perduoti nebyliojo valdymo signalais, judėti taktiniu požiūriu saugiai, atsakingai atlikti kiekvieną gautą užduotį, miegoti sėdėdami, likti budrus net tada, kai akys iš nuovargio merkiiasi, valgyti nekalbėdami, šaltai ir greitai reaguoti į viską, kas vyksta aplink, suteikti pirmąją pagalbą, į priedangą nugabenti sužeistus, už save sunkesnius, draugus.

Tačiau daug svarbesnės pamokos mums buvo tos, kurių išmokome dėl griežto auklėjimo – mums daug kartų sakė, kad visi kartu esame kumštis, tačiau tai pajutome ne iškart. Daug geriau sekėsi, kai pradėjome veikti kaip komanda ir galvojome ne tik apie save, bet ir apie šalia esančius žmones. Paskutinės misijos metu pamatęs vargstantį draugą niekas jau neklaušė: „Ar tau reikia pagalbos?“ Tiesiog priedavo ir padėdavo. Išmokome suprasti ir palaikyti vienas kitą. Užduotys, kurioms atlikti reikėjo fizinių jėgų, ugdė mūsų valią ir užsispyrimą. Misijos pabaigoje niekas nebesakė „negaliu“ – supratome, kad nėra nieko, kas būtų neįmanoma, o tai, kas, atrodo, yra neįmanoma, nesudaro nė pusės to, ką iš tiesų galime padaryti... Namų grįžome fiziškai ir dvasiškai sustiprėję, įgiję daugiau ryžto siekti savo tikslų, kovoti ir nenuleisti rankų.

Susipažinę su kariūnų gyvenimu iš arčiau supratome, kokia atsakinga, sunki, daug jėgų reikalaujanti yra karininko tarnyba. Išaugo pagarba tiems žmonėms, kurie šitiek vargo, kad mes tai suvoktume ir kai ko išmoktume. Iš pradžių su šypsena tartas „tamsta“ savaitės pabaigoje jau atrodė labai prasmingas, į vadus kreipėmės pagarbiai ir jausdami dėkingumą. Dabar šį projektą prisimenu kaip nuotyki: tai, kas atrodė sunkiausia, dabar teikia daugiausia džiaugsmo. Ši programa pranoko visus lūkesčius kokius 1000 kartų, šios 5 dienos – nepamiršamos, pavasario atostogos – pačios įspūdingiausios, o jų metu sutikti žmonės – patys geriausi. ■

Rytoj bus dar geriau...

➔ **Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti**

Panemunės piliakalniai

➔ **Kvailiausias poelgis Jūsų gyvenime**

Dėl nieko, ką esu padaręs, nesigailiu, žiūriu tik į priekį...

➔ **Kai visiškai nieko nežinai, tai**

Klausi patyrusių, už tave daugiau pasiekusių žmonių

➔ **Užgaida, kurią sau leisite šią vasarą**

Pabūti Irake

➔ **Praeities asmenybė, kuria žavėtės**

Napoleonas

➔ **Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?**

Kai draugai surengė išleistuves

➔ **Kur pasaulyje labiausiai norėtumėte apsilankyti?**

Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje

➔ **Gyvenimas yra gražus, nes...**

Esu jo dalis

➔ **Neįsivaizduoju dienos be...**

Bendravimo

➔ **Praeities asmenybė, kuria labiausiai piktinatės**

Stalinas

➔ **Ko Jums trūksta Akademijoje?**

Kitų darbuotojų pozityvumo

➔ **Žmogus, kuris visada Jums yra sektingas pavyzdys**

Tėvas

➔ **Knyga, kurią patartumėte perskaityti draugams**

Dale Carnegie „Kaip įgyti draugų ir daryti jiems įtaką“

➔ **Pirma mintis pabudus ryte**

Uch... Vėl prasidėjo nauja diena

➔ **Trimis žodžiais apibūdinkite save**

Draugiškas, pozityvus, patikimas

➔ **Apie kokią profesiją svajojote mokydami mokykloje?**

Vairuotojo, nes tėvas buvo vairuotojas

➔ **Ko pasimokote iš savo sėkmių ir nesėkmių?**

Įgyju patirties

➔ **Akademijoje Jus labiausiai džiugino(-a)**

Bendravimas

➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs Karo akademijos viršininkas. Jūsų pirmasis įsakymas**

„Dėl personalo rotacijos“

➔ **Kaip įsivaizduojate save po 10 metų?**

Laisvą ir laimingą žmogų

NUGALĖJĘ SAVE

Įspūdžiai ir jausmas, kurį patyrėme per bazinio parašiutinio rengimo pratybas, manau, atmintyje išliks visą gyvenimą, o parašiutininko ženklas primins kiekvienam, kad sugebėjo padaryti tai, kas sunkiausia – nugalėti save.

Krn. Martynas

KIVARAS

Manau, daugelis su manimi sutiks, kad šiemet Akademijos trečiakursiams nestigo išbandymų. Teko daug kartų nugalėti save: leidžiantis nuo pastato stogo, šokant į baseiną iš 5 metrų aukščio, atliekant šuolius iš važiuojančio automobilio. Ir štai paskutinis, tarsi egzaminas, kurio laukėme nuo pirmojo kurso, – parašitinis rengimas.

Nuo pat pirmųjų akimirų, kai tik jis prasidėjo, instruktoriai ėmė griež-

čiau reikalauti drausmės: jokių juokų, daryti tik tai, kas pasakyta, kadangi šoksime tik iš 400 metrų aukščio ir iki žemės mums liks vos 10 sekundžių laisvo kritimo.

Pirmąją dieną vyko paskaitos: rašėmės, ką reikia daryti iššokus, iki kelių skaičiuoti, daugiausia buvo kalbama apie veiksmus parašiutui neišsiskleidus, o tai tikrai priversdavo atidžiai klausyti. Antrąją ir trečiąją – atlikti veiksmus praktiškai: iššokti iš orlaivio,

ANKETA

Kariūnai atsakė į LKA bibliotekos anketos klausimus

Janina TUPĖNIENĖ

Vertindami Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos bibliotekos darbą negalime išsiversti be skaitytojų nuomonės ir poreikių tyrimų, nes jie suteikia daug vertingos informacijos.

Informaciją šiais klausimais galima rinkti įvairiais būdais. Tai gali būti atitinkami klausimynai, interviu, pasirinktos skaitytojų grupės stebėjimas

ir pan. Anketavimas – dažniausiai bibliotekose taikomas duomenų rinkimo metodas.

LKA biblioteka 2011 m. pradžioje atliko skaitytojų kariūnų apklausą taikydama anketavimo metodą. Anketos buvo išdalytos 180 respondentų. Į pateiktus klausimus buvo gauti 170 respondentų atsakymai. Anketose kariūnams buvo pateikti šeši klausimai:

1. Kaip dažnai lankotės bibliotekoje?
2. Kokiais tikslais lankotės ir kiek laiko praleidžiate bibliotekoje?
3. Ar turite pakankamai laiko mokomajai, grožinei literatūrai, periodinei spaudai skaityti?
4. Kada skaitote ir kiek laiko tam skiriate?
5. Ar tenkina Jus bibliotekos teikiamos paslaugos?
6. Ar tenkina bibliotekos darbo laikas?

Nagrinėjant atsakymus į pirmąjį klausimą paaiškėjo, kad iš apklausos dalyvių:

- kasdien bibliotekoje lankosi 7, t. y. 4 % respondentų;
- kartą per savaitę – 63, t. y. 37 % respondentų;
- kartą per mėnesį – 63, t. y. 37 % respondentų;

- labai retai – 25, t. y. 37 % respondentų;
- kita – 12, t. y. 12 % respondentų.

Į antrą klausimą apie lankymosi bibliotekoje tikslus lankytojai atsakė, kad čia ateina:

- gauti studijoms reikalingos medžiagos – 119, t. y. 70 % respondentų;
- paskaityti periodinės spaudos – 13, t. y. 8 % respondentų;
- pasinaudoti internetu – 10, t. y. 6 % respondentų;
- praleisti laisvalaikio – 4, t. y. 2 % respondentų;
- kita – 24, t. y. 14 % respondentų.

Į trečią klausimą, ar pakanka laiko bibliotekos spaudiniams skaityti, apklausos dalyviai atsakė:

- užtenka – 66, t. y. 39 % respondentų;
- neužtenka – 45, t. y. 26 % respondentų;
- galėtų būti ir daugiau – 57, t. y. 34 % respondentų;
- kita – 2, t. y. 1 % respondentų.

Į ketvirtą klausimą, kada skaito ir kiek tam skiria laiko, bibliotekos lankytojai atsakė:

- po užsiėmimų – 54, t. y. 32 % respondentų;
- per pertraukas – 13, t. y. 8 % respondentų;
- vakare – 65, t. y. 38 % respondentų;
- savaitgaliais – 33, t. y. 19 % respondentų;
- kita – 5, t. y. 3 % respondentų.

Į penktą klausimą, ar tenkina bibliotekos paslaugų kokybė, apklausos dalyviai atsakė:

veikti leidžiantis, nusileisti. Kitaip tariant, viso to, ko iš pradžių mokėmės teoriškai. Viską reikėjo išmokti labai tiksliai, kad veiksmus būtų galima atlikti instinktyviai, beveik negalvojant. Po treniruočių, penktadienį, visi išvažiavome namo. Manau, daugelis tą savaitgalį daug mąstė: kaip šoks, koks tai bus jausmas; vaizduotė piešė situacijas: 101, 102, 103, 104 – parašiuo nėra, tavo veiksmai ir pan. Bent jau mano galvoje sukosi tokios mintys.

Pagalčiau išaušo pirmadienio rytas. O mes, trečio kurso kariūnai, išvykome į Kyviškes, kad susidurtume akis į akį su iššūkiais, patikrintume savo galimybių ribas. Bet nuvykus ilgai laukti neteko – netrukus pirmieji 10 trečiakursių sulipo į lėktuvą. Aš buvau paskutinėje, šeštojoje, grupėje, todėl jaudulys išliko iki pat pabaigos. Kai pradėjau rengtis, negalvojau, kad po kelių minučių mano eilė.

Įlipęs į lėktuvą visiškai nurimau,

galvojau tik apie veiksmus, kuriuos turėsiu atlikti. Dažnai užduodamas klausimas: ar bijojai? Tuo metu jokio baimės nejutau. Žinoma, jaudulio visada yra. Ypač tada, kai vieną ar kitą veiksmą atlieki pirmą kartą. Tačiau viskas iš karto pasikeitė, kai tik instruktorius atidarė duris. Lėktuve tiek mažai vietos, o žiūrint pro duris atsiveria neaprepiama erdvė. Ir staiga instruktoriaus komanda: „Dėmesio! Dešinysis bortas stoja!“ Tai akimirka, kuri, žinau, man įstrigo visam gyvenimui. Ir vėl komanda: „Pasiruošk!“ Kelios sekundės, pauzė, ir trečioji komanda: „Eina!“ Nuo to laiko viskas vyksta taip greitai, kad susivoki tik tada, kai išsiskleidžia parašiuotas. Turiu pripažinti, pirmąjį kartą – pats geriausias jausmas, kokį tik teko patirti. Antrąjį ir trečiąjį šuolius atlikti buvo paprasčiau, nes jau žinojome, ko laukti. Sakoma, kad antrasis šuolis yra baisnesnis už pirmąjį, tačiau tai galiu paneigti. Bent man jis buvo

kitoks. Tik vienas dalykas pasikartojė visus tris kartus: po instruktoriaus komandų „Karabinus kabink!“ ir „Eina!“ užplūsdavo tokia pat kaip ir pirmąjį kartą adrenalino banga.

Negalima pamiršti ir apdovanojimų, nes jie skiriasi nuo įprasto rankų paspaudimo ir kursų baigimo pažymėjimų įteikimo. Tai ceremonija, kuri įsiminė kiekvienam. Pridėta smailiais galais parašiuotinio ženklo prie krūtinės instruktorius rankos mostu pritvirtina taip, kad niekada nepamirštum, kurioje pusėje jis turi būti. Ir galiausiai linksmausia dalis – trinktelėjimas atsarginiu parašiuotu per užpakalį. Kaip instruktoriai sakė, kad smūgis į žemę niekada nebūtų stipresnis už šį.

Šie įspūdžiai ir jausmas, kurį patyrėme bazinio parašiuotinio rengimo metu, manau, išliks atmintyje visą gyvenimą, o parašiuotinio ženklo primins kiekvienam, kad sugebėjo padaryti tai, kas sunkiausia – nugalėti save. ■

- taip – 132, t. y. 78 % respondentų;
- iš dalies – 28, t. y. 16 % respondentų;
- ne – 3, t. y. 2 % respondentų;
- kita – 7, t. y. 4 % respondentų.

Į šeštą klausimą dėl bibliotekos darbo laiko lankytojai atsakė:

- taip – 133, t. y. 78 % respondentų;
- iš dalies – 25, t. y. 15 % respondentų;
- ne – 2, t. y. 1 % respondentų;
- kita – 13, t. y. 6 % respondentų.

Į pirmą klausimą poziciją „kita“ pasirinkę respondentai patikslino, kad bibliotekoje lankosi:

- kai reikia paimti naujų knygų;
- prireikus literatūros kokiame nors praktiniam darbui atlikti;
- prasidėjus naujam semestriui;
- panorus papildomai paskaityti istorinių knygų.

Atsakydami į antrą klausimą poziciją „kita“ pasirinkę respondentai nurodė šiuos lankymosi bibliotekoje tikslus:

- pasiimti grožinės literatūros laisvalaikui praleisti;
- pasinaudoti kopijavimo aparatu;
- pakalbinti bibliotekininkų;
- gauti naudingos informacijos ir žinių, kurias būtų galima pritaikyti.

Atsakymų į trečią klausimą dėl laiko skaityti „kita“ variantai:

- nedomina;
- jei būtų „didelis noras, atsirastų ir daugiau laiko“.

Eilutėje „kita“ atsakydami į ketvirtą klausimą,

kuriuo metu skaito, respondentai nurodė:

- Akademijoje skaityti neteko;
- per neįdomias paskaitas;
- kai turi laisvo laiko, o jo yra labai mažai.

„Kita“ poziciją pasirinkę respondentai į penktą klausimą dėl paslaugų kokybės atsakė:

- trūksta reikiamos literatūros;
- daugiau reikia grožinės literatūros;
- daugiau reikia knygų egzempliorių, kad užtektų kiekvienam;
- norėtų užsisakyti knygas elektroniniu būdu.

„Kita“ poziciją pasirinkę anketuojamieji į šeštą klausimą, ar patogus bibliotekos darbo laikas, atsakė:

- sunku suspėti po paskaitų nueiti į biblioteką;
- kartais norėtųsi, kad biblioteka dirbtų iki 18.00 val.;
- biblioteka galėtų pradėti dirbti ne 8.00 val., o vėliau;
- biblioteka galėtų dirbti iki 5.30 val. ryto;
- biblioteka galėtų dirbti ilgiau.

Apibendrinus 170 respondentų anketas galima padaryti šias išvadas:

1. Bibliotekoje daugiausia kariūnų lankosi kartą per savaitę ir kartą per mėnesį – 63, t. y. 37 %;
2. kasdien lankosi tik 7 kariūnai, t. y. 4 %;
3. pagrindiniai bibliotekos lankymo tikslai yra šie:
 - 3.1. gauti studijoms reikalingos medžiagos – 119 kariūnų, t. y. 70 %;
 - 3.2. paskaityti periodinės spaudos ir pasinaudoti internetu – nedidelis kariūnų skaičius (matyt, gyvena-

mojoje patalpoje turi kompiuterius, o periodinę spaudą skaito retai);

3.3. praleisti laisvalaikio – atsakė 4 kariūnai: bibliotekos patalpos ir sąlygos tam netinkamos. Reikėtų pastatyti šiuolaikinę biblioteką, kur būtų galima rengti parodas, knygų pristatymus, klausytis muzikos, žiūrėti filmus, kur galėtų būti įrengta poilsio zona ir kt.

4. Į klausimą, ar turi laiko literatūrai skaityti, 66 kariūnai, t. y. 39 %, atsakė, kad turi, nors 57, t. y. 34 %, nurodė, kad jo galėtų būti ir daugiau. 45 kariūnams, t. y. 26 %, laiko skaityti neužtenka. Manau, reikėtų atsižvelgti į kariūnų pageidavimus.

5. Daugiausia kariūnų skaito vakarais, po užsiėmimų, savaitgaliais. Nedidelis procentas – per pertraukas. Malonu, kad bibliotekos lankytojus tenkina teikiamos paslaugos: 132 kariūnai, t. y. 78 %, jomis yra patenkinti, tik 3, t. y. 2 %, – nepatenkinti.

6. Dėl bibliotekos darbo laiko: 133 kariūnus, t. y. 78 %, bibliotekos darbo laikas tenkina, tik 2 (1 %) – ne.

Ateityje, kad būtų galima susidaryti tikrą skaitytojų požiūrio į biblioteką, jų poreikių vaizdą, vertėtų apklausti visus Akademijoje studijuojančius, dirbančius, tarnaujančius civilius ir karininkus. Biblioteka numato taikyti *Servqual* tyrimo metodą, kuris leis įvertinti skaitytojų lūkesčių ir patenkinimo santykį.

Nuoširdžiai dėkoju respondentams, atsakiusiems į anketos klausimus. ■

KARO AKADEMIJA – KAUNE

Puikiai suprantame, kad karininkams ir kitų sričių specialistams mokytis užsienio kalbos – nelengvas uždavinys: kasdienis krūvis labai didelis, todėl džiaugiamės, kai patys klausytojai deda visas pastangas, siekdami geresnių rezultatų.

Rasa GUDŽIUVIENĖ

UKI Kauno AKMS viršininė

Kai kas nors išgirsta, kad dirbame Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje, būtinai nustemba – kur gi Kaune yra Karo akademija? Ir iš tiesų, nedaugelis žino, jog čia, Divizijos generolo Stasio Raštikio puskarininkių mokykloje, yra įsikūręs Karo akademijos Užsienio kalbų instituto Kauno anglų kalbos mokymo skyrius.

Dar 1997 m. buvo nuspręsta rengti intensyvius anglų kalbos kursus krašto apsaugos sistemos darbuotojams – kariams ir civiliams, todėl Vilniuje, Klaipėdoje ir Rukloje buvo įsteigti anglų kalbos mokymo skyriai. Kad būtų keliamas KAS karių anglų kalbos mokėjimo lygis, 1998 m. kovo 31 d. tuometis krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius pasirašė įsakymą dėl dar penkių, be jau esančių trijų, anglų kalbos mokymo centrų, taip pat ir Stasio Raštikio puskarininkių mokykloje, įkūrimo.

Jau 1999 m. vyko kursai dešimtyje KAS anglų kalbos mokymo centrų: Karo akademijoje, KPTC, Raštikio PM, Kauno Vytauto Didžiojo JB, Jūrų pajėgose, Mindaugo MPB, Alytaus Birutės MPB, Marijampolės Vytenio MPB, Ruklos Algirdo MPB ir KASP Priskėlimo apygardos 6-osios rinktinės MC. 1999–2000 m. duomenimis, kiekviename jų mokėsi apytiksliai po 20 karių ir civilių tarnautojų.

2004 m. pabaigoje visi centrai buvo reorganizuoti į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos užsienio kalbų mokymo skyrius. 2008 m. skyrių tinklas buvo optimizuotas: liko du skyriai Vilniuje ir Kaune. Juose vienu metu mokosi daugiau kaip 200 klausytojų.

Kauno anglų kalbos mokymo skyriaus (AKMS) personalą sudaro 16 darbuotojų, 14 iš jų eina dėstytojų ir vyr. dėstytojų pareigas. Visos dėstytojos – aukštos kvalifikacijos savo srities specialistės, daugiau kaip 80 % jų turi magistro laipsnį. Šiuo metu viena dėstytoja studijuoja doktorantūroje (tikėkimės, kad ateityje ir kitos paseks jos pavyzdžiu). Pedagogės nuolat dalyvauja Karo akademijos Užsienio kalbų instituto rengiamuose seminaruose ir konferencijose. Daugiau kaip pusė visų dėstytojų tobulinosi ilgalaikiuose kursuose Kanadoje, įvairiuose kursuose Slovėnijoje, Vokietijoje, Olandijoje, Latvijoje, Bosnijoje ir Hercegovinoje. Gaila, kad dėl dabartinės situacijos išvykti tobulintis svetur nebeįmanoma.

Dauguma dėstytojų – patyrusios darbuotojos, KAS dirba jau daugelį metų, puikiai išmano keliamus reikalavimus, nuoširdžiai stengiasi, kad kursų klausytojai pasiektų kuo geresnių rezultatų. Siekdamas užtikrinti aukštą anglų kal-

bos mokymo kokybę, jos dėsto vadovaudamosios LKA Senato patvirtintomis programomis, kas dvi savaites vertina klausytojų gramatikos ir žodyno pažangą, sudaro testus skaitymo įgūdžiams tikrinti, kiekvieną mėnesį rengia keturių kalbinės veiklos rūšių – klausymo, skaitymo, rašymo ir kalbėjimo – įgūdžių tikrinimo testus, juos analizuoja, apibendrina rezultatus, teikia rekomendacijas klausytojams, reguliariai atnaujinama šiuos testus. Kad padėtų klausytojams geriau įsisavinti programos medžiagą, rengia kasdienio papildomo savarankiško darbo užduotis ir jį organizuoja. Pedagogės stengiasi, kad klausytojams kalbos mokymasis nebūtų nuobodus ir monotoniškas, rengia papildomą mokymą ir vaizdinę medžiagą, ją nuolat atnaujinama ir tobulinama.

Šiomet pirmąjį pusmetį Kauno AKMS mokosi 68 klausytojai: 53 – bazinio lygio, 15 – II lygio. Džiugu, kad į kursus dažniausiai susirenka darbštūs ir motyvuoti žmonės, suvokiantys, kad be anglų kalbos šiuolaikiniame pasaulyje išsiversti labai sunku. Dėstytojos puikiai supranta, kad kitų sričių specialistams mokytis užsienio kalbos – nelengvas uždavinys, žino, kad kasdienis krūvis labai didelis, todėl būna patenkintos, kai patys klausytojai deda visas pastangas siekdami geresnių rezultatų. Deja, kartais pasitaiko ir tokių, kurie į kursus žiūri kaip į laisvą nuo darbo laiką, nerodo nei didelio noro mokytis, nei uolumo, „leidžia sau“ neatlikti skirtų užduočių: jiems reikia nuolat įrodinėti, kad kruopščiai neatliekant kasdinių užduočių, sunku tikėtis teigiamų baigiamųjų egzaminų rezultatų.

Kauno AKMS yra įsikūręs Stasio Raštikio puskarininkių mokykloje. Čia jam skirtos dvi audiolingofoninės ir penkios paprastos auditorijos, septyni kabinetai darbuotojams. Mokykla stovi gražioje istorinėje vietoje – ant aukšto Nemuno skardžio, 1888–1889 m. pastatytos Kauno tvirtovės I forto baterijos teritorijoje, kuri yra kruopščiai prižiūrima ir puoselėjama. Nuo 2001 m. Puskarininkių mokykla dalyvauja Kauno miesto savivaldybės organizuojamame gražiausiai aplinką tvarkančių įmonių teritorijų konkurse. 2001 ir 2003 m. ji užėmė II, o 2007 ir 2009 m. – I vietą.

Nors Kauno AKMS yra LKA padalinys, nuolat jaučiame Puskarininkių mokyklos vadovybės ir personalo rūpestį. Visada įsiklausoma į mūsų pageidavimus, stengiamasi padėti spręsti iškilusias problemas. Kadangi skyriuje mokosi iš įvairių Lietuvos vietų atvykę klausytojai, mokykla pasirūpina, kad visi būtų apgyvendinti. Jiems sudarytos sąlygos maitintis taip, kaip kiekvienas pageidauja: čia valgyti tris

kartus per parą arba gauti tik pietus (gali rinktis iš trijų skirtingų variantų). Kavinės darbuotojos ruošia maistą taip skaniai, kad kartais mūsų klausytojai net skundžiasi, jog jiems ima grėsti antsvoris!

Mokykloje nuolat vyksta įvairūs renginiai – susitikimai su žymiais žmonėmis, koncertai, skaitomos paskaitos, minimos valstybinės ir religinės šventės. Šiomis ir kitomis progomis nelieka pamiršti ir mūsų skyriaus darbuotojai bei klausytojai. Visada esame kviečiami juose dalyvauti. Be to, mokykloje sudarytos visos sąlygos norintiems palankyti sportinę formą – yra puikiai įrengta treniruoklių salė, universalioji sporto aikštė, paplūdimio tinklinio aikštelė, galima lankyti aerobikos užsiėmimus ar šokių kursus, ku-

rie vyksta Kauno įgulos karininkų ramovėje. Puskarininkų mokykla gali pasigirti itin turtinga biblioteka, ja kviečiami naudotis mūsų skyriaus darbuotojai ir klausytojai.

Maloni darbo aplinka, kvalifikuoti, darbštūs ir kūrybingi dėstytojai, stropūs ir motyvuoti klausytojai, bendro tikslo siekianti bendruomenė – taip trumpai galima apibūdinti Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Užsienio kalbų instituto Kauno anglų kalbos mokymo skyriaus kasdienybę. Džiaugiamės, kai mūsų klausytojai, baigę kursus, ne tik sėkmingai išlaiko pasiekimų testą, grįžta į aukštesnio lygio kursus, bet anglų kalbos nepamiršta ir vėliau, kad įgytos žinios ir įgūdžiai praverčia darbe, įvairiose gyvenimo situacijose. ■

1	2
	3

1 Mokantis užsienio kalbų labai svarbu vienam su kitu kalbėtis, bendrauti

2 Klausytojai audiolingofoninėje auditorijoje

3 Kauno anglų kalbos mokymo centro darbuotojos

Nuotraukos straipsnio autorės

Nijolė SKAMERAKAITĖ

Lazdijų r. Šeštokų vidurinės mokyklos moksleivė

Krn. Ruslanas FIODOROVAS

Dainavos apygardos partizanų takais

Pavasario pabaigoje Varėnos rajone, Kasčiūnų kaime, vyko orientacinis pėsčiųjų žygis Dainavos apygardos partizanų takais, kurį surengė jaunieji Lietuvos patriotai, tokie kaip žygio organizatorius Dainius PILYPAS.

Taip norėta pagerbti Dainavos apygardos ir visos Lietuvos partizanų atminimą, jų žygdarbius siekiant nepriklausomybės, ugdyti ištvermę, pilietinę pareigą, skiepyti meilę Tėvynei ir, be abejo, supažindinti su šio regiono atmintinomis istorinėmis vietomis.

Žygį sudarė keletas etapų: rytinis, dieninis ir naktinis. Startuota ir finišuota Lietuvos partizanų ryšininko Juozo Jakavonio-Tigro sodyboje, kurioje yra atkurtas Dainavos apygardos partizanų vado Adolfo Ramanausko-Vanago vadavietės bunkeris.

Į vietą atvykome iš vakaro, nusprendę, kad taip bus patogiau įsikurti. J. Jakavonio sodybą rasti buvo gana sunku. Nors netrūko ženklų, nurodančių stovyklos vietą, važiuoti naktį siaurais, mišku vingiuojančiais keliukais

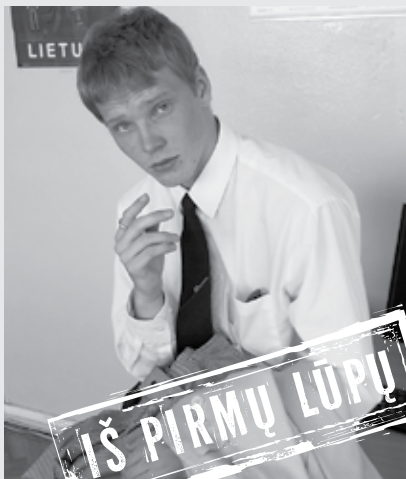
nebuvo taip paprasta, kaip iš pradžių manėme. Apsidžiaugėme pagaliau laimingai atvykę į sodybą. Mus linksmai pasitiko kiti keliautojai, svaigino nuostabiai gaivus miško oras, viliojo gana plati upė – Merkys. Iškravėme daiktus ir pradėjome statyti palapinę, tačiau tai padaryti buvo gana sunku, nes labai greitai ėmė temti. Įsikūrę uždegėme lauželį, susėdome šalia jo ir mėgavomės vakaru ir vietos istorine aura – aplink skambėjo dainos apie partizanus ir Lietuvos didybę, kiek žemiau mūsų stovyklavietės stūksojo senučikas namelis, kuris, atrodo, tuoj prabils apie čia vykusias kovas. Merkys tą vakarą spindėjo ypatingai, rodėsi, kad istoriniai įvykiai atgijo mūsų širdyse ir viskas, kas vyko prieš tiek metų, tarsi kartojasi iš naujo.

Išaušo rytas. Pakirdusių keliautojų šurmuly ir įvairių paukščių klegesys iškart nuteikė puikiai – tikėjomės šaunios dienos ir dar šaunesnio žygio. Susiruošę, susiradę viską, ką ketinome pasiimti, nuskubėjome apžiūrėti atkurtos Dainavos apygardos partizanų vado A. Ramanausko-Vanago vadavietės. Vadavietė ir atminimo lenta su šios garsios asmenybės nuotrauka ir pasakojimas apie ją privertė susimąstyti, pabandyti įsivaizduoti, ką teko iškęsti rezistencinės kovos dalyviams, kurie už laisvę sumokėjo savo gyvybėmis. Čia ir prasidėjo mūsų žygis. Pagerbėme Dainavos apygardos ir visos Lietuvos partizanus tylos minute, vėliau skambėjo Valstybės himnas, po to visus susirinkusiuosius pasveikino pats sodybos šeimininkas, Lietuvos partiza-

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

I kurso kariūnas

Zigmas Polinauskas

➔ Jūsų credo

Gyvenimas buvo, yra ir bus sunkus: svarbiausia – požiūris į jį

➔ Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?

Tėvas ir senelis. Jie savo sporto ir kitais laimėjimais parodė, kaip reikia kažko siekti ir nebijoti tam skirti daug pastangų

➔ Jeigu galėtumėte keliauti „laiko mašina“, kokį mūšį / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?

Norėčiau pamatyti, kaip maža Aleksandro Makedoniečio kariuomenė kovoja su Persų imperijos pajėgomis

➔ Filmą, kurį norėtumėte pažiūrėti dar kartą

Sunku išskirti, vienas iš tokių būtų „Skrydis virš gegutės lizdo“ (One flew over the cuckoo's nest)

➔ Ką pasikviestum į negyvenamą salą?

Svarbiausia, kad būtų lengva su tuo žmogumi sugyventi. Turbut pasikviestčiau merginą

➔ Jeigu nebūtumėte tapęs karininku / kariūnu, būtumėte

Teisininkas ir savanoris

➔ Ko niekada nesutiktumėte padaryti?

Dalyko, kurio padariniai būtų nepataisomi

➔ Užbaikite sakinį: „Mane išveda iš pusiausvyros, kai...“

Žmonės, pralaimėdami ginčą, apsimeta kvailais, kad tik neįrodytum jų klaidų

➔ Didžiausia silpnybė

Greit užsidegu įgyvendinti kokią nors idėją, bet, dar jos neįgyvendinus, visas entuziazmas išblėsta

➔ Šventė, kurios labiausiai laukiate

JAV kariūnų oro pajėgų akademijos 2015 m. laidos kariūnų studijų baigimo ceremonija

➔ Dėl ko yra buvę gėda?

Kai dėl užsispyrimo nepamačiau aiškios savo klaidos

➔ Paskutinė mintis prieš miegą

Rytojaus planai: išmokti tą, padaryti aną, nueiti ten ir t. t.

nų ryšininkas Juozas Jakavonis-Tigras. Visiems padėkojęs ir pasidžiaugęs, kad kasmet norinčiųjų žygiuoti gretos vis gausėja, jis palinkėjo mums sėkmės ir sakė viliąs, kad suvokiame šių išimintinių istorinių įvykių prasmę.

Suskambus signaliniams šūviams, žygeiviai pasuko miško link. Nuostabus oras, pavasario saulė, gamtos grožis, skambios keliautojų dainos visus nuteikė nepaprastiems nuotykiams.

Pirmasis žygio dalyvių išbandymas buvo tiltas. Jis šiek tiek priminė Palangoje esantį „Beždžionių tiltą“. Kuo daugiau žmonių vienu metu juo ėjo, tuo labiau jis judėjo į visas puses, o tai daugelį gąsdino, todėl ne visi iš karto išdrįso įveikti šią vandens kliūtį. Aš taip pat nebuvau išimtis, bet, raginama savo vaikinų krn. Ruslano Fiodorovo ir

bendražygio krn. Ugniaus Ragauskio, išsidrašinai ir, nors ir kaustoma baimės, juo perėjau. Tiltlo pabaigoje beveik visų žygeivių keliai išsiskyrė: vieni patraukė keliukais, kiti – miško pakraščiais, treči – per pelkes.

Mes buvome iš tų, kurie pasuko keliukų link, ir taip išvengėme netikėtų klampynių, nepatogių perėjų. Reikia pripažinti, kad ieškodami savo pirmojo maršruto taško spėjome pasigrožėti ir miško gyvūnija. Turėjome progą išvysti ne vieno porūšio stirnų, paukščių, netgi tų, kuriuos iki tol buvome matę tik vadovėliuose. Tačiau visko, ką regėjome, tikriausiai pora sakinių neįmanoma apibūdinti.

Į visas puses bėgo vinguriavo daugybė takelių, jais mes paskubomis ir traukėme mūsų pirmojo taško link. O

jį rasti, pasirodo, nelengva, nes buvo gudriai paslėptas miško tankmėje, ir joks takelis ton pusėn nevedė. Keliaudami sutikome ne vieną grupelę, kuri, kaip ir mes, ieškojo pirmojo punkto. Kurį laiką sukome aplink jį ratus, tačiau netrukus, pastebėję pulkelį žmonių ir paminklą, pastatytą žuvusiems partizanams atminti, nuskubėjome jų pusėn.

Pasižymėjome, kad esame, išklaušėme pasakojimą apie čia vykusį mūšį ir patraukėme kito numatyto objekto ieškoti. Toliau keliauvome mėgaudamiesi gamta, stebėdamiesi jos didybe. Perėjome ne vieną takeliuką, ne vieną proskyną, kol pagaliau atsidūrėme netoli antrosios „stotelės“. Dar nepasiekę tikslo visi sutarėme, kad, jį radę, pailsėsime – batai žvėriškai spaudė kojas, o

Straipsnio autorius nuotraukos

Tęsinys 36 puslapyje →

Iš kairės: krn. Ruslanas Fiodorovas, moksleivė Nijolė Skamarakaitė ir krn. Ugnius Ragauskas orientaciniame žygyje

➔ Kvailiausias poelgis gyvenime

Turbūt tai, kad dėl tingumo nustojau lankyti dziudo treniruotes

➔ Kai visiškai nieko nežinai, tai

Stengiesi visais įmanomais būdais kažką sužinoti arba išsiversti be tam tikrų žinių...

➔ Užgaida, kurią sau leisite šią vasarą

Nuvykti į JAV

➔ Praeities asmenybė, kuria žavėtės

Aleksandras Makedonietis

➔ Kada paskutinį kartą verkėte iš juokto?

Gyvenu linksmai, bet iš tiesų tikrai paskutinio karto neprisimenu – turbūt taip būna per dažnai, kad galėčiau prisiminti vieną konkretų atvejį

➔ Kur pasaulyje labiausiai norėtumėte apsilankyti?

Briugėje, Belgijoje

➔ Gyvenimas yra gražus, nes....

Patys, to net neįsivaizduojant, jį tokį padarome

➔ Neįsivaizduoju dienos be...

Be tikslo ar tam tikros užduoties

➔ Praeities asmenybė, kuria labiausiai piktinatės

Hitleris

➔ Ko Jums trūksta Akademijoje?

Baseino

➔ Žmogus, kuris visada Jums yra sektingas pavyzdys

Kaip minėjau – tėvas ir senelis man padarė didžiausią įtaką, todėl būtent jie ir yra sektingi pavyzdžiai

➔ Knyga, kurią patartumėte perskaityti draugams

Erichas Marija Remarkas „Juodasis obeliskas“

➔ Kas Jums svarbiausia gyvenime?

Laimė, visa kita – tik įrankiai jai pasiekti

➔ Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti

Aplankykite bet kurį Dzūkijos kaimą, suprasi, ką reiškia kaimo žmonių svetingumas ir židinio šiluma

➔ Mėgstamiausia vieta Akademijoje

Valgykla: pasisotinus visada pagerėja nuotaika

➔ Pirmą mintis pabudus ryte

Kas pusryčiams?

➔ Trimis žodžiais apibūdinkite save

Įdomus, juokingas, komunikabilus

➔ Apie kokią profesiją svajojote mokydamasis mokykloje?

Karininko

➔ Ko pasimokote iš savo sėkmių ir nesėkmių?

Pamatau, kokias klaidas esu linkęs daryti ir kokie dalykai man sekasi geriau

➔ Akademijoje Jus labiausiai džiugino(-a)

Laikas, linksmai leidžiamas su bendrakursiais, visokie juokai

➔ Įsivaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Pirmasis įsakymas Po pietų – valandą pamiegoti!

➔ Kaip įsivaizduojate save po 10 metų?

Sunku įsivaizduoti, bet manau, kad būsiu laimingas, ir to man užtenka

Nuo šių metų birželio 15 d. kariūnas Z.Polinauskas pradeda 4 metų studijas JAV karinių jūrų pajėgų akademijoje

1	2	3	4
---	---	---	---

1 Prie A. Ramausko-Vanago vadavietės žygio dalyvių susitikimas su Juozu Jakavoniū

2 Trečiakursiai susipažįsta su A. Ramausko-Vanago vadavietės dokumentais

3 Žygis per Nerį

4 Žygio dalyviai, atlikdami kariškas dainas, pagerbia Dainavos partizanus

← Pradžia 34 puslapyje

karštis lenkė prie žemės. Tiesa, kol pasiekėme tikslą, teko truputį paklaidžioti. Kaip vėliau paaiškėjo, mes kurį laiką vaikščiojome aplink, kol galiausiai pataikėme ten, kur reikia. Apžiūrėję bunkerį ir šalia jo įsiamžinę, atsisdėme ant suoliukų pailsėti. Tikriausiai tik keliautojai gali suprasti, koks gaivalingas ir nuostabus jausmas užplūsta, kai kojos iš ankštų batų išlaisvinamos ir pajunta vėsų smėlį...

Jau buvome šiek tiek pailsėję, kai pamatėme porą grupelių keliauninkų, todėl sukrotėme keltis – mus vis dar buvo užvaldęs azartas, įsitikinimas, kad galime tikslą pasiekti pirmi. Toliau keliavome linksmi ir laimingi, o dar ir pailsėję. Džiugino miško gaiva, saulės spinduliai, įvairiausi gamtos garsai. Eidami sutikome nedidukę grupelę žmonių, tarp kurių buvo ir šio žygio

organizatorius Dainius Pilypas. Kad būtų linksmiau, nusprendėme prisijungti, nes, pasirodo, jie keliavo į tuos pačius punktus kaip ir mes.

Taip visi draugiškai žygiuodami pagaliau pasiekėme dar vieną iš savo maršruto taškų – partizanų susirinkimo vietą. Čia nutarėme dar truputėlį pailsėti ir papildyti savo vandens atsargas. Aš likau prie kuprinių, o vyrija patraukė į netoliese esančią sodybą paprašyti vandens. Ši sodyba priklausė žmonėms, kurie kažkada padėjo partizanams, ne vieną jų buvo priglaudę. Vyrai atsigėrė beržų sulos. Papildę atsargas, pajudėjome. Ir vis stebėjomės. Šios vietos kraštovaizdis taip pat nepakartojamas – tarsi iš gražiausių paveikslų! Kalnai, daubos, slėniai, miškų juosta horizonte, o šalia, visai čia pat, – neseniai pražydušios žibuoklės. Dar il-

gai mėgavomės šiais vaizdais. Pakeliui Dainius Pilypas su kariūnais dalijosi EXTREM žygio, trukusio dvi dienas, per kurias teko įveikti po 100 km, išpūdžiais, negailėdamas patarimų, ką derėtų į tokią kelionę imti, kaip jos metu elgtis ir t. t.

Toliau mūsų kelias vingiavo mišku, o jis buvo vis sunkiau pereinamas. Pajutę, kad vis dėlto einame ne ten, kur reikia, suvokėme, jog pasiklydome. Be abejo, ši situacija nenudžiugino, nors, tiesą sakant, tarp mūsų atsirado ir tokių, kuriems, atrodo, buvo smagu. Puikus pavyzdys – Dainius Pilypas. Jis visą laiką, kol klaidžiojome, stengėsi pakelti nuotaiką sakydamas, kad nėra ko jaudintis, nes miškas – kaip kurortas. Tačiau mūsų net ši mintis nepagudė, be to, kur buvęs, kur nebuvęs, užėjo lietus. Kad ir labai negausus, lie-

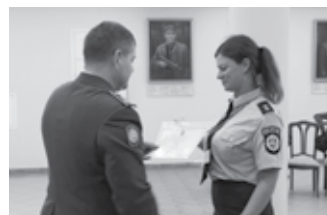
AKADEMIJOS PULSAS | ĮVYKŲ RENGINIAI

Balandžio 4–6 d. Akademijoje lankėsi Estijos nacionalinio gynybos koledžo viršininko plk. Aarne Ermus vadovaujama delegacija. Buvo įvardyta prioritentinė bendradarbiavimo sritis – dėstytojų ir kariūnų ERASMUS mainų programos įgyvendinimas.

Balandžio 22 d. vidaus reikalų sistemos įstaigų vadovams ir jų pavaduotojams Akademijoje buvo įteikti vadybos kursų baigimo pažymėjimai. Kursai šios sistemos įstaigų darbuotojams Akademijoje organizuojami jau antrą kartą. Pernai juos baigė penkiolika klausytojų, šiemet – šešiolika.

Gegužės 18 d. lankėsi Moldovos Respublikos gynybos ministras Vitalie Marinuta. Vizito metu svečiams buvo pristatyta Akademija, jos struktūra. Jie buvo supažindinti su įvairiais organizuojamais kursais, mokymais, tarptautinio bendradarbiavimo galimybėmis, kariūnų ir universitetinių studijų programomis.

Gegužės 20 d. grupė Akademijos bėgikų dalyvavo Šimkaičių Jono Žemaičio pagrindinėje mokykloje vykusiame tradiciniame bėgime „Laisvės taku 2011“ generolo Jono Žemaičio 102-osioms gimimo metinėms paminėti.

Straipsnio autoriaus nuotraukos

tutis entuziazmo nesukėlė. Ėmė temti, o mes nė vienas neturėjome, kuo kelio pašviesti. Šios aplinkybės mus dar labiau vertė skubėti į stovyklavietę.

Pagaliau, išėję iš miško į kelią, išvydome kaimelį, kuris ir buvo mūsų kelrodis. Čia sutikome dar vieną grupelę žygeivių, kurie pasakė, kad „taškas“, kurio mums taip reikėjo, jau „išvykęs“, todėl patraukėme stovyklos link. Eidami kalbėjome, jog grįžę trauksime namo, nes jautėmės nežmoniškai pavargę. Kuo arčiau buvo stovykla, tuo labiau pradėjo skaudėti kojų ir kiti raudmenis, bet visa tai atpirko džiaugsmas, pamačius kelią į stovyklą. Tuo keliuku kaip ant sparnų skriejome. Tačiau mūsų vėl laukė išbandymas, na, bent jau manęs, – tas pats tiltas, kurį pavargus buvo dar sunkiau įveikti. O man tai buvo tikras šokas! Dar keletą kiemelių

perėję, galiausiai atsidūrėme stovykloje. Tikriausiai euforijos apimtos kojos pačios mus nunešė prie komisijos, šalia kurios jau stovėjo Dainius Pilypas ir su visais dalijosi įspūdžiais.

Pavalgę ir truputį pailsinę galūnes, paskubomis pradėjome dėtis daiktus. Buvo jau visiškai tamsu. O kiti keliautojai kaip tik rengėsi į naktinį 10 ir 20 km žygį. Viską susiruošę atsisveikiname su bendražygiais ir tamsiais miškų keliais patraukėme į namų pusę. Automagistralėje automobilių beveik nebuvo, tik tolumoje švietė miesto žiburiai. Netrukus grįžome namo, kur laukė skanus maistas ir dušas. Atrodė, galėtum stovėti po karšta srove ilgai ilgai...

Taigi, pasirinktą 35 km maršrutą sėkmingai įveikėme. Iš pradžių maniau, kad po šios kelionės daugiau nebenu-

rėsiu dalyvauti tokiuose renginiuose, bet, regis, labai klydau. Šis orientacinis žygis parodė, kad labai svarbu būti komanda, mokėti orientuotis veitovėje, naudotis žemėlapiu ir kompasu. Be to, tai veiksmingas būdas išsvermei, pilietiškumui, pagarbai Tėvynei ir jos gynėjams ugdyti, puiki edukacinė pamoka, kurios metu supažindinama su rezistencinės kovos dalyvių likimais, jų gyvenimo faktais, kovų vietomis ir galiausiai su visa Lietuvos gynėjų praeitimi. Nemanau, kad kas nors palieka didesnį įspūdį, negu tavo paties patirti nuotykiškai, išgyvenimai ir pamokos. Esu labai dėkinga savo vaikiniui Ruslanui, kuris paskatino dalyvauti šiame žygyje, jo raginama ir toliau ketinu leisti kovotojų dėl Lietuvos laisvės takais, nes tik taip galima pajusti tikrą istorijos alsavimą. ■

AKADEMIJOS PULSAS | ĮVYKŲ RENGINIAI

Birželio 7 d. Akademijoje lankėsi Lietuvos policijos generalinis komisaras Saulius Skvernelis. Buvo aptartos tolesnio bendradarbiavimo gairės, būsimų policininkų galimybės studijuoti Karo akademijoje.

Birželio 14–15 d. Akademijoje vyko tarptautinė konferencija „Valia priešintis: praeities projekcijos ateities iššūkiams“. Joje dalyvavę mūsų ir užsienio šalių mokslininkai vertino kritinius Lietuvos istorijos raidos momentus, rėmėsi kitų šalių pavyzdžiais ir išmoktomis pamokomis.

Birželio 28 d. eiliniame Akademijos Senato posėdyje svarstyta studijų kokybės užtikrinimo strategija, patvirtintas Etikos kodeksas, Transporto ir logistikos bakalauro studijų programa, aptarti motyvacijos skatinimo būdai gerinant mokslinio darbo kokybę.

Liepos 19 d. įvyks iškilminga Akademijos XVIII absolventų laidos išleistuvių ceremonija S. Daukanto aikštėje. Reportažą apie išleistuvių ceremoniją skaitykite „Kariūno“ rudens numeryje.

KARIŪNO inf.

PASKIRTAS Į PAREIGAS

Balandžio 8 d. į Karo mokslų instituto direktoriaus pareigas buvo paskirtas dr. Gintautas Surgailis, buvęs Vytauto Didžiojo karo muziejaus vadovas.

KADA BŪSIME PIRMIEJI?

Kęstutis

KAIRYS

2009–2010 m. sezoną Lietuvos karo akademijos krepšinio rinktinė pradėjo dalyvauti C lygos kovose dėl „Sostinės“ taurės. Sprendimas nebedalyvauti Studentų lygoje ir pereiti į kitą lygą buvo priimtas siekiant, kad rinktinė sezono metu sužaistų daugiau rungtynių ir geriau pasirengtų svarbiausiam metų turnyrui – Lietuvos kariuomenės krepšinio čempionatui.

LKA krepšinio rinktinė, 2009–2010 m. sezoną „Sostinės“ C lygos grupėje užėmusi trečiąją vietą, nesunkiai pateko į atkrintamąsias varžybas ir sugebėjo pasiekti aštuntfinalio etapą,

tačiau turėjo pripažinti gerai sukomplektuotos ir solidų žaidimą demonstruojančios „Ferimstos“ pranašumą. Tą patį sezoną LKA krepšinio komanda dalyvavo ir Lietuvos kariuomenės čempionate.

Pirmasis šio turnyro etapas vyko LKA sporto salėje. Jame dalyvavo aštuonios, į dvi grupes padalytos, komandos. LKA rinktinė pateko į vieną grupę su Oro gynybos ir Vaidoto batalionų, Krašto apsaugos ministerijos komandomis. Grupėje užėmė antrąją vietą, LKA vyrai pateko tarp aštuonių stipriausių kariuomenės komandų. Antrajame čempionato etape LKA išstūmė Alytaus savanorių komanda, sudaryta iš aukščiausiose šalies lygose (LKL, NKL) žaidžiančių žaidėjų.

Apibendrinant 2009–2010 m. LKA krepšinininkų sezoną galima teigti, kad

jis buvo ganėtinai sėkmingas. Jaunesniųjų kursų žaidėjai įgijo patirties, o vyresnieji dar geriau susižaidė.

2010–2011 m. sezoną LKA krepšinininkai pasitiko be bene svarbiausio komandos žaidėjo – Igno Jackūno, kuris baigė mokslus ir tapo leitenantu. Ši netektis ypač jautėsi iš pradžių, tačiau, sužaidusi keletą draugiškų ir reguliariojo sezono rungtynių, komanda atrado savąjį žaidimą ir sėkmingai tęsia kovas „Sostinės“ C lygoje.

Kalbant apie dabartinę LKA rinktinę, neabejotini jos lyderiai yra kevirtakursiai, taip pat solidų žaidimą ir gerą sportinę formą demonstruojantys III kurso kariūnas E. Sriubas ir II kurso kariūnai A. Ašmontas ir J. Parnarauskas. Neblogai į rinktinę įsiliejo pirmakursiai Povilas Stanaitis ir Ignas Jonkus.

Mielieji krepšinio mėgėjai, sirgaliai ir profesionalai, antroji Lietuvos religija leidžia nedidelei baltų tautai pasijusti labai reikšmingai pasaulinėje krepšinio rinkoje. Nepamirškime, kad mūsų – tik trys milijonai, taigi ir ekspertų, išmanančių šį žaidimą, – tiek pat, ne mažiau ir ne daugiau.

Lietuva – šalis, kuri gyvena krepšiniu, kur jis yra daugiau negu sportas. Lietuvos krašto apsaugos mokyklos, o dabar ir Karo akademijos nemažai istorijos puslapių parašyta krepšinio aikštelėje. Mūsų mokymo įstaigos, kaip vienos iš Lietuvos aukštųjų mokyklų, daugelis net ir nežinojo, kol neprasidėjo dėstytojų krepšinio mūšiai dėl garbingų trofėjų. Savo istorijoje esame laimėję tris čempionatus ir ne vieną kartą tapę prizininkais. Būta ir liūdnu akimirku, kai likome autsaideriai, tačiau tai mus tik dar labiau užgrūdino, karingai nuteikė ateities kovoms.

Bet koks krepšinio čempionatas – puikus reginys ir puiki proga pergalėms garsinti savo šalį, mokslo šventovę

ir konkretų padalinį. Tai nesena istorija, nes mūsų Akademijoje tuo metu studijavo ir sporto aikštelėje kovėsi kariūnai, o dabar karininkai mjr. Marius Kugauda, mjr. Ramūnas Švažas, mjr. Rytis Vasiliauskas, kpt. Marius Matukas, kpt. Ronaldas Endrijaitis, kpt. Arnas Vasiliauskas, j. psk. Valdas Antanėlis ir daugelis kitų.

Krepšinis – tai mūšis, krepšinis – tai menas, fizinis ir dvasinis kariūno lyderio rengimas.

Šiomet Lietuvoje vyks didžiausias Europos istorijoje krepšinio čempionatas. Pirmąsyk dėl medalių ir kelialapių į olimpines žaidynes kausis 24 komandos, šešiuose Lietuvos miestuose rugpjūčio 31–rugsėjo 18 dienomis vyks net 90 rungtynių, kurios bus transliuojamos daugiau nei 150 valstybių, jas matys daugiau kaip 180 mln. televizijos žiūrovų visame pasaulyje.

*Linkiu geros vasaros
ir gražių krepšinio akimirku.*

TRENERIO DEŠINĖJE

Krn. Andrius

VOLKOVAS

Vieną kartą per metus Lietuvos karo akademijoje vyksta daugiausia žiūrovų emocijų sukeliantis sporto reginys – atviras karių bokso turnyras. Šiomet Karo akademijos komandai atstovavo 8 kariūnai: Tomas Kvietkauskas, Donatas Milinskas, Žygimantas Utkus, Arnas Želnys, Albertas Gustas, Mantvydas Miliauskas, Gytis Jazdauskas ir Aleksandras Silvanovičius.

Pasiekti pergalę bokso ringe gali toli gražu ne kiekvienas stipruolis. Sėkmė neretai priklauso ir nuo asmeninių lyderio savybių. Boksininkas turi būti drąsus, ryžtingas, valingas, geras taktikas, žaibiškai mąstyti, visada garbingai elgtis ringe. Visų gerbiamas treneris Zinovijus Gricko savo auklėtinius ugdo ne tik fiziškai. Jis daug dėmesio skiria boksavimo technikai, kiekvienam leidžia atskleisti savo stilių. Taip pat svarbu kovotojus nuteikti kovai. Treneris motyvuojančiomis kalbomis stengiasi sužadinti pasitikėjimą savimi: „Vyrų, jūs – būsimieji karininkai, o ne gatvės mušeikos, tai ir turite boksotis garbingai, taktiškai bandydami pergudrauti priešininką.“

O kariūnams atvirajame karių bokso turnyre sekėsi įvairiai. I kurso kariūnas Lietuvos čempionato prizininkas Tomas Kvietkauskas (svorio kategorija iki 60 kg) debiutavo kaip nemažai patirties turintis boksininkas. Pirmoje kovoje Tomas atidavė visas jėgas, kad pasiektų pergalę. Tačiau finale jam nepavyko pergudrauti klubo „Gintarinė pirštinė“ boksininko, kuris buvo labai gerai pasirengęs fiziškai. Tad Tomui teko pasitenkinti antrąja vieta, bet sportininkas

Tęsinys 40 puslapyje

1 | 2

1 Akademijos krepšinio rinktinė (pirmas kairėje stovi rinktinės treneris Kęstutis Kairys)

2 Treniruotė Karo akademijos sporto salėje

← Pradžią 38 puslapyje

nenusimena – viskas dar prieš akis. III kurso kariūnas Donatas Milinskas kovojo su „svaresniais“ varžovais (svorio kategorija iki 69 kg). Deja, jau pirmoje kovoje jis „pritrūko kvapo“, tad teko pripažinti priešininko pranašumą.

Visi laukė Lietuvos čempionato prizininko Žygimanto Utkaus (svorio kategorija iki 75 kg) pasirodymo. Jau pirmame raunde, atsisakius sekundantui, pergale nesunkiai iškovojo kariūnas, tačiau po kovos jis vis tiek nebuvo patenkintas savimi. Treneris auklėtiniui patarė negalvoti, kas buvo negerai, nusiraminti prieš kitą kovą. Finale Žygimantas susitiko su patyrusiu „Gintarinės pirštinės“ klubui atstovaujančiu boksiniu. Šią dvikovą, ko gero, galima pavadinti gražiausia turnyro kova: abu boksinkerai buvo techniškai, netrukus efektingų smūgių ir klaidinamųjų judesių, tačiau Žygimantas, aukštesnis ir greitesnis, puikiai girdėjo ir vykdė trenerio nurodymus, buvo ryžtingai nusiteikęs, todėl nenuostabu, kad finale būtent jis pasiekė labai gražią pergalę.

III kurso kariūnas Albertas Gustas (svorio kategorija iki 81 kg) taip pat išbandė jėgas bokso dvikovose. Pirmasis žingsnis buvo sėkmingas. Pirmajame raunde tiksliais smūgiais jis nuginklavo priešininką, ir šis nebenorėjo tęsti kovos. Pusfinalyje Albertas susitiko

su „Gintarinės pirštinės“ klubo atstovu Ignu Klimavičiumi, jau trečią kartą dalyvaujančiu atvirame karių bokso turnyre. Atkakli kova vyko visus tris raundus, tačiau Albertui pritrūko patirties, kad įveiktų labiau patyrusį priešininką.

Išpūdingai kovojo ir kitas tos pačios svorio kategorijos boksinkerai – II kurso kariūnas Arnas Želnys. Jis iš pat pradžių parodė, kas yra ringo šeimininkas, boksavosi techniškai, gražiai. Žiūrovai ragino kovą baigti greičiau. Antrame ir trečiame raunduose Arnas ir stengėsi tai padaryti, tačiau jam teko pasitenkinti pergale, iškovota pagal taškus. Pusfinalyje jis susitiko su III kurso kariūnu Mantvydu Miliausku, kuriam neteko kovoti pirmąją varžybų dieną dėl priešininko ligos.

Kai susitinka kariūnai tarpusavyje, treneris pasiūlo susirasti sekundantus ir stebi kovą iš šalies. Šį kartą aš padėjau pasirėngti Mantvydui, o Žygimantas – Arnui. Kova prasidėjo ramiai, kovotojai stengėsi saugotis smūgių. Staiga pirmojo raundo pabaigoje Mantvydas išspraudė Arną į kampa ir taikliu kairės rankos šoniniu smūgiu į „barzdą“ parbloškė ant žemės. Arnas nelabai suprato, kaip tai įvyko, bet suvokė, kad kova jau baigta. Finale Mantvydas Miliauskas susitiko su Ignu Klimavičiumi. Ringe Mantvydas atrodė itin stiprus fiziškai, tas jam ir leido išsilaikyti kovos lauko viduryje. Taigi fiziškai jis, nors ir nepavykus „nubausti“ priešininko

ko visa griaušančiu smūgiu, nesunkiai pasiekė pergalę.

Šiomet ketvirtakursis Gytis Jazdauskas (svorio kategorija iki 91 kg) susitiko su tuo pačiu varžovu kaip ir praėjusiais metais. Pernai Gytis, efektingu smūgiu pasiuntęs į gilų nokautą, jį „nukovė“ jau pirmajame raunde. Šiomet priešininkas akivaizdžiai kariūno prisibijojo. Tačiau būsimam karininkui reikėjo kautis visus tris raundus, kad įrodytų savo pranašumą. Finale Gyčiui „pritrūko kvapo“ ir teko pripažinti priešininko pranašumą.

Karo akademijos „sunkioji artilerija“ – 110 kg sveriantis Aleksandras Silvanovičius (svorio kategorija daugiau kaip 91 kg) – pralaimėjo pusfinalyje, bet jeigu jam būtų pasisekę veiksmingai panaudoti savo „sunkiuosius ginklus“, kova galėjo pakrypti visai kita linkme. Deja, ketvirtakursiai dėl įtempto karinio rengimo grafiko tinkamai nepasiruošė kovoms, todėl šiomet jiems nepavyko sužibėti bokso ringe.

1	3
2	

1 Po kiekvieno veiksmo – atitinkamas atoveiksmis

2 Labai svarbu mikliai išvengti smūgio ir klastingai atakuoti

3 Smūgiuojant pasitelkiamas visas kūnas

DZIUDO KARO AKADEMIJOJE?

Krn. Mykolas

RUTKAUSKAS

Pasakojama, kad kažkada Japonijoje gyveno gydytojas Akojama, kuris mėgdavo vaikščioti po savo sodą ir grožėtis vyšniomis. Kartą jis išsižiūrėjo į vyšnios šakelę, ant kurios kūpsojo didelė sniego kepurė. Akojama pastebėjo, kad storoji vyšnios šaka neišlaikė jo svorio ir nulūžo, o plonoji šakelė linko, linko prie žemės, kol sniego klodas nuslydo, ir visiškai sveikutėlė vėl atsitiesė. Visa tai stebėdamas gydytojas susimąstė: „Taip, iš karto pasiduoti, kad vėliau nugalėtum.“ Tai buvo taikoma imtynių veiksmams, kuriuos jis pats ir kūrė.

Akojama sukūrė maždaug 300 veiksmų gynybos sistemą, padedančią apsiginti ir nugalėti bet kokį priešą. Taip atsirado imtynių sistema, vadinama dziudžicu. Jo pagrindu XIX a. pabaigoje buvo sukurta nacionalinė japonų imtynių rūšis – dziudo. Išvertus į lietuvių kalbą, tai reiškia pergalę, kuri prieš šiurkščią jėgą pasiekiamą vikrumu, arba švelnų kelią į pergalę (japonų kalboje „dziu“ – „minkštumas, švelnumas“, „do“ – „būdas“). Taigi čia nugalima „švelniu būdu“. Dziudo imtynių pradininku yra laikomas japonas Dzigoro Kano.

O kokios šios šakos perspektyvos? Ja domisi daugybės pasaulio šalių gyventojai – tiek civiliai, tiek kariškiai. Lietuvoje labai gilių dziudo sporto šaknų nėra, tačiau jaučiamas didžiulis susidomėjimas. Norint pasirengti dziudo varžyboms, reikia daug fiziškai ir psichologiškai treniruotis. Vienas įdomiausių šios sporto šakos aspektų yra tai, kad sportininkų kova pagrįsta daugiau protu ir technika, o ne fizine galia. Pagal dziudo filosofiją galima nugalėti net dramblį – tereikia jį išvesti iš pusiausvyros.

Anksčiau buvo galima pastebėti didesnį susidomėjimą dziudo kariuomenėje, ypač Karo akademijoje. Dabar jam nėra skiriama tiek dėmesio, tačiau, manau, dziudo būtų gana populiarus tarp kariūnų, nes padeda lavinti lyderio asmenines ir dorovines savybes. Dziudistai laikosi moralės kodekso, kuris skatina susikaupti ir siekti geriausių rezultatų. Būtent tai padeda ne tik ant tatamio, bet ir apskritai gyvenime.

Kalbant apie dziudo techniką reikėtų pabrėžti, kad ji nėra puolamojo pobūdžio, nes remiasi daugiau gynybiniais elementais. Visiškai nebaisu ir neatgrasu jų mokytis pradedančiajam. Jis iškart pradeda tobulėti, nes nejaučia rizikos baimės, kaip, pavyzdžiui, karatė ar kitos kovinės šakos sportininkas, kuris, vos tik pradėjęs sportuoti, gali būti ir sunkiau sužeistas. Žmogui, kuris nenori rizikuoti savo kūnu, tačiau trokšta išmokti savigynos ir kovos ele-

mentų, ši sporto šaka – optimalus variantas.

Atsidūrę ant tatamio, lietuvių vadinamo „kilimu“, sportininkai privalo laikytis tam tikros kultūros ritualų, pavyzdžiui, nusilenkti, susikaupti, moralės kodekso ir kitų normų. Ši kultūra atspindi dziudo kovos ir treniruočių elementuose. Tai truputį panašu į kariuomenės garbės kodeksus ir statusus, tačiau dziudo iškart tarsi ir pagrindžia savo taisykles, o sportininkas mato rezultatus, jei geba sutelkti savo jėgas ir mintis. Dziudo skirtas tiek siekiančiam pergalės, tiek norinčiam išmokti kovos meno, įvertinti savo jėgas ir jas sutelkti, kad tikslas būtų pasiektas.

Jei padidėtų kariūnų susidomėjimas dziudo, jis vėl galėtų tapti populiarus Karo akademijoje, nes dar yra keletas su šiuo „filosofiniu“ sportu anksčiau susipažinusių žmonių. Skiriant daugiau laiko būtų galima pasiekti gerų rezultatų įvairiuose dziudo turnyruose ir čempionatuose ir kartu puoselėti reikiamas kariūnų fizines ir moralines savybes. ■

1	2
---	---

1 Tarptautinėse dziudo varžybose Sidnėjaus olimpiadoje (2000 m.)

2 Dziudo treniuotė Karo akademijos sporto salėje: krn. Evaldas Juškevičius (pirmas kairėje), krn. Andrius Dzeminckas ir straipsnio autorius krn. Mykolas Rutkauskas

Danijos karo akademijoje

Susitikimai su kitų šalių karo akademijų kariūnais labai naudingi: tai puiki proga pabendrauti su užsienio kolegomis, pasidalyti patirtimi, geriau vieniems kitus pažinti, padiskutuoti studijų ir kitais klausimais.

Krn. Evaldas

JUŠKEVIČIUS

Krn. Giedrius

GRAKAUSKAS

Šių metų balandžio pabaigoje nuvykome į Kopenhagą (Danija) dalyvauti kariūnų (kadetų) pasikeitimo programoje. Be Danijos ir Lietuvos atstovų, į šį renginį buvo pakviesta Vokietijos ir Prancūzijos kariūnų ir karininkų. Kiekvienai delegacijai buvo skirta po automobilį. Eidami link savojo susipažinimo su Prancūzijos kadetais. Mums pasirodė neįprasta, kad automobiliai buvo patikėti kariūnams ir neskirta vairuotojų, kas pas mus, Lietuvos karo akademijoje, neįsivaizduojama.

Kopenhaga – labai gražus senas Europos miestas. Lietuvius itin stebino daugybė dviračių. Šioms dviratėms transporto priemonėms įrengtos atskiros eismo juostos, o keisčiausia, kad niekas jų net nerakina. Atvykę į viešbutį per valandą turėjome įsikurti ir susirinkti jo laukiamajame. Čia susitikome su šio projekto vadovu kpt. Klausu Jann-

senu. Vadovas buvo sumanęs projekto dalyviams surengti vadinamąjį socializacijos vakarą. Iš pradžių buvome pakviesti pažaisti kėgliais. Visus suskirstė į komandas: kiekvienoje galėjo būti tik po vieną tos pačios šalies atstovą. Bendrauti buvo lengva, nes juk esame vienos profesijos žmonės, taigi bendrų temų tikrai netrūko. Po to diskusijas tęsėme per vakarienę. Pavakarieniavę patraukėme apžiūrėti naktinės Kopenhagos (karininkai liko viešbutyje).

Antrąją konferencijos dieną nuvykome į *Royal life guard* pulką. Šeiminkai supažindino su jo struktūra ir užduotimis, pristatė misiją Afganistane. Didelį įspūdį paliko pristatymą surengęs karininkas. Afganistane jis buvo sunkiai sužeistas (be sąmonės išgulėjo du mėnesius), tačiau dabar vėl veržėsi grįžti į Afganistaną. Pastebėjome, kad Danijos kariuomenei ši misija labai

svarbi. Kiek teko kalbėtis su šios šalies kariais ir kadetais, dauguma jų yra dalyvavę tarptautinėse misijose. Lyginant Danijos kadetų ir mūsų kariūnų patirtį aiškiai matyti didžiulis kontrastas. Šiuo metu Afganistane dislokuota apie 750 Danijos karių, dalis sunkiosios technikos (tankų ir šarvuočių).

Royal life guard pulke buvome supažindinti su Danijos kariuomenės ginkluote ir technika. Labiausiai mums patiko, kai teko išbandyti jos etatinius ginklus A16A4 šaudant koviniais šoviniais. Tai buvo labai įsimintina, ypač kalbant apie saugumą, – šio kovinio šaudymo net lyginti su tokiomis pratybomis Lietuvoje negalima. Šaudėme be šalmų, prie taikinių ėjome su užtaisytais ginklais, kurie kabojo ant diržų prie krūtinės. Iš pradžių atrodė keista, bet vėliau mums paaiškino, kad kiekvienas karys turi būti atsakingas už jo saugumą – tai jų rengimo misijai dalis, nes Afganistane visą laiką tenka nešiotis užtaisytus ginklus. Daugumoje Danijos kariuomenės ginklų įrengti op-

tiniai taikymo prietaisai ar tolimačiai (net ir sunkiuosiuose kulkosvaidžiuose *Browning*), kas gerokai padidina jų efektyvumą.

Grįžę į Kopenhagą dalyvavome labdaringame bėgime Afganistane sužalotiems kariams ir jų šeimoms paremti.

Trečiadienį anksti ryte išvykome į *Royal hussars* dalinį ir jame praleidome visą dieną. Čia taip pat buvome supažindinti su vieneto pajėgumais, misija Afganistane, technika ir ginkluote. Bet didžiausią įspūdį paliko jame įsikūręs Danijos kariuomenės žirgynas, nes mums buvo suteikta galimybė pritaikyti lyderio ugdymo pratybų metu įgytus praktinius jojimo įgūdžius ir žinias, o dauguma kitų delegacijų kadetų net neišdrįso užsėsti ant žirgų. Grįžtant į Kopenhagą mūsų kuratorius, kadetas Rene Rasmussenas, įspėjo, kad nevalgytume sočių pusryčių, nes rytoj turėsime atlikti fizinio parengtumo testą.

Ketvirtadienį programos dalyvių kuratoriai perdavė mus „globoti“ vyresniesiems kadetams, su kuriais kartu laikėme fizinio parengtumo testą. Tai buvo ištvermės testas: reikėjo 20 m atstumą nubėgti per 30 sekundžių, po to 30 sekundžių pailsėti, ir taip dešimt kartų. Testas pasirodė sunkus, bet mes jį išlaikėme.

Danijos kadetų fizinis rengimas taip pat nustebino, nes yra visiškai kitoks negu Lietuvos karo akademijos kariūnų. Kiekvieną semestrą numatytas fizinio rengimo egzaminas. Kadetai jį gali laikyti tris kartus, tačiau neišlaikusiai pašalinami iš akademijos.

Testą sudaro įvairios kompleksinės užduotys, pavyzdžiui, III semestro: rei-

kia įveikti kliūčių ruožą, su ekipuote nubėgti 8 km, atlikti granatos mėtymo pratimus. Tarp šių užduočių nėra jokių pertraukų, todėl Danijos kadetų fizinis rengimas, palyginti su mūsų karūnų, yra kur kas sudėtingesnis. Lietuvos kariūnams tikrai nebūtų lengva išlaikyti danų testus. Mums taip pat pasirodė keista, kad fiziniai reikalavimai kadetams ir kadetėms yra vienodi, skirtingai nei Lietuvos karo akademijoje, ir, nors testų užduotys gana sunkios, merginos sugeba juos išlaikyti.

Atlikę fizinio parengtumo testą kartu su vyresniaisiais kadetais dalyvavome taktinės užduoties pristatyme. Jis, mūsų nuostabai, vyko anglų kalba. Taktinių užduočių pristatymai anglų kalba – taip pat šios akademijos kadetų rengimo dalis. Nors Danijos kadetai – buvę seržantai, dauguma dalyvavę misijose, jiems vis tiek sunkiai sekasi skelbti kovinius įsakymus. Smagu, kad nors vienoje srityje neatsilikame, o gal ir lenkiame danus.

Papietavus po akademiją buvo surengta ekskursija. Danijos karo akademija (įkurta XVIII a.) įsikūrusi buvusiuose karališkosios šeimos rezidencijos Frederiksborgo rūmuose. Kadangi rūmai nedideli, kariūnams apgyvendinti skiriami butai Kopenhagos centre.

Vakare Danijos karo akademijos kieme dalyvavome kepsnių (barbekiu) pobūvyje – vaišinomės ant grotelių keptomis dešrelėmis ir alumi. Ir tai sunku įsivaizduoti mūsų Akademijoje! Po to lankėmės kadetų bare, kuriame jie patys ir šeiminkauja, o karininkai yra tik svečiai. Iš tikrųjų keistoka matyti uniformuotą pulkininką, geriantį

alų kartu su kadetais.

Paskutinę viešnagės dieną buvo suplanuota ekskursija po Kopenhagą. Apsilankėme Artilerijos muziejuje. Čia buvo eksponatų, kurių neįmanoma pamatyti Lietuvoje. Muziejaus apžiūra buvo labai naudinga: pamatėme tai, apie ką mokėmės per karo meno istorijos paskaitas, tik tada analizavome paveikslėlius. Įdomi buvo ekskursija laivu miesto kanalais. Vaikščiojome po Kopenhagos centrą, lankėmės turistų mėgstamose vietose, išsigijome suvenyrų. Kadangi mūsų skrydis turėjo būti vėlai vakare, galėjome aplankyti Danijos pakrantę ir papietauti Pirmojo pasaulinio karo bunkeryje. Dabar šiame bunkeryje įrengtas restoranas ir viešbutis. Po pietų išvažiavome į oro uostą, čia atsisveikinome su visą savaitę mus globojusiais kadetais. Išvykome kupini įspūdžių, pasisėmę naudingos patirties.

Tokie susitikimai su užsienio šalių karo akademijų kariūnais labai naudingi, nes yra galimybė praplėsti savo akiratį, geriau pažinti kitų valstybių kariuomenes. ■

1	2	3	4
---	---	---	---

1 Iš kairės: krn. Giedrius Grakauskas, kpt. Klausas Jansenas, kadetas Rene Rasmussenas ir krn. Evaldas Juškevičius

2 Danijos kariuomenės žirgyne

3 *Royal life quart* pulke šaudymo pratybos

4 Taktinės užduoties pristatymas

Poema apie kariūnišką dieną

Slenka dienos, kaip ant sviesto,
Bėga laikas, lyg vanduo;
Vienas naują giesmę giesta,
Kitas „želia“ lyg akmuo.

Kad perkūnas giedrią žiemą
Kelia triukšmą be žaibų,
Mūsų amžiui „ne šviežiena“,
Čia juk technika dausų.

Bet, kad mūsų amžiaus „cifras“
Duoda žmogui „valandų“,
Tuo visai aš nebetikras,
Kad ant sviesto gyvenu.

Štai, paimekim, ne perkūnus
Ir ne technikos „cūdus“,
Bet baltais diržais kariūnus –
Galbūt vaizdas kitoks bus.

„Sveiki, vyrai“ – „Tamsta, sveikas!“ –
Skamba balsas iš eilių,
Kai tarnyba, tai ne baikos;
Juk griežtumas čia svarbu.

Kai diena tik išsižioja,
Vos prakrapštę dar akis,
Jau visi gimnastikuojas
Ir sveikatą taiso vis.

Aukštas, liaunas Vladimiras
Turniku tuoj raitas joja,
Kaip „barecas“ Vincas „gyra“
Prakaituodamas kyloja.

Riebus Alfonsas ant „suolo“
Savo raumenis „struktuoja“,
Petras tuoj į „žiedus“ puola,
Rimtas kinkas vyturiuoja.

Ilgas Pranas, lyg žirnelis,
„Lygiagretėse“ vyniojas,
Kitas mitriai per „kumelę“
Tik startuoja, tik startuoja.

Jonas, lyg ta balerina,
Per virvutę bėga, šoka,
Vladas gi rimčiausia mina
Daro „ožiui“ didį strioką.

Žodžiu, jau visi nuo ryto
Dirbam, raumenis įtempę;
Kyla vilko apetitas,
Ach, tas pusryčių trimitas!..

Bet didžiausią ryto bėdą
Tenka apžiūroj sutikti,
Kai drausmė ant mūsų sėda –
Miestą reik velniop palikti.

Čia „muškieta“ nevalyta,
Čia, žiūrėk, nėra sagos,
Čia tau lova netaisyta,
Čia kuprinė be tvarkos.

Dar, žiūrėk, tau juodas nagas
Ar toks defektas – skylė;
Apžiūra tai ne pyragas,
Gavai „porciją“ – tylėk!

Jau po šito „malonumo“
Einam lekcijų klausyt,
Kad „sententias ad summum“
Pastūmėti – pavaryt.

Bet tos keturios „adynos“
Taip įvairios, kaip genys.
Kokios galvon slenka žinios –
Čia kiekvieno paslaptis...

„Plenus venter studet libenter“,
Plius kalorijų daugiau,
Ir per lekcijas iškentę
Priešpiečiauti bėgam jau.

Ar kotletas, ar tai „zuikis“ –
Nesudaro juk svarbos,
Priešpiečiai visuomet skanūs,
Nors be kompoto, sriubos.

Jau po priešpiečių kotletų
Greitai tenka susikaupti,
Nebdainuojami kupletai,
Į „tankinę“ reikia traukti.

„Būrys, STOK!“ ir „LYGIUOK!“ –
Tai perkūniškos komandos.
Tris valandas prakaituok,
Vis griežtai, įtempęs sprandą.

Čia tau „koja nestipri“.
Čia kreivai „muškieta“,
Rodos, žiaurūs čia visi,
Rods, jau galas sviesto.

Velnias nėra dar toks juodas,
Kaip jį žmonės piešia,
Ir „tankinė“ nūn juk duoda
„Valandą“ vis šviežią.

Tvirtas žingsnis, „pilnas padas“,
Po to nugara garuoja;
Ir užtraukia dainą Vladas –
Galas! Į kuopas žygiuojam.

Iš virtuvės dvelkia oras –
Soso ir bekonienos,
Mums pietų didžiausiais noras,
Nes jau penkios be vienos.

Laisvas laikas tuoj po pietų,
Einam kur kuriam patinka.
Niekas nebesėdi vietoj
Tad iš mūsų darbininkų.

Šiuo laiku kiekvieną dieną
Klube rasi vardines,
Kur jau Petras, lyg sirena,
Šaukia dainas daineles.

Čia ir Jonas, ir Martynas,
Pranas, Juozas ir kiti...
Skamba dunda pianinas,
„Sach“, „loto“ ... dirba visi.

Jeigu šituo laiku eisi,
Kur budėtojas gyvena –
Rasi vaizdą gal kam baisų,
Bet mums įprastą nuo seno:

Tylu, liūdna, nejauku,
Pilnas vyrų kambarys.
Stovi. Žiūri į kampus
Romas, Petras ir Kazys...

Pasakysiu nuo širdies,
Čia „golgota“ ir vargai
Su šautuvu išstovėt
Visą valandą ramiai.

Bet visai jau ne bėda,
Kurs įpranta šitą meną,
Jau praeina valanda
Besvajojant apie Genę.

Štai po poros valandų
Visi traukiam į klases
Ruošti studijų rimtų
(Pasakysiu nuo savęs).

Pamokų ruošimo meną
Padalinsiu į grupes:
Pirma – skaitymas romanų,
Kurs geras keliais nuves...

Antra – tai snaudimas rimtas
Ir svajojimų liga.
Pranas Joną šaukia imtis –
Greit aštuonios – pabaiga.

Jei eilinis – dar mokinas,
Jei grandinis – tik pažiūri,
O kiti – rimtesnės minos –
Tam jau laiko nebeturi.

Gražus vakaras žvaigždėtas,
Vakarienė greit jau bus,
Po to dainos numylėtos
Ir „pūtimas“ per sapnus.

Kariūnas prieš 70 ir daugiau metų...

Tęsiame pernai pradėtą žurnalo skiltį „KARIŪNAS“ PRIEŠ 70 IR DAUGIAU METŲ... Šį kartą spausdiname KARIŪNO archyve rastą nežinomo autoriaus (kar. Š-ko) eilėraštį, parašytą 1932 m. rugsėjo 23 d. A. Panemunėje.

Naujoje skiltyje ALBUMAS pradedame skelbti nuotraukas, iš kurių daug ką galima sužinoti apie tarpukario Karo mokyklos, jos kariūnų gyvenimą. Nuoširdžiai iš anksto dėkojame visiems, kurie atsilieps į mūsų iniciatyvą ir atsiųs nuotraukų, atsiminimų ar tarpukario laikotarpiu išleistų KARIŪNO egzempliorių.

„1934 m. rugpjūčio mėn. Gaižiūnų poligone prie srauniojo Nėrio“
(originali nuotrauka saugoma Akademijos muziejuje, autorius nežinomas).
Daugiau apie Akademijos muziejų skaitykite kitame numeryje

Tado Dambrausko fotokonkurso „Lietuvos kariuomenė fotografijoje 2010“ kariuomenės vado prizų apdovanota fotografo Ramūno Danisevičiaus nuotrauka „Svajonė“ (tema „Portretas“, 2009 m.)

Nuotraukoje II kurso oro pajėgų būrio kariūnas Ernestas Devensonas

ISSN 2029-6053

9 772029 604002